T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

PEYZAJ MİMARLIĞI BAĞLAMINDA FARKLI FONKSİYONLARDAKİ MEKANLARLA ÖZDEŞLEŞEN BİTKİLER

Yasemin PİŞKİN

Danışman	**Doç. Dr. Çiğdem SAKICI**
Jüri Üyesi	**Doç. Dr. Ruhi KONAK**
Jüri Üyesi	**Doç. Dr. Banu BEKCİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANA BİLİM DALI

KASTAMONU – 2020

TEZ ONAYI

Yasemin PİŞKİN tarafından hazırlanan " **Peyzaj Mimarlığı Bağlamında Farklı Fonksiyonlardaki Mekanlarla Özdeşleşen Bitkiler**" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri üyeleri önünde savunulmuş ve **oy birliği** ile Kastamonu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü **Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı**'nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman	Doç. Dr. Çiğdem SAKICI Kastamonu Üniversitesi	.....
Jüri Üyesi	Doç. Dr. Ruhi KONAK Kastamonu Üniversitesi	.....
Jüri Üyesi	Doç. Dr. Banu BEKCİ Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	.....

06/01/2020

Enstitü Müdürü Doç. Dr. Nur BELKAYALI .....

TAAHHÜTNAME

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildirir ve taahhüt ederim.

Yasemin PİŞKİN

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

PEYZAJ MİMARLIĞI BAĞLAMINDA FARKLI FONKSİYONLARDAKİ MEKANLARLA ÖZDEŞLEŞEN BİTKİLER

Yasemin PİŞKİN
Kastamonu Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Çiğdem SAKICI

Mekân bileşen ve öğelerinin sahip oldukları en önemli işlevlerinden birisi, mekânın anlamını kullanıcıya iletmektir. Gerek fiziksel özellikler, gerekse toplumun geçmişten günümüze getirdiği anlam yüklemeleri ile pek çok kavramı ifade edebilen bitkilerin mekânların anlamını kuvvetlendirici unsurlar olarak değerlendirilebilirliğini ortaya koyabilmek için bu tez çalışmasının yapılmasına karar verilmiştir. Bitkiler fiziksel çevremizin tanımlanmasında ve vurgulanmasında oldukça önemli bir fonksiyona sahiptir. Bitkilerin topluma ve açık yeşil alanlara hem estetik hem de fonksiyonel anlamda birçok faydasının olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Bitkilerin simgesel anlamları ve psikolojik açıdan insanlara faydaları toplumun büyük bir kısmı tarafından göz ardı edilen bir konudur. Bu çalışma yardımıyla bitkiler açık yeşil alanlarda kullanılırken mekân özelliğine bağlı olarak bitki tercihinin yapılması gerektiği, böylece zihinsel uyarı yapıp, geçmişi canlandırma sağlanabileceği ve uygun bitki tercihleri ile kent kimliğinin bitkisel açıdan korunabileceği ortaya konulacaktır. Ayrıca çevremizde en sık kullanılan, insanlar tarafından tanınan bitkiler ile insan-mekân ilişkileri, simgesel anlamları belirlenecek ve farklı mekânlarda bitkilerin mekânların anlamını kuvvetlendirici unsurlar olarak değerlendirilebileceği ortaya konulacaktır.

Herhangi bir mekânı çağrıştıran bitkilerin, mekânların tanımlayıcı etkin birer gösterge olarak kullanılıp kullanılamayacağını araştırabilmek için 18 farklı mekân ve bu mekânlarla özdeşleşmesi beklenen, İstanbul'da sıklıkla kullanılan ve halk tarafından en çok tanındığı düşünülen 28 bitki ön anket yardımıyla belirlenmiştir. Belirlenen bu bitkiler bu çalışma yardımıyla farklı karakteristik özelliklerine ve ölçülerine göre iki farklı kategoride gruplandırıldıktan sonra farklı özellik gösteren bu mekânlarda hangi kategorideki bitkilerin ön plana çıktığı ortaya konulmuştur.

Bitkilerin simgesel anlamlarının halk tarafından bilinirliğinin ve bitki-mekân özdeşleşmesinin ortaya konulabilmesi için; İstanbul'da 100 ilkokul öğrencisi, 100 ortaokul öğrencisi, 100 lise öğrencisi, 100 üniversite öğrencisi ve 100 üniversite mezunu olmak üzere toplamda 500 kişi üzerinde bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Anket üç farklı bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların demografik özellikleri, ikinci bölümde katılımcıların bitki bilgileri,

bitkilerin özel anlamları ve mekâna özel bitkilerin varlığından haberdar olma durumları araştırılmıştır. Son bölümde ise bu 18 farklı mekân ile belirlenen 28 bitkiden hangi 3 bitkiyi özdeşleştirdikleri sorgulanmıştır.

Sonuçta, farklı mekânlarda bitkilerin hangi karakteristik özelliklerinin ön plana çıktığı ve ölçü açısından hangi ölçü gruplarının tercih edildiği istatistiksel analizlerle belirlenmiştir. Ayrıca eğitim seviyelerinin ve cinsiyet farklılıklarının, bitki mekân özdeşleştirmesi üzerinde etkisi olup olmadığı Ki-kare analizleri ile ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bitki-mekân ilişkisi, sembolik anlam, farkındalık, mekânlarla özdeşleşen bitkiler; kentsel peyzaj ve bitkiler

2020, 104 sayfa
Bilim Kodu: 805

ABSTRACT

MSc. Thesis

PLANTS IDENTIFIED
WITH VARIOUS FUNCTIONAL SPACES WITHIN THE SCOPE OF
LANDSCAPE ARHITECTURE

Yasemin PİŞKİN
Kastamonu University
Graduate School of Natural and Applied Sciences
Department of Landscape Architecture

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Çiğdem SAKICI

One of the most important functions of the components and elements of a location is to transmit the meaning of said location to its users. The purpose of this thesis is to assess the value of plants in strengthening the significance of spaces through the meanings associated with them, whether by their physical properties or the importance assigned to them by the society throughout history. Plants have a highly important function in defining and emphasizing our physical surroundings. The aesthetic and functional benefits they have for society and green spaces are undeniable. The symbolic meanings of plants and their psychological benefits for people are overlooked by a large portion of society. This study will help present the fact that plants used in green spaces should be selected carefully in light of the characteristics of the location so that they provide mental stimulation, enlighten the past and protect urban identity through plant life. It will also reveal relations of well-known plants with people and locations determine their symbolic meanings and suggest that plants in different spaces can be assessed as elements that strengthen the significance of their environment.

In order to determine whether plants that are associated with certain locations can be considered among their defining characteristics, we used a pre-survey questionnaire to identify 18 different locations in İstanbul as well as 28 plants that are most recognizable by the public and that enjoy wide-spread use. We then used this study to sort these plants into two groups according to their different characteristics and sizes, and selected the plant category most prominent in each distinct location.

To figure out how recognizable these plants are and whether they are linked with certain locations, we conducted a survey on a total of 500 people, made up of 100 elementary schoolers, 100 middle schoolers, 100 high schoolers, 100 university students and 100 university graduates. The survey is made up of 3 sections. The first section investigates the demographics of participants, the second section the level of information they possess on plants, their knowledge on the unique meanings of plants and their awareness of location-specific plants. The last section asked which 3 out of the 28 plants they associated with each of the 18 different locations.

Ultimately, the characteristics of plants that predominate in different locations and the size group preferred have been determined by statistical analysis. Chi-squared statistics demonstrated whether the level of education and gender have any effect when associating plants with locations.

Key words: Plant-location relationship, symbolic meanings, awareness, plant-location association

2020, 104 pages
Science Code: 805

TEŞEKKÜR

Tez süresince benden desteğini esirgemeyen, beni yönlendiren ve bu çalışmanın meydana gelmesinde emeği geçen değerli hocam Sayın Doç. Dr. Çiğdem SAKICI'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Tez çalışmasında istatistik analizler aşamasında yoğun katkıları bulunan değerli hocam Doç. Dr. Oytun Emre SAKICI'ya teşekkür ederim. Jüri üyelerim Doç. Dr. Ruhi KONAK ve Doç. Dr. Banu BEKCİ'ye katkılarından dolayı teşekkür ederim.

Yapmış olduğu yardımlardan dolayı İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğüne sonsuz teşekkür ederim. Yardımlarından dolayı Siyavuşpaşa İlkokulu müdür ve öğretmenlerine sonsuz teşekkür ederim. Bahçelievler Belediyesi İmam Hatip Ortaokulu müdürü ve öğretmenlerine yardımlarından dolayı teşekkür ederim. Siyavuşpaşa Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi müdür ve öğretmenlerine yardımlarından dolayı sonsuz teşekkür ederim. Suadiye Oteli genel müdürü Kaan TÜRKSEZER ve otelin fotoğraflarını çeken Yüksel ŞAHİN'e yardımlarından dolayı teşekkür ederim.

Bu günlere gelmemde maddi ve manevi yardım eden ve benim her gün ileri gitmem için yardımcı olan annem, babam ve kardeşlerime minnet ve teşekkürlerimi sunarım.

Yasemin PİŞKİN
Kastamonu, 01, 2020

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
TEZ ONAYI	ii
TAAHHÜTNAME	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
TEŞEKKÜR	viii
İÇİNDEKİLER	ix
ŞEKİLLER DİZİNİ	xi
TABLOLAR DİZİNİ	xii
1. GİRİŞ	1
1.1. Kentsel Açık- Yeşil Alanlar	3
1.2. Bitkilerin Kent Ortamında Kullanımı	4
1.3. Simgesel Anlam	6
1.4. Bitkilerin Anlamsal Değerleri	8
2. MATERYAL VE YÖNTEM	9
2.1. Anket Çalışması	10
2.2. Çalışma Alanı	12
3. BULGULAR	26
3.1. Ankete Katılanların Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular	26
3.2. Ön Ankete İlişkin Bulgular	26
3.3. Katılımcıların Bitkilerin Kullanım Amaçları Hakkındaki Bilgi Düzeylerine İlişkin Bulgular	28
3.4. Bitkilerin Karakteristik Özelliklerinin Algı Sıralamalarına İlişkin Bulgular	30
3.5. Bitkilerin Özel Anlamlar Taşımaları İle İlgili Düşüncelere İlişkin Bulgular	31
3.6. Mekanlara Özel Bitkiler Olması İle İlgili Düşüncelere İlişkin Bulgular	32
3.7. Bitki-Mekan Özdeşleştirmesine İlişkin Bulgular	33
3.7.1. Cami Avlusu İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi	34
3.7.2. Mezarlık İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi	37
3.7.3. Villa Bahçesi İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi	40
3.7.4. Dere Boyu İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi	42
3.7.5. Göl Kenarı İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi	45
3.7.6. Yol Kenarı İçin Önerilen Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi	48
3.7.7. Kent ya da Mahalle Parkı İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi	50
3.7.8. Meydan İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi	53
3.7.9. Hastane Bahçesi İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi	56
3.7.10. Site Bahçesi İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi	58
3.7.11. Tarihi Bahçe İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi	61
3.7.12. Otel Bahçesi İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi	64

3.7.13. Canlı Çit İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi 66
3.7.14. Resmi Kurum Bahçesi İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi..... 69
3.7.15. Deniz Kenarı İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi..... 72
3.7.16. Kırsal Alan İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi..... 74
3.7.17. Duvar Kenarı İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi 77
3.7.18. Girişler İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi..... 80
4. SONUÇLAR VE TARTIŞMA 83
KAYNAKLAR 95
EKLER..... 101
EK 1. Anket Formu 102
ÖZGEÇMİŞ 104

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa

Şekil 2.1. Anket çalışmalarında kullanılan bitki görselleri 12
Şekil 2.2. Cami avlusu örneği (Süleymaniye Camii)..... 14
Şekil 2.3. Mezarlık örneği (Zincirlikuyu Mezarlığı)..... 15
Şekil 2.4. Villa bahçesi örneği (Atlı Köşk)..... 16
Şekil 2.5. Dere boyu örneği (Menekşe Deresi) 16
Şekil 2.6. Göl kenarı örneği (Küçükçekmece Gölü) 17
Şekil 2.7. Yol kenarı örneği (Beşiktaş yol kenarı)..... 17
Şekil 2.8. Kent ya da mahalle parkı örneği (Gülhane Parkı) 18
Şekil 2.9. Meydan örneği (Sultanahmet Meydanı) 19
Şekil 2.10. Hastane bahçesi örneği (Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi)..... 20
Şekil 2.11. Site bahçesi örneği (Suryapı Exen İstanbul Evleri)..... 20
Şekil 2.12. Tarihi bahçe örneği (Dolmabahçe Sarayı)..... 21
Şekil 2.13. Otel bahçesi örneği (İstanbul Suadiye Otel)..... 22
Şekil 2.14. Canlı çit örneği (Bahçelievler)..... 22
Şekil 2.15. Resmi kurum bahçesi örneği (İstanbul Büyükşehir Belediyesi bahçesi) 23
Şekil 2.16. Deniz kenarı örneği (Garipçe Köyü sahili)..... 23
Şekil 2.17. Kırsal alan örneği (Çekmeköy)..... 24
Şekil 2.18. Duvar kenarı örneği (Göztepe 60. Yıl Parkı duvar kenarı)..... 25
Şekil 2.19. Giriş örneği (Süleymaniye Camii girişi)..... 25
Şekil 4.1. Cami avlusu, mezarlık, villa bahçesi, dere boyu, göl kenarı, yol kenarı, kent parkı, meydan ve hastane bahçesi için ölçüsüne göre bitki gruplarının tercih dağılımları..... 84
Şekil 4.2. Site bahçesi, tarihi bahçe, otel bahçesi, canlı çit, resmi kurum bahçesi, deniz kenarı, kırsal alan, duvar kenarı ve giriş için ölçüsüne göre bitki gruplarının tercih dağılımları..... 85
Şekil 4.3. Cami avlusu, mezarlık, villa bahçesi, dere boyu, göl kenarı, yol kenarı, kent parkı, meydan ve hastane bahçesi için karakteristik özelliklerine göre bitki gruplarının tercih dağılımları 86
Şekil 4.4. Site bahçesi, tarihi bahçe, otel bahçesi, canlı çit, resmi kurum bahçesi, deniz kenarı, kırsal alan, duvar kenarı ve girişler için karakteristik özelliklerine göre bitki gruplarının tercih dağılımları 86

TABLOLAR DİZİNİ

Sayfa

Tablo 1.1. Bitkilerin kullanım amacı ve insan üzerindeki etkileri 6
Tablo 2.1. Çalışma kapsamında değerlendirilen farklı fonksiyonlardaki mekanlar 9
Tablo 2.2. Çalışma kapsamında değerlendirilen bitkiler..... 9
Tablo 2.3. Çalışmada kullanılan bitkilerin gruplandırılması..... 10
Tablo 3.1. Katılımcıların cinsiyet dağılımları 26
Tablo 3.2. Katılımcıların yaş dağılımları 26
Tablo 3.3. Katılımcılar tarafından bilinen bitki türlerinin dağılımı 27
Tablo 3.4. Katılımcıların bitkilerin kullanım amaçları ile ilgili bilgi düzeylerinin karşılaştırılması..... 28
Tablo 3.5. Katılımcıların bitkilerin karakteristik özellikleri ile ilgili algı sıralamalarının karşılaştırılması ve genel ortalama puanlar 31
Tablo 3.6. Bitkilerin özel anlamlar taşımaları ile ilgili düşüncelerin karşılaştırılması..... 31
Tablo 3.7. Bitkilerin taşıdığı özel anlamlar..... 32
Tablo 3.8. Mekanlara özel bitkiler olması ile ilgili düşüncelerin karşılaştırılması 33
Tablo 3.9. Katılımcılar tarafından verilen mekanlara özel bitki örnekleri..... 33
Tablo 3.10. Bitki-mekan özdeşleştirmesine ilişkin gruplandırma 34
Tablo 3.11. Cami avlusu için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı 35
Tablo 3.12. Cami avlusu için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı..... 36
Tablo 3.13. Cami avlusu için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 36
Tablo 3.14. Cami avlusu için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 37
Tablo 3.15. Cami avlusu için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı..... 37
Tablo 3.16. Mezarlık için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı.... 38
Tablo 3.17. Mezarlık için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 38
Tablo 3.18. Mezarlık için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 39
Tablo 3.19. Mezarlık için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 39
Tablo 3.20. Mezarlık için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı..... 39
Tablo 3.21. Villa bahçesi için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı 40
Tablo 3.22. Villa bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı..... 41
Tablo 3.23. Villa bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı..... 41
Tablo 3.24. Villa bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim

seviyesine göre dağılımı 42
Tablo 3.25. Villa bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 42
Tablo 3.26. Dere boyu için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı . 43
Tablo 3.27. Dere boyu için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı..... 44
Tablo 3.28. Dere boyu için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı..... 44
Tablo 3.29. Dere boyu için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı..... 45
Tablo 3.30. Dere boyu için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 45
Tablo 3.31. Göl kenarı için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı . 46
Tablo 3.32. Göl kenarı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı..... 46
Tablo 3.33. Göl kenarı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı..... 47
Tablo 3.34. Göl kenarı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 47
Tablo 3.35. Göl kenarı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı..... 47
Tablo 3.36. Yol kenarı için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı . 48
Tablo 3.37. Yol kenarı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 49
Tablo 3.38. Yol kenarı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı..... 49
Tablo 3.39. Yol kenarı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı..... 50
Tablo 3.40. Yol Kenarları için bitkilerin ölçülerine bağlı olarak oluşturulmuş bitki gruplarının cinsiyete göre tercih dağılımları..... 50
Tablo 3.41. Kent ya da mahalle parkı için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı 51
Tablo 3.42. Kent ya da mahalle parkı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 52
Tablo 3.43. Kent ya da mahalle parkı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı..... 52
Tablo 3.44. Kent ya da mahalle parkı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı..... 53
Tablo 3.45. Kent ya da mahalle parkı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı..... 53
Tablo 3.46. Meydan için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı..... 54
Tablo 3.47. Meydan için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 54
Tablo 3.48. Meydan için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 55
Tablo 3.49. Meydan için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı..... 55
Tablo 3.50. Meydan için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 55

Tablo 3.51. Hastane bahçesi için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı 56
Tablo 3.52. Hastane bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı..... 57
Tablo 3.53. Hastane bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 57
Tablo 3.54. Hastane bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 58
Tablo 3.55. Hastane bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 58
Tablo 3.56. Site bahçesi için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı 59
Tablo 3.57. Site bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 60
Tablo 3.58. Site bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı..... 60
Tablo 3.59. Site bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 61
Tablo 3.60. Site bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 61
Tablo 3.61. Tarihi bahçe için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı 62
Tablo 3.62. Tarihi bahçe için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 62
Tablo 3.63. Tarihi bahçe için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 63
Tablo 3.64. Tarihi bahçe için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 63
Tablo 3.65. Tarihi bahçe için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 63
Tablo 3.66. Otel bahçesi için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı..... 64
Tablo 3.67. Otel bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 65
Tablo 3.68. Otel bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 65
Tablo 3.69. Otel bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 66
Tablo 3.70. Otel bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı..... 66
Tablo 3.71. Canlı çit için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı 67
Tablo 3.72. Canlı çit için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 68
Tablo 3.73. Canlı çit için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı..... 68
Tablo 3.74. Canlı çit için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 69
Tablo 3.75. Canlı çit için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 69

Tablo 3.76. Resmi kurum bahçesi için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı 70
Tablo 3.77. Resmi kurum bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 70
Tablo 3.78. Resmi kurum bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 71
Tablo 3.79. Resmi kurum bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 71
Tablo 3.80. Resmi kurum bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 71
Tablo 3.81. Deniz kenarı için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı 72
Tablo 3.82. Deniz kenarı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 73
Tablo 3.83. Deniz kenarı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 73
Tablo 3.84. Deniz kenarı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 74
Tablo 3.85. Deniz kenarı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 74
Tablo 3.86. Kırsal alan için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı. 75
Tablo 3.87. Kırsal alan için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 76
Tablo 3.88. Kırsal alan için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 76
Tablo 3.89. Kırsal alan için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 77
Tablo 3.90. Kırsal alan için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 77
Tablo 3.91. Duvar kenarı için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı 78
Tablo 3.92. Duvar kenarı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 78
Tablo 3.93. Duvar kenarı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 79
Tablo 3.94. Duvar kenarı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 79
Tablo 3.95. Duvar kenarı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 79
Tablo 3.96. Girişler için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı 80
Tablo 3.97. Girişler için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 81
Tablo 3.98. Girişler için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 81
Tablo 3.99. Girişler için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı 82
Tablo 3.100. Girişler için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı 82
Tablo 4.1. Çalışma kapsamında ağaçların en çok tercih edildiği mekanlar ve eğitim düzeyine göre tercih durumları 88

Tablo 4.2. Çalışma kapsamında ağaççıkların en çok tercih edildiği mekanlar ve eğitim düzeyine göre tercih durumları 90
Tablo 4.3. Çalışma kapsamında çalıların en çok tercih edildiği mekanlar ve eğitim düzeyine göre tercih durumları 91
Tablo 4.4. Çalışma kapsamında sarılıcların en çok tercih edildiği mekanlar ve eğitim düzeyine göre tercih durumları 92
Tablo 4.5. Çalışma kapsamında yer örtücülerin en çok tercih edildiği mekanlar ve eğitim düzeyine göre tercih durumları 93

1. GİRİŞ

Kentler, tarih boyunca hemen her dönemde insanlar arasındaki ilişkileri, sosyal ve kültürel değişimleri içeren ve şekillendiren, demografik ve ekonomik açıdan farklılıklar gösteren fiziksel yaşam mekanları olmuştur (Kaypak, 2010). Kent, doğası ve yapısıyla bir bütün teşkil eder. Doğal ve yapay olan bu iki unsur sürekli birbiriyle etkileşim içindedir. Geçmişten günümüze birçok faktörün etkisi altında şekillenen kentler zaman içerisinde kendilerine özgü bir görünüme bürünmüşlerdir. Günümüzde kentlerin kendilerine özgü sahip oldukları bu değerler bütününe kentsel kimlik denilmektedir (Özgeriş, 2018).

Yaşam yerlerimiz, mimarimiz ve buna bağlı olarak kentlerin kimlikleri küreselleşme süreciyle beraber yadsınamaz bir şekilde değişime uğramaktadır (Ulu ve Karakoç, 2004). Ülkemizde kentler ve kente dair objeler II. Dünya Savaşı'ndan sonra talan edilmiş, ulusal kimlik anlayışı ve arayışı sekteye uğramıştır. Göçlerin sebep olduğu aşırı nüfus artışı kentlerin hazırlıksız yakalanmasına ve talepleri karşılayamaz duruma düşmesine neden olmuştur. Bunun sonucunda kentlerde yenilenme hareketinin hızının artması, kültür yapısının farklılaşması ve bütün bunların mekanları olumsuz etkilemesi kentlerin belirli bir düzen içerisinde gelişim göstermemesi ve kente ait değerlerin korunamamasına sebebiyet vermiştir. Aynı kentsel doku içerisinde son teknolojilerle yapılmış lüks binalar ve gecekondular birlikte görüntü sergilemekte ve bu durum yeni kent kimliklerinin ve imajlarının oluşmasına sebep olmaktadır. Oysaki geçmişten günümüze ulaşan tüm doğal ve kültürel değerlerini koruyarak kentleri geliştirmek, kentsel imge ve kent kimliğinin gelecek nesillere de ulaştırılması ve toplumun aidiyet duygusu açısından son derece önemlidir (Sakıcı, 2017). Eğer bir kentte doğa ve kültür varlıkları hızla tükeniyor ve kaotik bir yapı gözleniyorsa, o kent kimliğini yitiriyor demektir ve artık o kentin kimliğinden söz etmek mümkün değildir (Tekeli, 1991).

Kentler nüfus ve ekonomik bakımdan değişiklikler gösteren, kişiler arasındaki bağları, kültürel ve sosyal farklılıkları barındıran ve biçimlendiren fiziki yaşam yerleridir (Kaypak, 2010). Ancak kentlerdeki demografik yapı düzensiz ve gelişi güzel bir biçimde kırdan kente göç sebebiyle yer değiştirmektedir. Dünya nüfusunun 1950'lerde

%83'ü, 1975'lerde %75'i, 1990'ların sonunda ise yaklaşık yarısı kırsal alanlarda yaşamakta olup bu oransal değişime göre 2020'lerde dünya nüfusunun 2/3'ünün kentlerde yaşayacağı öngörülmektedir (Tatlıdil, 2009). Tarih boyunca kentleşme, kentsel dönüşüm, turizm faaliyetleri gibi temel konularda kent kimliği kavramı etkin rol oynamaktadır. Bir kenti kent yapan o kentin farklı özellikleri ve diğer kentlerden ayrı kılan nitelikleridir. Bu nitelikler kent kimliği üzerinde önemli rol oynar (Sakıcı, 2017). Kentin büyümesi ve gelişmesi kent kimliği gözetilerek gerçekleştirilmelidir (Bumin, 1990). Ancak günümüzde kentlerin kontrol edilemeyen gelişiminden kaynaklanan düzen ve denge bozuklukları kent kimliğini de olumsuz yönde etkilemekte ve çarpık görünümler ortaya çıkmaktadır (Karagüler ve Korgavuş, 2014).

Kentlerin kimlikleri ve ruhları vardır (Tekeli, 1991). Kent kimliği; kent imajını etkileyen, her kentte farklılık gösteren, fiziksel, kültürel, sosyo-ekonomik, tarihsel ve biçimsel faktörlerle şekillenen, kentlinin yaşam ve hayat felsefesini şekillendiren, devamlı değişiklik gösteren ve canlı kalan, uzun bir sürecin ortaya çıkarttığı oluşumdur (Çöl, 1998). Dolayısıyla kent kimliği o kentin özelliklerini belirten açıklayıcı bir karttır. Kentsel kimlik ve bu kimliğe ait kentsel imgeler bulunduğu konum içerisinde uzun bir süreçte bazen birbirinden ayrı bileşenlerden meydana gelebilmektedir (Ulu ve Karakoç, 2004). Kentler, mekansal organizasyonu sağlayan bağlantılar, sınırlar, bölgeler, odaklar ve nirengi noktaları olmak üzere beş kentsel imge öğesinden oluşmaktadır (Lynch, 1960). Mezarlıklar, kent ve mahalle parkları, göl kenarları, yol kenarları, cami avluları, villa bahçeleri gibi farklı özellik gösteren mekanlar bu kentsel imge öğelerine bağlı olarak bir araya gelir ve kentin iskeletini oluşturur.

Mekanların da kendine ait duyguları, özellikleri ve kimlikleri vardır. Bu aidiyeti sağlayan o mekanı oluşturan mekansal öğe ve bileşenlerdir. Bu öğe ve bileşenlerden en önemlisi de bitkilerdir. Bitkiler fiziksel çevremizin tanımlanmasında ve vurgulanmasında oldukça önemli bir fonksiyona sahiptir. Bitkilerin topluma ve açık-yeşil alanlara hem estetik hem de fonksiyonel anlamda birçok faydasının olduğu bilinmektedir. Bitkilerin simgesel anlamları ve psikolojik açıdan insanlara faydaları toplumun büyük bir kısmının göz ardı ettiği bir konudur. Bu çalışma yardımıyla, bitkilerin açık-yeşil alanlarda kullanılırken mekan özelliğine bağlı olarak bitki tercihinin yapılması gerektiği, böylece zihinsel uyarıda bulunup geçmişi canlandırma

sağlanabileceği ve uygun bitki tercihleri ile kent kimliğinin bitkisel açıdan korunabileceği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ayrıca, peyzaj tasarımlarında sıklıkla tercih edilen ve bu tasarımların kullanıcıları tarafından da tanınan bitkilerin toplum üzerindeki etkileri, bitki-insan ve bitki-mekan ilişkileri, simgesel anlamları ve zihinsel uyarı sağlayarak geçmişi canlandırabilme özellikleri ortaya konulmuştur.

1.1. Kentsel Açık-Yeşil Alanlar

Bir kentin genel karakterini mimari yapılar, açık-yeşil alanlar ve bunların birbiri ile olan ilişkileri tayin eder. Açık-yeşil alanlar, insan ile doğa arasında bozulan ilişkiyi dengelemede ve kentsel yaşam koşullarının iyileştirilmesinde önemli bir konuma sahiptir. Bu nedenle gelişmiş ülkelerde açık-yeşil alanların nitelik ve nicelikleri, medeniyetin ve yaşam kalitesinin bir göstergesi olarak kabul edilmektedir. Bu kapsamda pek çok gelişmiş ülke, insanların zihinsel ve fiziksel ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak, insan yaşamı için uygun kent mekanı veya ekolojisini planlama ve oluşturma çabasına yönelmektedirler (Gül ve Küçük, 2001).

Açık-yeşil alanlar, kentsel mekanlarda insan yaşamı ve gereksinimleri açısından büyük önem taşımaktadır. Bu alanlar, değişik kentsel kullanımlar arasında sirkülasyonu ve fiziksel konforu sağlama, kente estetik değer kazandırma, rekreasyon fırsatları sunma, gürültü ve kirliliği azaltma gibi birçok fiziksel ve ekolojik işleve sahiptirler. Açık-yeşil alanlar kentliye sağladıkları olanakların yanı sıra, bir kentin şekillenmesinde de önemli rol oynamaktadırlar (Karagüzel vd., 2000). Bu işlevleri tam olarak yerine getirebilmeleri için kent planlamada bir sistem dahilinde, belirli standartlara uygun ve yeterli büyüklükte planlanmaları ve kent dokusu içinde düzenli bir dağılıma sahip olmaları önem taşımaktadır.

Açık-yeşil alanlar fiziksel, estetik, psikolojik, rekreasyonel, teknik, sosyal, ekonomik ve kent sağlığı açısından oldukça önemli yerlerdir. Kentsel açık-yeşil alanlar, bol güneş ve temiz hava olanağı sağlayarak kentliye serbest hareket etme imkanı sunar ve daha sağlıklı, yenileyici, dengeli ve yararlı ortamlar oluşturur. Ayrıca kent insanına peyzaj ve doğa kaynağı sunarak sinirleri yatıştırıcı, dinlendirici rol oynar (Sakıcı, 2014). Kentteki görsel kirlenmeyi önleyerek güzel bir peyzaj içinde insanların

yaşamasını, ruhen dinlenmesini ve çevresine içten sevgi duymasını sağlar (Hillman, 1994). İnsanların ruhsal benliklerini etkileyerek, mekana bağlılıklarını artırır ve kaybettiği enerjinin yenilenmesine katkı sağlar.

Kentsel açık-yeşil alanlar kullanım durumuna göre (i) genel, (ii) yarı-özel ve (iii) özel açık-yeşil alanlar olarak 3 grup altında toplanabilir (Önder, 1997). Genel açık-yeşil alanlar mezarlıklar, yol kenarları, kent ve mahalle parkları, meydanlar ve hayvanat bahçesi gibi halka açık alanları, yarı-özel açık-yeşil alanlar okul bahçeleri, fabrika bahçeleri gibi belli şartlara bağlı kişilerin kullanabileceği alanları, özel açık-yeşil alanlar ise konut, villa, site bahçesi gibi özel mülkiyet alanlarını ihtiva eder (Gül, 2001).

Kentler insanların sosyal ve toplumsal olarak kendilerini ifade edecekleri alanlardır. Meydanlar, sokaklar, yol kenarları, site bahçeleri, otel bahçeleri, cami avluları, mezarlıklar, villa bahçeleri, dere boyları, göl kenarları, hastane bahçeleri, tarihi bahçeler, resmi kurum bahçeleri, deniz kenarları gibi mekanlar kentlerin açık-yeşil alanlarını oluşturur ve kentli bu alanlarda tüm sosyal ve rekreasyonel ihtiyaçlarını karşılama yoluna gider. Kentsel açık-yeşil alanlar, herşeyden önce insanların kent ortamında doğa ile temas etmesine, doğada oluşan değişimleri gözlemlemesine ve doğayla bütünleşmesine yardımcı olur (Dirik, 1996). Bitkiler açık-yeşil alanların canlı strüktürünü oluşturmaktadır (Tyson, 1998).

1.2. Bitkilerin Kent Ortamında Kullanımı

Bugün kentte ve kırsal alanlarda bitkilendirme estetik ve fonksiyonel açıdan büyük önem taşımaktadır. Özellikle kentsel dış mekan düzenlemelerinde canlı bir materyal olan ve insanı doğaya yakınlaştırmada önemli etkileri bulunan bitki materyalinin doğru seçimi ve yerinde kullanımı oldukça önemlidir (Sakıcı vd., 2013). Bitkilerin insanlara birçok katkıları bulunmaktadır. Bu katkılar, Kaplan (1992), Relf (1992) ve Jernberg (2001) tarafından yapılan çalışmalarından yararlanılarak dört başlık altında toplanabilir: (i) İnsanları stresli kent ortamından uzaklaştırma, (ii) İnsanların zihinsel ve fiziksel duyularına hitap ederek geçmişi canlandırma ve yeni şeyler araştırma ve bulma isteklerini harekete geçirme, (iii) Duyulara hitap ederek ilgi ve konsantrasyonu

artırma, (iv) Bireysel ihtiyaçlarını karşılama. Bitkiler yaşamımızın bir parçası konumundadır ve bize yaşadığımızı hatırlatır. Kişinin kendisine saygı duymasında da önemli rol oynarlar (Mattson, 1992; Lewis, 1994; Hewson, 1994; Rice ve Remy, 1994). Bitkiler çiçekleri, yaprakları, gövdeleri, meyveleri ve kokuları sayesinde insanları ve hayvanları cezbederler. Kapalılık, çevreleme, kişisel mekan oluşturma, yumuşaklık, canlandırma, güneşi filtre etme, havayı temizleme, kuşlara yaşam ortamı sağlama ve insan yaşamına doğallığı getirme gibi görevleri üstlenirler (Tyson, 1998). Açık-yeşil alanlarda bitkilendirme tasarımı yardımıyla mekana değer kazandırılır, monotonluk engellenir, rekreasyonel etkinliklere ve insanların sosyalleşmesine olanak sağlanabilir. Kentsel açık-yeşil alanlar insanlar üzerinde sinirleri yatıştırıcı ve dinlendirici rol oynar (Smardon, 1990). Peyzaj mimarları bitkilerin özelliklerini ve alana katkılarını bilerek bitkilendirme tasarımını gerçekleştirmeli, mekan düzenlemeleri gerçekleştirirken tasarımın başından itibaren bitkilerin konumlarına ve bitki türlerine amaca uygun olarak karar vermelidir (Sakıcı vd., 2013). Kent ortamında kullanılan bitkiler; enerji tasarrufu sağlama, nem oluşturma (Beckett vd., 2000; Akbari vd., 2001), gürültüyü azaltma (Çepel, 1988; Walker, 1991), rüzgar, toz ve sera etkilerini azaltma (Novak vd., 2000; Akbari vd., 2001; Novak ve Crane, 2002), ışık yansımalarını önleme (Heisler, 1986; Walker, 1991; Heisler ve Grant, 2000) gibi kent ekosistemine fonksiyonel anlamda da katkı sağlayan elemanlardır. Ayrıca bitkiler erken çiçeklenme, geç renklenme, uzun dönem çiçekli kalma gibi mevsimsel durumları sayesinde, duyusal uyarım sağlayarak, insanlara zamanı hatırlatma açısından da son derece önemlidir (Sakıcı, 2009). Bitki seçiminde güzel koku, yumuşaklık/sertlik derecesi, yenilebilir meyve, tohumlar, renk değişimleri gibi özelliklerinin yanı sıra bitkinin gölge oluşturma, görsel tamponlar ve rüzgar bölmeleri gibi perdelemeler, özellikle kuşlar ve kelebekler gibi yaban hayatını çekme gibi birçok özellikleri dikkate alınmalıdır (Sakıcı vd., 2013). Ayrıca bitki ile mekan ilişkisi de bitki tercihinde son derece önemlidir. Bitkilerin kullanıcılar üzerinde görsel zenginlik, duyusal uyarım, zihinsel tedavi, idrak, zihinsel uyarı, sosyal ilişki, organizasyon, mesleki beceri, zaman kavramını hatırlatma, kendini rahat ve güvende hissetme, dikkat çekme, olumsuz düşüncelerden uzaklaştırma gibi birçok özelliği bulunmaktadır. Bitkilerin kullanım amaçları ve bu amaçlar doğrultusunda insan üzerindeki pozitif etkileri Tablo 1.1.'de verilmiştir. Bu tabloda da görüldüğü gibi iyi bilinen, insanlar tarafından tanınan bitkilerin insanlar üzerinde idrak ve zihinsel uyarı yaptığı ve

böylece geçmişi canlandırma özelliğinin olduğu görülmektedir. Bitkilerin bireylerde oluşturduğu etkiler sonucunda bireyler ona bir anlam yükler ve sonrasında bu durum bitkilerin simgesel anlamlarının oluşmasına neden olur.

Tablo 1.1. *Bitkilerin kullanım amacı ve insan üzerindeki etkileri (Sakıcı, 2009)*

Bitki materyalinin kullanım amacı	**İnsan üzerindeki etkisi**
Ekolojik amaçlı; Farklı iklim zonlarına dayanıklı, gölge ve güneşli alanlara uygun bitkiler	Görsel zenginlik, duyusal uyarım, zihinsel tedavi, idrak
Geçmişi canlandırma; İyi bilinen, insanlar tarafından tanınan bitkiler	İdrak, zihinsel uyarı
Görsel Amaçlı; Güzel çiçekli (farklı mevsimlerde çiçek açan), yapraklı, meyveli, renk özelliği gösteren bitkiler	Zihinsel tedavi, duyusal uyarım, rekreasyon, sosyal ilişki, organizasyon, eğlenme
Koku; Güzel koku veren bitkiler	Duyusal uyarım, zihinsel tedavi, sosyal ilişki, organizasyon, eğlenme
Ses; Yaprakları hafif rüzgarda bile hareket edebilen, rüzgar ve yaprak sesi	Duyusal uyarım
Hobi, boş zaman aktivitesi sağlama amaçlı; Aynı anda farklı vücut pozisyonlarında çalışmaya imkan veren, görsel güzelliği olan bitkiler ekmek, biçmek, sulamak, gübrelemek gibi bahçe işleri	Duyusal motor fonksiyonlarının gelişimi, organizasyon, hareket olanağı tanıma, boş zaman aktivitesi, mesleki beceri, zaman kavramı
Fonksiyonel Amaçlı; Ayırıcı, birleştirici, mekan oluşturucu, kapalılık hissi oluşturan, ekstrem sıcak ve soğukları minimize eden, duvarları kapatıcı, tırmanıcı bitkiler	Fiziksel konfor, sosyal iletişim (grup çalışması ve birliktelik hissi), idrak, uygun vücut pozisyonuna ulaşma, kendini rahat ve güvende hissetme
Dikkat Çekme; Farklı büyüklük form ve tekstürde, olağanüstü çekiciliğe sahip dikkat çeken bitkiler	Duyusal uyarım, dikkat çekme, görsel zenginlik
Mevsimsel Değişim; Sonbahar renklenmesi göstererek mevsim değişimini hastalara anımsatmaya yardımcı olan bitkiler	Duyusal uyarım, zaman kavramını hatırlatma
Yaban Hayatı; Kuş ve kelebekleri, yaban hayatını çekici nitelikte olan bitkiler	Zihinsel uyarı, idrak, kuş, sincap, tavşan gibi hayvanları izleme olanağı, olumsuz düşüncelerden uzaklaşma

1.3. Simgesel Anlam

İnsanlar dünyadaki nesneleri görür, algılar ve bu algılamaların sonucu benimser veya benimsemez (Kalın, 1997). Çevredeki objelerin hepsi duygusal bir yük taşır, diğer bir ifadeyle biçimsel ve simgesel bir anlama sahiptir (Hesselgren, 1969). Bir bütün olarak ya da belirli bir özelliği ile algılanan bir nesne, bireyde oluşturduğu duygularla özdeşleşmekte ve onun duygusal ve bilinçsel belleğini harekete geçirmektedir. Kısaca kişiyi düşünceye yönelterek onda pozitif veya negatif etki, beğenme veya beğenmeme ya da benimseme veya reddetme gibi bir değer oluşturmaktadır (Kalın, 1997).

İmaj bir kişinin bir nesne hakkındaki deneyimlerinin bütünüdür (Williamson, 2001). İmaj zihnimizden geçen ilk resim ya da simgesel anlamlar olup zihnimizdeki her türlü çağrışımlar duygular ve deneyimler ile kişinin bunlar hakkında iyi veya kötü düşüncelerinden oluşur. Aynı zamanda imaj insanların bir nesne, kurum, kuruluş veya başka bir kimse için düşüncelerinin bütünüdür. Mekanların ilk sunduğu imaj zihnimizde hep yer alır. Çünkü bu imaj bu mekanın bizim üzerimizdeki iz düşümüdür (Okay, 2002).

Geçmişten günümüze kadar peyzajda sembolik anlama sıklıkla yer verilmiş ve özellikle Japon bahçelerinde sembolik anlam çok kullanılmıştır. Japon bahçelerinde kullanılan sembolik anlama örnek olarak verilebilecek mekansal öğe ve bileşenler şu şekilde sıralanabilir: Patikalar; yaşam sürecinde yapılan seçimlere giden yolları, Toprak; beslenme ve doğurganlığı, Kayalar; dağları, Havuzlar; göl ve denizleri, Kum ise okyanusları simgelemektedir (URL-1, 2018). Kum ve taşlar; yosunları, gölleri, akarsuları ve şelaleleri temsil eder. Taranmış (tırmıklanmış) veya meyil verilmiş çakıllar yine suyu temsil ederken, sıkıca yerleştirilmiş düz nehir taşları hızlı bir dereyi sembolize edebilmektedir (URL-2, 2018).

Mekanların kendilerine ait duyguları, özellikleri ve kimlikleri vardır. Bunu sağlayan o mekanı oluşturan mekansal öğe ve bileşenlerdir. Bir mekanı simgeleştirmek, o mekanın tarihiyle, konumuyla, etkinlikleriyle kısacası tüm kapsamıyla çağrıştırmak, duyurmak, tanıtmak ve benimsetmek anlamındadır. Mekanların ilk sunduğu görüntü, hem doğal hem de yapısal elemanların bileşkesi olup aklımızdan hiç silinmez. Bu mekanın, bizim üzerimizdeki izdüşümü, çağrışımlarıdır. O mekana ait simge bundan sonra o mekanla bir bütün oluşturur. Nasıl o mekan denilince simgesi akla geliyorsa simgesi görülünce de o mekan akla gelecektir. Mekanın simgesel değeri mekanın kültürel sürekliliği açısından da önem taşımaktadır. Bu çalışma kapsamında bir mekanı oluşturan mekansal öğe ve bileşenlerin başında bitkilerin önemli bir yer kapladığı ve bitki ile mekanların eşleştirilebileceği ya da özdeşleştirilebileceği savunulmaktadır.

1.4. Bitkilerin Anlamsal Değerleri

Bitkiler tarih boyunca simgesel anlamlarıyla kullanılmış ve belirli mekanlarla belirli bitkiler özdeşleşmiştir. İran bahçelerinde ölümü sembolize eden servi ile yaşam ve umudu ifade eden çiçekli ağaçlar bahçelerin dini felsefesini oluşturmuştur (Aslanı, 1984). Meşe ve karaağaç gibi türler sağlamlıkla, dirençle özdeşleştirilmiş, yemiş veren bitkiler bereketi, verimliliği, mutluluğu, yeniden doğuşu, ölümsüzlüğü, akçaağaç dengeyi, palmiye ve zeytin barışı, çam yaratıcılığı, selvi ise ölümü simgelemiştir (Alsac, 2010). Gültekin'e (1991) göre, bahçelerde kullanılan çınar güçlülüğü, servi göğe yücelişi, gül sevgi ve aşkı sembolize etmektedir. Portakal çiçeği ümidi, kadife çiçeği ümitsizliği, horozibiği değişmezliği, lale sadakatsizliği işaret eder ve selam adı verilen çiçek demetleri mektupların yerini doldurur (Atasoy, 1971). Eski ve asil bir ağaç olarak nitelendirilen çam ağacı, hem erkeklik kudretinin sembolü hem de uzun ömürlülüğün ifadesi olarak yer alır (Akdoğan, 1974; Altınçekiç, 2016). Akçaağaç da sonbaharda yapraklarının sararıp ya da kızarıp dökülmesi ile yaşam çemberini anlatmaktadır.

Çiçeklerin de kendilerine özgü anlamları vardır. Örneğin, gülhatmi üretkenliğin, fulya ve nergis cömertliğin, lale ise aşkın sembolüdür. Çin bahçelerine dikilen ağaçların da bir anlamı vardır. Elma, kayısı ve nar bereket ve ün sahibi olmaktır. Şeftali arkadaşlık, aşk ve ölümsüzlüğü simgeler. Portakal mutluluk, zenginlik ve şans anlamına gelmektedir (Mamut ve Barış, 2012).

Bu çalışma kapsamında da bitkilerin simgesel anlamlarının halk tarafından bilinirliği ve bitki-mekan özdeşleşmesi ortaya konulmaya çalışılmıştır.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

Mekanın bileşen ve öğelerinin sahip oldukları en önemli özelliklerden birisi, mekanın anlamını kullanıcıya iletmektir. Gerek fiziksel özellikler, gerekse toplumun geçmişten günümüze getirdiği anlam yüklemeleri ile pek çok kavramı ifade edebilen bitkilerin mekanların anlamını kuvvetlendirici unsurlar olarak değerlendirilebilirliğini ortaya koyabilmek için bu çalışmanın yapılmasına karar verilmiştir. Herhangi bir mekanı çağrıştıran bitkilerin, mekanların tanımlayıcı etkin bir göstergesi olarak kullanılıp kullanılamayacağının belirlenebilmesi için peyzaj tasarımlarında sıklıkla kullanılan farklı fonksiyonlara sahip 18 mekan tipi kararlaştırılmıştır (Tablo 2.1.). Söz konusu mekan tiplerinde bitki-mekan özdeşleştirmesinin yapılabilmesi amacıyla ön anket uygulanmış ve halk tarafından en çok tanınan bitkiler belirlenmeye çalışılmıştır. Alınan cevaplar sonucunda toplam 65 farklı bitki türünün halk tarafından tanındığı sonucuna ulaşılmış, bu bitki türlerinden frekans dağılımı bakımından öne çıkan 28 bitki türünün çalışma materyali olarak kullanılmasına karar verilmiştir (Tablo 2.2.).

Tablo 2.1. *Çalışma kapsamında değerlendirilen farklı fonksiyonlardaki mekanlar*

Cami avlusu	Kent veya mahalle parkı	Canlı çit
Mezarlık	Meydan	Resmi kurum bahçesi
Villa bahçesi	Hastane bahçesi	Deniz kenarı
Dere boyu	Site bahçesi	Kırsal alan
Göl kenarı	Tarihi bahçe	Duvar kenarı
Yol kenarı	Otel bahçesi	Giriş

Tablo 2.2. *Çalışma kapsamında değerlendirilen bitkiler*

Picea (Ladin)	*Acacia* (Akasya)	*Viburnum* (Kartopu)
Pinus (Çam)	*Nerium* (Zakkum)	*Jasminum* (Yasemin)
Cupressus (Servi)	*Olea* (Zeytin Ağacı)	*Lonicera* (Hanımeli)
Platanus (Çınar)	*Elaeagnus* (İğde)	*Vitis* (Asma)
Salix (Söğüt)	*Robinia* (Top Akasya)	*Bougainvillea* (Begonvil)
Tilia (Ihlamur)	*Thuja* (Mazı)	*Tulipa* (Lale)
Magnolia (Manolya)	*Buxus* (Şimşir)	*Papaver* (Gelincik)
Populus (Kavak)	*Euonymus* (Taflan)	*Viola* (Menekşe)
Cercis (Erguvan)	*Rosa* (Gül)	
Lagerstroemia (Oya)	*Tamarix* (Ilgın)	

Belirlenen bitkiler ölçü açısından beş gruba (Ağaçlar, Ağaççıklar, Çalılar, Sarılıcı-tırmanıcılar ve Yer örtücüler) ve karakteristik özellikler açısından ise dokuz gruba (İğne yapraklı ağaçlar, Geniş yapraklı ağaçlar, Çiçekli ağaççıklar, Meyveli, gri renkli ağaççıklar, Tijli yaygın kullanılan ağaççıklar, Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar, Çiçekli çalılar, Sarılıcı-tırmanıcı bitkiler ve Çiçekler) ayrılmıştır (Tablo 2.3.).

Tablo 2.3. *Çalışmada kullanılan bitkilerin gruplandırılması*

Ölçü	Karakteristik Özellik	Bitkiler
Ağaçlar	İğne yapraklı ağaçlar	Ladin, Çam, Servi
	Geniş yapraklı ağaçlar	Çınar, Söğüt, Ihlamur, Manolya, Kavak
Ağaççıklar	Çiçekli ağaççıklar	Erguvan, Oya, Akasya, Zakkum
	Meyveli, gri renkli ağaççıklar	Zeytin, İğde
	Tijli yaygın kullanılan ağaççıklar	Top Akasya
Çalılar	Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar	Mazı, Şimşir, Taflan
	Çiçekli çalılar	Gül, Ilgın, Kartopu, Yasemin
Sarılıcı-Tırmanıcılar	Sarılıcı-tırmanıcı bitkiler	Hanımeli, Asma, Begonvil
Yer Örtücüler	Çiçekler	Lale, Gelincik, Menekşe

Bitki-mekan özdeşleştirmesinin ortaya konulabilmesi için, kararlaştırılan 28 bitkinin hangi mekan tipleri ile özdeşleştiğini belirlemek üzere İstanbul'da anket çalışması gerçekleştirilmiştir (EK 1). Ayrıca, anket çalışması sonucunda elde edilen bulguların kontrollerini yapabilmek amacıyla her bir mekan tipi için İstanbul il sınırları içerisinde bir örnek alan belirlenmiş ve bu alanlarda bitki teşhisi yapılmıştır.

2.1. Anket Çalışması

İnsanlardaki bitki-mekan etkileşimlerinin algılama durumlarını ortaya koymak güç olmakla birlikte amaca yönelik veri alınabilmesi deneysel çalışmalarla sağlanabilir. Çalışma kapsamında uygulanan anket çalışması üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, katılımcıların yaş, cinsiyet ve eğitim durumu gibi demografik özellikleri sorgulanmıştır. İkinci bölümde, katılımcıların mevcut bitki bilgilerini sorgulayabilmek ve çalışma konusundaki bilgi birikimini ortaya koyabilmek amacıyla bitkilerin kullanım amaçları, bitkilerin karakteristik özelliklerinin algılanma sıralaması, bitkilerin özel anlamlar taşıyıp taşımadığı ve mekana özel bitkiler olduğunu düşünüp düşünmedikleri sorgulanmıştır. Anketin son bölümünde ise 18 farklı mekan tipi için 28 bitkiden hangi 3 bitkiyi özdeşleştirdikleri sorgulanmıştır.

Bitki-mekan özdeşleştirmesinde eğitim seviyesinin önemli bir etken olduğu düşünüldüğünden anket çalışması farklı eğitim seviyesine sahip gruplara uygulanmıştır. Bu amaçla beş kategoriye ayrılan eğitim seviyelerinden (ilkokul, ortaokul, lise, üniversite öğrencileri ve üniversite mezunları) 100'er kişi belirlenerek anket çalışması toplam 500 kişi ile gerçekleştirilmiştir. Bunun yanında, bitki-mekan özdeşleştirmesinde cinsiyetin etkisinin belirlenebilmesi için eğitim seviyesi gruplarındaki katılımcıların cinsiyet dağılımlarının olabildiğince dengeli olmasına da özen gösterilmiştir. Anketler ilkokul, ortaokul, lise ve üniversite öğrencilerine sınıflarında topluca, üniversite mezunlarına ise bireysel olarak uygulanmıştır.

Ankette çoktan seçmeli, önem sıralamasına göre puan verilmesi istenen ve açık uçlu sorular yer almaktadır. Katılımcılardan soruları okuyup kendi bilgi birikimleri doğrultusunda en uygun seçenekleri işaretlemeleri, puanlandırmaları ve açık uçlu soruları da el yazısı ile cevaplamaları istenmiştir. Anketin son bölümü uygulanırken deneklerin bitkileri görsel olarak tanıyıp isimlerini bilememesi, hatırlayamaması ya da yanlış bilmesi gibi olumsuz durumları engelleyebilmek için bitkilerin isimlerinin ve görsellerinin yer aldığı bir şablon (Şekil 2.1.) verilerek bitkileri hatırlamaları sağlanmıştır.

Anket çalışması ile elde edilen verilerin değerlendirilmesinde; çoktan seçmeli sorular için frekans tablolarından yararlanılmıştır. Önem sıralaması içeren soruda 8 farklı özellik verilerek bu özelliklerin sıralanması istenmiştir. Değerlendirme aşamasında 1 numara verilen özelliğe 8 puan ve 8 numara verilen özelliğe de 1 puan verilerek puanlar toplanmış ve ortalamaları alınarak hangi özelliklerin ön planda algılandığı ortaya konulmuştur. Açık uçlu soruların değerlendirilmesinde ise verilen cevaplar tek tek okunup belirli başlıklar altında toplanarak cevapların tercih yüzdeleri belirlenmiştir.

Farklı mekan tipleri için hangi ölçü gruplarının tercih edildiği ve hangi karakteristik özelliklerin ön plana çıktığı frekans tabloları yardımıyla ortaya konulmuştur. Bitki-mekan özdeşleştirmesi üzerinde eğitim seviyesi ve cinsiyet farklılıklarının etkileri Ki-kare (X^2) Testi ile belirlenmiştir. Bitkilerin karakteristik özelliklerine ilişkin sıralamaların karşılaştırılmasında da Kruskal-Wallis Testi'nden yararlanılmıştır.

 LADİN	 ÇAM	 SERVİ	 ÇINAR	 SÖĞÜT	 IHLAMUR
 MANOLYA	 KAVAK	 ERGUVAN	 OYA	 AKASYA	 ZAKKUM
 ZEYTİN	 İĞDE	 TOP AKASYA	 MAZI	 ŞİMŞİR	 TAFLAN
 GÜL	 ILGIN	 KARTOPU	 YASEMİN	 HANIMELİ	 ASMA
 BEGONVİL	 LALE	 GELİNCİK	 MENEKŞE		

Şekil 2.1. Anket çalışmalarında kullanılan bitki görselleri

2.2. Çalışma Alanı

Çalışma İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. İstanbul pek çok kültüre başkentlik yapmış Anadolu'yu Avrupa'ya bağlayan bir köprü durumundadır. Tarih kokan bu şehir yabancı ve yerli turistler tarafından rağbet görmektedir. Eşsiz coğrafi konumunun

kazandırdığı doğal güzellikleri ve dünyanın en eski kentlerinden biri olma özelliği gösteren İstanbul'da çok sayıda tarihsel yapılara ya da anıtlara rastlanabilmektedir. Osmanlı döneminde İstanbul'da camiler, mezarlıklar, meydanlar, yol kenarları, tarihi bahçeler, deniz kenarları, ev bahçeleri vb. mekanlar birçok bitkinin yetişmesine ev sahipliği yapmıştır. Osmanlı döneminde lale yetiştirilmiş, güller kokusu ve maneviyat değeri için yoğun kullanılmış ve güllerin fazla olduğu yerlere gülizar denilmiştir. Laleler bir dönem (Lale devri) çok kullanıldığından ve döneme ismini verdiğinden dolayı önemsenmiş ve lalelerin fazla bulunduğu yerlere lalezar denilmiştir. Osmanlı dönemi bittikten sonra sanayileşmeyle birlikte birçok alanda olduğu gibi bitkilendirme tasarımında da yoğun değişimler yaşanmış ve egzotik türlerin ağırlıkta olduğu, mekanlara bağlı bitki tercihlerinin gerçekleşmediği, her farklı alanın birbirine benzediği tasarımlar gerçekleştirilmiştir. Bu açıdan farklı kategorilerde alanların rahatlıkla bulunabileceği ve geçmişe ait izleri taşıyabileceği düşünülen İstanbul çalışma alanı olarak belirlenmiştir.

İstanbul'un iklimi, Karadeniz ile Akdeniz iklimi arasında bir geçiş özelliği gösterip, Marmara Bölgesinin en çok yağış alan şehirlerinden birisidir. İstanbul ve çevresi orman bakımından çeşitlilik gösterir. İstanbul ve çevresinde kahverengi orman, kireçsiz kahverengi orman ve kireçsiz orman toprakları yaygındır. İstanbul ilindeki topraklarda erozyon, toprağın sığlığı, taşlılık, kayalık, drenaj ve tuzluluk gibi etkenler nedeniyle bitkilerin yetişmesini ve tarımsal faaliyetleri sınırlayan bazı problemler bulunmaktadır (URL- 3, 2018; URL-4, 2019).

İstanbul'daki kentsel açık-yeşil alanlar çalışma kapsamında belirlenen 18 farklı mekan tipine göre tek tek incelenmiş ve her bir mekan tipine ait bir örnek alan belirlenerek bu alanlardaki bitki türleri teşhis edilmiştir. Çalışma kapsamında farklı eğitim seviyelerindeki katılımcılardan bu farklı mekan tipleri için akıllarına gelen ilk üç bitkiyi belirlemeleri istenmiştir. Böylece bitki türlerinin benzerlik gösterip göstermediği ve mekanlarla hangi bitkilerin özdeşleştirildiği çalışma kapsamında ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Cami Avlusu: Her kültür ve her dinden insanların bulunduğu İstanbul kentinde camiler müslümanların ibadet için gittikleri ve huzur buldukları yerlerdir. Cami avlusu

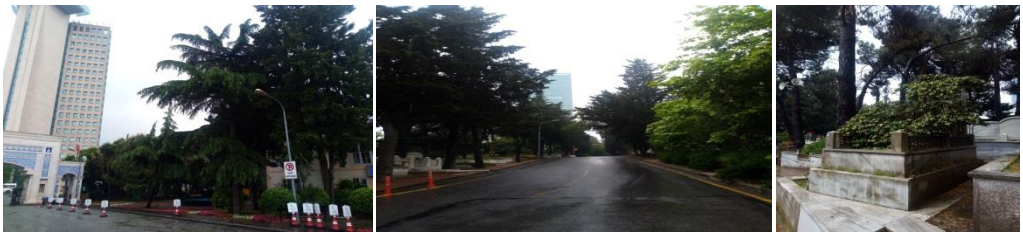
kategorisi için İstanbul'da çalışma kapsamında Süleymaniye Camii avlusu irdelenmiştir (Şekil 2.2.). Süleymaniye Camii, Kanuni Sultan Süleyman adına 1551-1558 yılları arasında İstanbul'da Mimar Sinan tarafından inşa edilmiştir. Dört fil ayağı üzerine oturan caminin kubbesi 53 m yüksekliğinde ve 27,5 m çapındadır. Bu ana kubbe iki yarım kubbe ile desteklenmektedir. Kubbe kasnağında 32 pencere bulunmaktadır. Cami avlusunun dört köşesinde birer minare bulunmaktadır. Bu minarelerin camiye bitişik iki tanesi üçer şerefeli ve 76 m yüksekliğinde, cami avlusunun kuzey köşesinde son cemaat yeri giriş cephesi duvarının köşesinde bulunan diğer iki minare ise ikişer şerefeli ve 56 m yüksekliğindedir. Cami avlusunun ortasında dikdörtgen şeklinde bir şadırvan bulunmaktadır (URL-5, 2019). Süleymaniye Camii avlusunda teşhis edilen bitkiler; **Ağaçlar: (i) İğne yapraklı ağaçlar;** *Picea abies, Cupressus sempervirens, Cupressus arizonica, Abies alba, Abies nordmanniana, Juniperus communis, Juniperus oxycedrus, Pinus mugo,* **(ii) Geniş yapraklı ağaçlar;** *Phoenix canariensis,* **Çalılar: (i) Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar;** *Taxus baccata, Thuja occidentalis,* **(ii) Çiçekli çalılar;** *Callistemon citrinus, Pyracantha cocinea, Berberis aquifolium* şeklinde sıralanmaktadır.

Şekil 2.2. Cami avlusu örneği (Süleymaniye Camii)

Mezarlık: Mezarlıklar, insanların ebedi istirahatlerini yaptıkları yerlerdir. Mezarlık kategorisi için İstanbul'da çalışma kapsamında Zincirlikuyu Mezarlığı irdelenmiştir (Şekil 2.3.). İstanbul'un Şişli ilçesinde, Esentepe-Levent arasında yer alan Zincirlikuyu Mezarlığı İstanbul'un modern biçimde düzenlenmiş ilk mezarlığıdır. 1935'te kurulmasına karar verilmiş, çevresindeki yapılaşma sürecine paralel olarak 1950'li yıllarda bugünkü sınırlarına ulaşmıştır. Bugün 380,847 m^2'lik mezarlık alanı aile kabirleri için ayrılmış olan alanlar dışında bütünüyle dolmuş durumdadır (URL-6, 2019). Zincirlikuyu Mezarlığı'nda teşhis edilen bitkiler; **Ağaçlar: (i) İğne yapraklı ağaçlar;** *Pinus pinea, Cedrus deodora, Cedrus libani, Cedrus atlantica, Cupressus sempervirens, Tsuga heterophylla, Abies alba, Picea pungers, Picea rubens,* **(ii) Geniş**

yapraklı ağaçlar; *Acer rubrum, Acer pseudoplatanus, Acer saccharinum, Platanus sp., Acer platanoides, Populus nigra, Tilia tomentosa,* **Ağaççıklar: Çiçekli ağaççıklar;** *Ligustrum japonicum, Ligustrum lucidum,* **Çalılar: (i) Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar;** *Thuja occidentalis, Taxus baccata, Pittosporum tobira, Buxus sempervirens,* **(ii) Çiçekli çalılar;** *Camellia japonica, Rosa sp.,* **Yer örtücü çiçekler:** *Viola tricolor* şeklinde sıralanmaktadır.

Şekil 2.3. Mezarlık örneği (Zincirlikuyu Mezarlığı)

Villa Bahçeleri: Ekonomik açıdan üst düzey insanların sahip olduğu özel mülkiyet alanlarıdır. Çalışma kapsamında villa bahçeleri kategorisi için Atlı Köşk irdelenmiştir (Şekil 2.4.). Hacı Ömer Sabancı, Emirgan Korusu'nu İstanbul Boğazı'na bağlayan tepede bulunan ve günümüzde "Atlı Köşk" adıyla tanınan yapıyı Prens Mehmed Ali Hasan'ın oğullarından 1951 yılında satın almıştır. Girişte atlı bronz heykeli ve ayrıca bahçe alanında aile fertlerinin bulunduğu heykeller yer almaktadır. Fıskiyeli iki katlı su öğesi bulunmaktadır (URL-7, 2019). Atlı Köşk'te teşhis edilen bitkiler; **Ağaçlar: (i) İğne yapraklı ağaçlar;** *Pinus sylvestris, Pinus pinea, Dracaena draco, Phoenix canariensis, Phoenix dactylifera,* **(ii) Geniş yapraklı ağaçlar;** *Trachycarpus fortunei, Fagus sylvatica, Acer saccharinum, Papulus alba, Populus nigra, Alnus glutinosa, Salix alba, Sophora japonica, Acer platanoides, Acer pseudoplatanus, Prunus serrulata, Prunus dulcis, Washingtonia robusta, Betula pendula, Tilia platyphyllos,* **Ağaççıklar: (i) Çiçekli ağaççıklar;** *Cercis siliquastrum, Ilex aguifolium, Crataegus manogya, Rhus typhina,* **(ii) Meyveli, gri renkli ağaççıklar;** *Olea europaea,* **Çalılar: (i) Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar;** *Taxus baccata, Buxus sempervirens, Prunus laurocerasus, Thuja occidentallis, Agave americana, Pittosporum tobira, Ligustrum lucidum,* **(ii) Çiçekli çalılar;** *Nerium oleander, Viburnum tinus, Choisya ternata, Trachelospermum jasminoides, Wisteria sinensis, Buddleja davidii,* **Sarılıcı-tırmanıcı bitkiler:** *Hedera helix, Parthenocissus tricuspidata, Wisteria sinensis, Vitis vinifera,*

Clematis vitalba, **Yer örtücü çiçekler:** *Pachysandra terminalis, Vinca minor* şeklinde sıralanmaktadır.

Şekil 2.4. Villa bahçesi örneği (Atlı Köşk)

Dere Boyu: İstanbul'da birçok dere boyu örneği bulunmaktadır. Çalışma kapsamında Menekşe Deresi bu kategori için irdelenmiştir (Şekil 2.5.). Menekşe Deresi bağlı olduğu İstanbul iline 18 kilometre mesafe uzaklıktadır (URL-8, 2019). Menekşe Deresi boyunca teşhis edilen bitkiler: **Ağaçlar: (i) İğne yapraklı ağaçlar;** *Pinus sylvestris, Pinus pinaster, Pinus pinea, Pinus strobus,* **(ii) Geniş yapraklı ağaçlar;** *Populus nigra, Populus alba, Fraxinus excelsior, Platanus occidentalis, Acer ruburnum, Acer pseudoplatanus, Alnus glutinosa, Morus alba, Ulmus americana, Betula pubescens, Betula pendula, Alnus cordata, Crataegus laevigata* şeklinde sıralanmaktadır.

Şekil 2.5. Dere boyu örneği (Menekşe Deresi)

Göl Kenarı: Çalışma kapsamında bu kategori için Küçükçekmece Gölü irdelenmiştir (Şekil 2.6.). Bu göl kendi ile aynı adı taşıyan İstanbul semtlerinden Küçükçekmece ile Avcılar ve Esenyurt ilçeleri arasında yer alan Marmara Bölgesi gölüdür. İstanbul'un 15 km batısında ve deniz seviyesinde bir göldür. Deniz ile göl arasında kum ve çakılların meydana getirdiği küçük bir hat bulunur. Bu hat Küçükçekmece Gölü'nün fazla suyunun Marmara Denizi'ne akmasını sağlayan kısmında kesintiye uğrar (URL-9, 2018). Küçükçekmece Gölü kenarında teşhis edilen bitkiler; **Ağaçlar: (i) İğne**

yapraklı ağaçlar; *Pinus nigra, Pinus pinea, Cupressus sempervirens, Juniperus communis,* **(ii) Geniş yapraklı ağaçlar;** *Fraxinus excelsior, Populus nigra, Populus alba, Betula pendula, Salix alba, Salix cinerea, Salix purpurea, Robinia pseudoacacia, Acer pseudoplatanus, Acer platanoides, Morus alba, Quercus robur, Salix babylonica, Prunus dulcis, Alnus cordata,* **Ağaççıklar: (i) Çiçekli ağaççıklar;** *Phillyrea angustifolia, Crataegus laevigata,* **(ii) Meyveli, gri renkli ağaççıklar;** *Olea europaea* **Çalılar: Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar;** *Thuja occidentalis, Juniperus oxycedrus* şeklinde sıralanmaktadır.

Şekil 2.6. Göl kenarı örneği (Küçükçekmece Gölü)

Yol Kenarı: Bu kategorisi için çalışma kapsamında Beşiktaş yol kenarı irdelenmiştir (Şekil 2.7.). Yol ağaçlarının yol boyunca mekanlar dizisi oluşturma, yapıları ve mekanları bağlama/ayırma konusunda çeşitli işlevleri vardır. Bu alanda teşhis edilen bitkiler; **Ağaçlar: Geniş yapraklı ağaçlar;** *Fagus sylvatica, Platanus orientalis, Platanus occidentalis, Acer pseudoplatus, Acer saccharium, Populus alba, Populus nigra, Celtis australis, Salix alba, Acer platanoides* şeklinde sıralanmaktadır.

Şekil 2.7. Yol kenarı örneği (Beşiktaş yol kenarı)

Kent ya da Mahalle Parkı: Çalışma kapsamında kent ya da mahalle parkı kategorisi için Gülhane Parkı irdelenmiştir (Şekil 2.8.). Gülhane Parkı; Topkapı Sarayı, Alay Köşkü ve Sarayburnu arasında yer almaktadır. Burası, Topkapı Sarayı'nın doğu tarafında Marmara Denizi kıyısı boyunca uzanan bahçelerin, bir bölümünün adıdır.

Yaklaşık 100.000 m^2'lik bir alan kaplayan park, tarihte Sultan Abdülmecid'in Gülhane Hattı-ı Şerifi olarak bilinen, ünlü Islahat Fermanı'nın Sadrazam Reşit Paşa tarafından halka okunduğu yerdir (Garipağaoğlu, 1998). Gülhane Parkı'nda teşhis edilen bitkiler; **Ağaçlar: (i) İğne yapraklı ağaçlar;** *Pinus sylvestris, Taxodium distichum,* **(ii) Geniş yapraklı ağaçlar;** *Fagus sylvatica, Ulmus minor, Ulmus americana, Platanus occidentalis, Cinnamomum camphora, Acer rubrum, Acer saccharinum, Acer platanoides, Acer campestre, Acer negundo, Acer pseudoplatanus, Platanus orientalis, Liquidambar styraciflua, Ginko biloba, Tilia platyphyllos, Tilia cordata, Populus alba, Populus nigra, Alnus glutinosa, Prunus serotina, Populus tremula, Betula pubescens, Carpinus betulus, Betula utilis, Betula ermanii, Betula pendula, Celtis australis, Salix alba, Salix babylonica, Corylus colurna, Catalpa bignonioides, Liriodendron tulipifera, Ostrya carpinifolia, Alnus cordata, Quercus pubescens, Quercus suber, Quercus robur, Robinia pseudoacacia,* **Ağaççıklar: Çiçekli ağaççıklar;** *Lagerstroemia indica,* **Çalılar: (i) Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar;** *Taxus baccata, Ligustrum lucidum,* **(ii) Çiçekli çalılar;** *Ilex aquifolium, Arbutus unedo,* **Yer örtücü çiçekler:** *Hyacinthoides non-scripta* şeklinde sıralanmaktadır.

Şekil 2.8. Kent ya da mahalle parkı örneği (Gülhane Parkı)

Meydan: Meydan kategorisi için İstanbul'da çalışma kapsamında Sultanahmet Meydanı irdelenmiştir (Şekil 2.9.). Bu meydana Bizans devrinde hipodrom, Osmanlı döneminde ise at meydanı denilmekteydi. Roma İmparatorluğu ve sonradan Bizans İmparatorluğu devrinde hipodrom şehrin toplantı, eğlence, heyecan ve spor merkezi olarak 10. yüzyıla kadar önemini sürdürmüştür. At yarışları yanında, müzisyen toplulukları, dansözler, akrobatlar, vahşi hayvanlarla kavga gösterileri, toplantılar yapılırdı. Sultanahmet Meydanı'nda, 'Hipodrom'da bulunan Obelisk (dikilitaş) Mısır'ın 18. Sülale hükümdarlarından III Thutmosis'in (MÖ 1502-1448) Asya'da kazandığı zaferlerin anısına 1450'de diktirdiği taştır (URL-10, 2019). Meydanda, kesme taşlardan örülerek yükselen 32 m'lik örme sütun spinanın en ucunda yer

almaktadır (URL-11, 2019). Bizantino-morik/Neo-Bizans mimaride çeşme güney tarafında sekiz basamaklı merdivenle çıkılan bir platform, içinde yedi tane sabit mermer kanepe, zemininde ise mozaik süslemeler mevcuttur (URL-12, 2019). Sultanahmet Meydanı'nda teşhis edilen bitkiler: **Ağaçlar: (i) İğne yapraklı ağaçlar;** *Pseudotsuga menziesii, Cryptomeria japonica, Picea abies, Abies alba, Picea abies, Pinus sylvestris, Cryptomeria japonica, Cupressus sempervirens, Picea glauca, Pinus strobus, Pinus pinea, Cupressus macrocarpa, Pinus cembra, Pinus halepensis, Juniperus thurifera, Pinus mugo, Pinus nigra,* **(ii) Geniş yapraklı ağaçlar;** *Fagus sylvatica, Tilia platyphyllos, Liquidambar styraciflua, Ginko biloba, Acer rubrum, Acer negundo, Acer monspessulanum, Fraxinus excelsior, Aesculus hippocastanum, Cinnamomum camphora, Populus nigra, Sophora japonica, Acer platanoides, Persea americana, Quercus coccifera, Carpinus betulus, Phytolacca dioica, Juniperus communis, Brachychiton populneus, Schinus molle, Cotinus Coggygria, Phillyrea latifolia, Ceratonia siliqua, Quercus coccifera,* **Ağaççıklar: Çiçekli ağaççıklar;** *Cercis siliquastrum, Robinia pseudoacacia, Lagerstroemia indica,* **Çalılar: (i) Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar;** *Taxus baccata, Ligustrum lucidum, Thuja occidentalis, Buxus sempervirens,* **(ii) Çiçekli çalılar;** *Arbutus unedo* şeklinde sıralanmaktadır.

Şekil 2.9. Meydan örneği (Sultanahmet Meydanı)

Hastane Bahçesi: Hastane bahçesi insanların psikolojik ve sosyal olarak kendilerini iyi hissetmelerini sağlayan alanlardır. Bu alanlar hem fiziksel hem de ruhsal dinginlik veren ve peyzaj açışından da insanları iyi hissettiren alanlardır. Hastane bahçesi kategorisi için Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi irdelenmiştir (Şekil 2.10.). Bu alanda teşhis edilen bitkiler; **Ağaçlar: (i) İğne yapraklı ağaçlar;** *Cupressus sempervirens, Pinus pinea,* **(ii) Geniş yapraklı ağaçlar;** *Fagus sylvatica, Acer platanoides, Acer pseudoplatanus, Acer rubrum, Ginkgo biloba, Populus alba, Salix alba, Celtis Australis, Quercus ilex, Ceiba speciosa, Brachychiton rupestris,*

Ağaççıklar: (i) Çiçekli ağaççıklar; *Robinia pseudoacacia, Lagerstroemia indica, Punica granatum, Cercis siliquastrum, Prunus cerasifera, Rhamnus alaternus,* **(ii) Meyveli, gri renkli ağaççıklar:** *Olea europaea,* **Çalılar: (i) Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar;** *Taxus baccata, Phillyrea angustifolia, Myrtus communis, Buxus sempervirens, Phillyrea latifolia, Laurus nobilis, Ilex aquifolium,* **(ii) Çiçekli çalılar;** *Callistemon citrinus* şeklinde sıralanmaktadır.

Şekil 2.10. Hastane bahçesi örneği (Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi)

Site Bahçesi: Çalışma kapsamında site bahçesi kategorisi için İstanbul'un Ümraniye ilçesinde bulunan Suryapı Exen İstanbul Evleri irdelenmiştir (Şekil 2.11.). 2015 yılında kullanıma başlanan bu alanda teşhis edilen bitkiler: **Ağaçlar: Geniş yapraklı ağaçlar;** *Tilia platyphyllos, Ginko biloba, Ulmus minor, Liquidambar styraciflua, Acer rubrum, Acer saccharinum, Acer palmatum, Acer monspessulanum, Acer platanodies, Acer pseudoplatanus, Acer negundo, Platanus orientalis, Aesculus hippocastanum, Tilia cordata, Corylus colurna, Celtis australis, Morus alba, Quercus robur, Sorbus aucuparia, Salix caprea, Qercus suber, Qercus ilex, Catalpa bignonioides, Pyrus calleryana,* **Ağaççıklar: Çiçekli ağaççıklar;** *Crataegus monogyna, Prunus cerasifera,* **Çalılar: (i) Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar;** *Buxus sempervirens,* **(ii) Çiçekli çalılar;** *Cotinus coggygria,* **Sarılıcı-tırmanıcı bitkiler:** *Hedera helix* şeklinde sıralanmaktadır.

Şekil 2.11. Site bahçesi örneği (Suryapı Exen İstanbul Evleri)

Tarihi Bahçe: Tarihi bahçe kategorisi için Dolmabahçe Sarayı irdelenmiştir (Şekil 2.12.). Sultan II. Abdülhamit tarafından 1843 yılında inşasına başlanan Dolmabahçe Sarayı, 7 Haziran 1856'da kullanıma açılmıştır. 110 bin m^2'lik bir alanda Boğaz'a nazır muhteşem bir manzaranın hakimi konumda yer almaktadır (URL-14, 2019). Bu alanda teşhis edilen bitkiler; **Ağaçlar: (i) İğne yapraklı ağaçlar;** *Pinus nigra, Pinus pinaster, Pinus coritorta, Araucaria heterophylla, Araucaria columnaris, Araucaria araucana, Abies alba, Abies nordmanniana, Cupressus sempervirens, Cupressus arizonica,* **(ii) Geniş yapraklı ağaçlar;** *Acer rubrum, Populus alba, Populus nigra, Quercus ilex, Acer platanoides, Acer palmatum, Morus alba, Quercus suber,* **Ağaççıklar: (i) Çiçekli ağaççıklar;** *Crataegus laevigata, Crategus monogyna, Cercis siliquastrum, Lagerstroemia indica, Arbutus unedo, Prunus serrulata,* **(ii) Meyveli, gri renkli ağaççıklar:** *Olea europea,* **Çalılar: (i) Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar;** *Taxus baccata, Ficus benjamina, Thuja occidentalis, Juniperus phonina,* **(ii) Çiçekli çalılar;** *Ilex aquifolium, Callistemon citrinus, Alcea rosea,* **Sarılıcı-tırmanıcı bitkiler:** *Parthenocissus tricupidata,* **Yer örtücü çiçekler:** *Trifolium incarnatum, Papaver rhoeas, Hedysarum coronarium, Bellis perennis, Plumeria obtusa, Euphorbia pulcherrima, Echium wildpretii* şeklindedir.

Şekil 2.12. Tarihi bahçe örneği (Dolmabahçe Sarayı)

Otel Bahçesi: Bu kategori için İstanbul Suadiye Otel irdelenmiştir (Şekil 2.13.). Suadiye sahili ve Bağdat Caddesi'nin kesiştiği alanda yer alan İstanbul Suadiye Otel, Anadolu yakasının merkezinde bulunmaktadır. Otel bahçesinde teşhis edilen bitkiler; **Ağaçlar: Geniş yapraklı ağaçlar;** *Acer rubrum, Acer platanoides, Cocos nucifera, Catalpa bignonioides, Acer pseudoplatanus, Acer palmatum, Phoenix canariensis, Trachycarpus fortunei, Dracaena draco, Cycas revolata,* **Çalılar: Çiçekli çalılar:** *Hydrangea macrophylla, Philadelphus coronarius, Viburnum tinus, Cytisus scoparius,* **Sarılıcı-tırmanıcı bitkiler:** *Mandevilla laxa* şeklinde sıralanmaktadır.

Şekil 2.13. Otel bahçesi örneği (İstanbul Suadiye Otel)

Canlı Çit: Çitler, mekanları bitkisel yolla birbirinden ayırmak ve sınır oluşturmak için kullanılan bir tekniktir. Canlı çit kategorisi için İstanbul'da çalışma kapsamında Bahçelievler irdelenmiştir (Şekil 2.14.). Bu alanda teşhis edilen bitkiler; **Ağaçlar: (i) İğne yapraklı ağaçlar;** *Cupressus sempervirens, Cupressus macrocorpaa, Juniperus virgiana, Abies alba, Pinus pinea, Picea rubens, Thuja plicata,* **(ii) Geniş yapraklı ağaçlar;** *Populus nigra Carpinus betulus,* **Çalılar: Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar;** *Thuja occidentalis, Buxus sempervirens, Erica arborea,* **Yer örtücü çiçekler:** *Osmunda regalis* şeklindedir.

Şekil 2.14. Canlı çit örneği (Bahçelievler)

Resmi Kurum Bahçesi: Resmi kurum bahçesi kategorisi için İstanbul Büyükşehir Belediyesi bahçesi irdelenmiştir (Şekil 2.15.). Bu alanda teşhis edilen bitkiler; **Ağaçlar: (i) İğne yapraklı ağaçlar;** *Cunninghamia lanceolata, Thuja plicata, Calocedrus decurrens, Picea abies, Araucaria bidwilli, Araucaria columnaris, Abies koreana, Juniperus virginiana, Taxus brevifolia, Juniperus communis,* **(ii) Geniş yapraklı ağaçlar;** *Acer rubrum, Acer saccharinum, Acer platanoides, Acer macrophyllum, Acer palmatum, Liquidambar styraciflua, Tilia platyphyllos, Cleditsia triacanthos, Citharexylum spinosum, Ulmus americana, Ulmus minor, Ulmus thomasii, Carpinus betulus, Aesculus hippocastanum, Corylus colurna, Morus alba, Morus nigra, Grevillea robusta, Delonix regia, Pimenta racemosa,* **Ağaççıklar: Çiçekli ağaççıklar;** *Prunus cerasifera, Laurus nobilis, Coffea arabica,* **Çalılar: (i)**

Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar; *Taxus baccata, Prunus laurocerasus,* **(ii) Çiçekli çalılar;** *Fatsia japonica, Rhus typhina, Ficus Benjamin, Plumeria obtusa, Alcea rosea, Hibiscus rosa, Callistemon citrinus,* **Sarılıcı-tırmanıcı bitkiler:** *Parthenocissus tricuspidata, Fallopia aubertii, Wisteria sinensis* şeklinde sıralanmaktadır.

Şekil 2.15. Resmi kurum bahçesi örneği (İstanbul Büyükşehir Belediyesi bahçesi)

Deniz Kenarı: Bu kategori için çalışma kapsamında Garipçe Köyü sahili irdelenmiştir (Şekil 2.16.). Deniz kenarında teşhis edilen bitkiler; **Ağaçlar: (i) İğne yapraklı ağaçlar;** *Cupressus sempervirens, Taxadium disticum, Pinus strobus, Pinus pinea,* **(ii) Geniş yapraklı ağaçlar;** *Fagus sylvatica, Robinia pseudoacacia, Acer rubrum, Populus alba, Populus nigra, Cocos nucifera, Morus alba, Acer platanoides, Melia azedarach, Salix babylonica,* **Ağaççıklar: Meyveli, gri renkli ağaççıklar;** *Olea europea,* **Çalılar: Çiçekli çalılar;** *Agave americana, Cortadenia selloana, Pulmeria obtusa* **Sarılıcı-tırmanıcı bitkiler:** *Hedera helix,* **Yer örtücü çiçekler:** *Foeniculum vulgare, Phragmites australis, Bellis perennis* şeklinde sıralanmaktadır.

Şekil 2.16. Deniz kenarı örneği (Garipçe Köyü sahili)

Kırsal Alan: Çalışma kapsamında kırsal alan kategorisi için İstanbul'un Avrupa yakasında bulunan Çekmeköy irdelenmiştir (Şekil 2.17.). Alanda teşhis edilen bitkiler; **Ağaçlar: (i) İğne yapraklı ağaçlar;** *Araucaria bernieri, ,* **(ii) Geniş yapraklı ağaçlar;** *Fagus sylvatica, Fraxinus excelsior, Pisonia grandis, Populus tremuloides,*

Acer platanoides, Acer mcrophyllum, Acer pseudoplatanus, Albizia lebbeck, Aesculus californica, **Çalılar: (i) Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar;** *Myoporum laetum, Sambuscus nigra,* **(ii) Çiçekli çalılar;** *Spartium junceum, Cytisus scoparius, Ulex europaeus, Ulex parviflorus, Lupinus arboreus, Genista sp., Anthyllis cytisoides, Ferula communis, Genista scorpius, Verbascum pulverulentum, Stanleya pinnata, Hibiscus rosa, Ficus benjamina, Heracleum sphondylium,* **Sarılıcı-tırmanıcı bitkiler:** *Pueraria montana, Thunbergia grandiflora, Hedera helix, Thunbergia alata, Mangifer indica, Vitis vulpina, Ipomoea alba, Cematis vitilba,* **Yer örtücü çiçekler:** *Asphodeline lutea, Getiana lutea, Oenothera biennis, Oenothera glazioviana, Verbascum speciosum, Lupinus lateus, Iris pseudacorus, Cistanche phelypaea* şeklindedir.

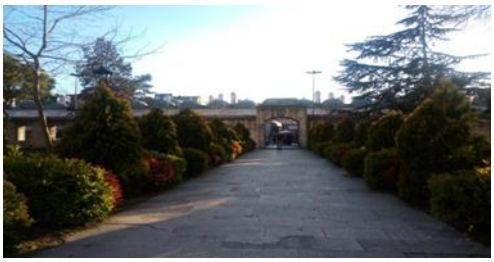
Şekil 2.17. Kırsal alan örneği (Çekmeköy)

Duvar Kenarı: Bu kategori için çalışma kapsamında Göztepe 60. Yıl Parkı içi (URL-17,2019) irdelenmiştir **(**Şekil 2.18.**)**. Teşhis edilen bitkiler; **Ağaçlar: Geniş yapraklı ağaçlar;** *Fagus sylvatica, Morus alba, Robinia pseudoacacia,* **Çalılar: (i) Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar;** *Buxus sempervirens, Pittosporum tobira, Ligustrum lucidum,* **(ii) Çiçekli çalılar;** *Prunus lusitanica, Sambucus nigra, Plumeria obtusa, Philadelphus coronarius, Rhododendrom maximum, Ficus microcarpa, Ficus pumila,* **Sarılıcı-tırmanıcı bitkiler:** *Hedera helix Parthenocissus tricuspidata Trachelospermum jasminoides, Lonicera japonic, Clematis vitalba, Parthenocissus tricuspidata, Fallopia aubertii, Vitis vinifera Ligustrum lucidum Fatsia japonica Hydrangea petiolaris Thunbergia grandiflora* şeklindedir.

Şekil 2.18. Duvar kenarı örneği (Göztepe 60. Yıl Parkı duvar kenarı)

Giriş: Giriş kategorisi için Süleymaniye Camii girişi irdelenmiştir (Sekil 2.19.). Alanda teşhis edilen bitkiler; **Ağaçlar: İğne yapraklı ağaçlar;** *Picea abies, Cupressus sempervirens, Cupressus arizonica, Abies alba, Abies nordmanniana, Juniperus communis, Juniperus oxycedrus, Pinus mugo,* **Ağaççıklar: Çiçekli ağaççıklar;** *Lagerstroemia indica,* **Çalılar: (i) Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar;** *Taxus baccata, Thuja occidentalis,* **(ii) Çiçekli çalılar;** *Callistemon citrinus, Pyracantha cocinea, Berberis aquifolium* şeklindedir.

Şekil 2.19. Giriş örneği (Süleymaniye Camii girişi)

3. BULGULAR

3.1. Ankete Katılanların Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Anket çalışması, İstanbul'da yaşayan ilkokul, ortaokul, lise ve üniversite öğrencileri ile üniversite mezunları olmak üzere beş farklı eğitim seviyesinden 100'er kişiye uygulanmış ve çalışma toplamda 500 anket ile yürütülmüştür. Ankete katılanların 299'u kız ve 201'i ise erkektir. Katılımcıların cinsiyet dağılımları Tablo 3.1.'de ve yaş dağılımlarına ilişkin bilgiler de Tablo 3.2.'de görülmektedir.

Tablo 3.1. *Katılımcıların cinsiyet dağılımları*

Cinsiyet	Eğitim Seviyesi					Toplam
	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Üniversite Mezunu	
Kız	46	44	88	59	62	299
Erkek	54	56	12	41	38	201
Toplam	100	100	100	100	100	500

Tablo 3.2. *Katılımcıların yaş dağılımları*

Eğitim Seviyesi	n	Minimum	Maksimum	Ortalama	Standart Sapma
İlkokul	100	9	10	9,9	0,33
Ortaokul	100	13	14	13,7	0,44
Lise	100	15	18	16,0	0,75
Üniversite	100	18	28	22,3	1,96
Üni. Mezunu	100	22	59	37,2	8,54

3.2. Ön Ankete İlişkin Bulgular

Çalışma kapsamında bitki-mekan özdeşleştirmesinin yapılabilmesi için katılımcılar tarafından en çok bilinen bitki türlerinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen ön anket çalışmasında katılımcıların bildiği 10 bitki sorgulanmıştır. Verilen cevaplar, her bir eğitim seviyesi için en fazla sayıda katılımcı tarafından bilinen bitki türünden en aza doğru ve bunun yanında katılımcıların tamamı için de en fazla bilinenden en az bilinene doğru sıralanmıştır (Tablo 3.3.). Eğitim seviyeleri için yalnızca 1 katılımcı tarafından bilinen bitkiler ile toplamda bilinme sayıları 5'ten az olan bitkiler "Diğer" şeklinde değerlendirilmiştir. Bitki-mekan özdeşleştirmesine ilişkin anket uygulamasında katılımcıların en az %10'u (50 kişi) tarafından bilinen bitkiler dikkate alınmıştır. Tablo 3.3.'te görüleceği gibi en az 50 katılımcı tarafından bilinerek öne

çıkan bitkiler arasında papatya, orkide ve kaktüs de yer almaktadır. Ancak, papatyanın çoğunlukla kırlarda kendiliğinden yetişen bir bitki olması ve orkide ve kaktüsün de daha çok iç mekan bitkisi olarak tercih edilmesi nedenleriyle bu bitkiler çalışma dışında tutulmuş ve çalışma 28 bitki ile yürütülmüştür.

Tablo 3.3. *Katılımcılar tarafından bilinen bitki türlerinin dağılımı*

Eğitim Seviyesi										Toplam	
İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Üniversite Mezunu			
Bitki	n	Bitki	n	Bitki	n	Bitki	n	Bitki	n	Bitki*	n
Gül	81	Gül	90	Gül	81	Gül	75	Gül	55	**Gül**	**382**
Lale	74	Çam	71	Menekşe	66	Menekşe	67	Menekşe	55	**Menekşe**	**320**
Menekşe	64	Lale	70	Papatya	56	Çam	55	Çam	46	**Lale**	**292**
Çam	62	Menekşe	68	Gelincik	55	Papatya	51	Lale	46	**Çam**	**287**
Çınar	55	Gelincik	59	Lale	54	Lale	48	Erguvan	38	**Gelincik**	**247**
Gelincik	53	Çınar	56	Çam	53	Çınar	44	Gelincik	38	**Çınar**	**237**
Yasemin	50	Yasemin	45	Çınar	46	Gelincik	42	Çınar	36	Papatya	223
Papatya	48	Papatya	41	Yasemin	42	Yasemin	41	Söğüt	34	**Yasemin**	**206**
Kavak	35	Söğüt	40	Kavak	34	Kavak	38	Akasya	29	**Söğüt**	**171**
Ladin	30	Kavak	39	Söğüt	33	Söğüt	34	Ihlamur	28	**Kavak**	**167**
Söğüt	30	Asma	33	Manolya	31	Hanımeli	33	Ilgın	28	**Ihlamur**	**138**
Asma	29	Ihlamur	33	Asma	30	Erguvan	29	Yasemin	28	**Erguvan**	**135**
Oya	27	Zakkum	26	Hanımeli	29	Oya	29	Ladin	27	**Asma**	**133**
Ihlamur	26	Zeytin	26	Orkide	29	Ihlamur	28	Papatya	27	**Hanımeli**	**128**
Orkide	25	Manolya	24	Zakkum	29	Ladin	27	Kaktüs	26	**Oya**	**119**
Hanımeli	22	Erguvan	23	Erguvan	24	Servi	25	Hanımeli	24	**Ladin**	**116**
Erguvan	21	Hanımeli	20	Ihlamur	23	Zakkum	24	Servi	24	**Zakkum**	**108**
Kaktüs	18	Oya	19	Oya	23	Orkide	22	Asma	21	Orkide	103
Kartopu	18	Akasya	18	Ladin	18	Asma	20	Kavak	21	**Manolya**	**101**
Manolya	16	Kaktüs	18	Zeytin	18	Begonvil	18	Oya	21	**Zeytin**	**96**
Mazı	16	Karanfil	17	Akasya	16	Mazı	18	Zeytin	21	**Akasya**	**93**
Begonvil	15	Orkide	16	Kaktüs	16	Zeytin	18	Şimşir	18	Kaktüs	88
Akasya	14	Çimen	15	Mazı	16	Ilgın	17	Zakkum	18	**Servi**	**80**
Çimen	13	Kartopu	14	Kartopu	15	Manolya	17	İğde	16	**Ilgın**	**79**
Zeytin	13	Ladin	14	Şimşir	14	Akasya	16	Kartopu	16	**Kartopu**	**77**
Ilgın	12	Begonvil	10	Ilgın	13	Şimşir	16	Taflan	16	**Begonvil**	**69**
Servi	12	Ilgın	9	Karanfil	12	Kartopu	14	Top Akasya	16	**Mazı**	**69**
İğde	11	Servi	9	Begonvil	11	Top Akasya	14	Begonvil	15	**Şimşir**	**67**
Şimşir	11	Şimşir	8	İğde	11	Ortanca	12	Manolya	13	**İğde**	**50**
Zakkum	11	Top Akasya	8	Ortanca	10	Sümbül	12	Sümbül	13	**Taflan**	**50**
Meşe	10	Mazı	7	Servi	10	Taflan	12	Mazı	12	**Top Akasya**	**50**
Nergis	9	Çiğdem	6	Top Akasya	10	Kaktüs	10	Orkide	11	Karanfil	46
Ortanca	7	Ortanca	6	Taflan	10	Ardıç	7	Erik	10	Çimen	44
Palmiye	7	Taflan	6	Çimen	7	İğde	6	Düğün Çiç.	9	Ortanca	41
Erik	6	İğde	6	Erik	6	Nilüfer	6	Karanfil	9	Sümbül	36
Karanfil	6	Nergis	5	Nergis	6	Çiğdem	5	Nilüfer	9	Nergis	29
Taflan	6	Sakura	4	Nilüfer	6	Meşe	4	Çiğdem	8	Erik	26
Fındık	5	Sümbül	4	Ardıç	5	Palmiye	4	Gürgen	8	Nilüfer	24
Elma	5	Leylak	3	Sümbül	5	Zambak	4	Pey. Kılıcı	8	Çiğdem	24
Zambak	4	Yediveren	3	Zambak	4	Begonya	3	Ceviz	7	Meşe	23
Nilüfer	3	Zambak	3	Çiğdem	3	Çimen	3	Meşe	7	Zambak	22
Ardıç	2	Erik	2	Lavanta	3	Düğün Çiç.	3	Nergis	7	Palmiye	18
Buğday	2	İncir	2	Pey. Kılıcı	3	Kiraz	3	Palmiye	7	Ardıç	18
Çiğdem	2	Meşe	2	Begonya	2	Lavanta	3	Zambak	7	Pey. Kılıcı	13
Kiraz	2	Diğer	2	Camgüzeli	2	Erik	2	Begonya	6	Düğün Çiç.	12
Leylak	2			Leylak	2	Fındık	2	Çimen	6	Sakura	12
Sümbül	2			Diğer	8	Gürgen	2	Morsalkım	6	Elma	12
Top Akasya	2					Karanfil	2	Ortanca	6	Begonya	11
Yediveren	2					Leylak	2	Ardıç	4	Fındık	11
Diğer	4					Morsalkım	2	Elma	4	Gürgen	10
						Nergis	2	Fındık	4	Elma	9
						Pey. Kılıcı	2	Göknar	4	Lavanta	9
						Diğer	7	Ayva	3	Leylak	9
								Lavanta	3	Morsalkım	8
								Camgüzeli	2	Ceviz	7
								Diğer	19	Diğer	45

** Çalışmada kullanılmasına karar verilen bitkiler koyu yazılmıştır.*

3.3. Katılımcıların Bitkilerin Kullanım Amaçları Hakkındaki Bilgi Düzeylerine İlişkin Bulgular

Katılımcıların bitkilerin kullanım amaçları hakkındaki bilgi düzeylerini belirleyebilmek amacıyla ankette bitkilerin 12 farklı kullanım amacı verilmiş ve bu amaçlardan bilinenlerin işaretlenilmesi istenmiştir. Katılımcıların eğitim seviyeleri ile bitkilerin kullanım amaçları hakkındaki bilgi düzeyleri arasındaki ilişkilerin ortaya konulması amacıyla yapılan Ki-kare (X^2) Testi sonuçları Tablo 3.4.'te verilmiştir.

Tablo 3.4. *Katılımcıların bitkilerin kullanım amaçları ile ilgili bilgi düzeylerinin karşılaştırılması*

Kullanım Amaçları	Bilgi Durumu	Eğitim Seviyesi					*p*
		İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mez.	
Karakteristik özelliklerle estetik güzellik, görsel zenginlik sağlama	Bilmiyor	33	34	34	30	14	**0,007**
	Biliyor	67	66	66	70	86	
Meyvesi ve yaprakları ile fayda sağlama	Bilmiyor	25	23	19	25	15	0,346
	Biliyor	75	77	81	75	85	
Havayı temizleme	Bilmiyor	10	5	12	20	3	**0,001**
	Biliyor	90	95	88	80	97	
Toprağı zenginleştirme	Bilmiyor	11	15	18	18	20	0,465
	Biliyor	89	85	82	82	80	
Küresel ısınmayı önleme	Bilmiyor	49	54	53	36	27	**0,000**
	Biliyor	51	46	47	64	73	
Şev ve erozyon kontrolü	Bilmiyor	47	52	57	39	25	**0,000**
	Biliyor	53	48	43	61	75	
Mekan tanımlama	Bilmiyor	56	54	57	48	29	**0,000**
	Biliyor	44	46	43	52	71	
Yönlendirme, ayırma, odak oluşturma gibi fonksiyonel amaçlar	Bilmiyor	71	71	76	64	35	**0,000**
	Biliyor	29	29	24	36	65	
Güzel koku oluşturma	Bilmiyor	25	13	21	21	12	0,076
	Biliyor	75	87	79	79	88	
Rüzgar kontrolü	Bilmiyor	50	56	61	58	31	**0,000**
	Biliyor	50	44	39	42	69	
Gürültü kontrolü	Bilmiyor	86	81	87	69	50	**0,000**
	Biliyor	14	19	13	31	50	
İklimsel kontrol	Bilmiyor	67	52	51	39	26	**0,000**
	Biliyor	33	48	49	61	74	

Ki-kare (X^2) Testi sonuçlarına göre;

- Bitkilerin "karakteristik özellikleriyle estetik güzellik, görsel zenginlik sağlama" özelliği ile ilgili bilgi düzeyi bakımından gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmuş olup ($p<0,05$), bitkilerin bu özelliğini ilkokul, ortaokul, lise ve üniversite öğrencilerinin %66-70'inin ve üniversite mezunlarının da %86'sının bildiği belirlenmiştir.

- Bitkilerin “meyvesi ve yaprakları ile fayda sağlama” özelliği ile ilgili bilgi düzeyi bakımından gruplar arasında anlamlı farklılık olmadığı ($p>0,05$) ve bitkilerin bu özelliğinin grupların %75-85’i tarafından bilindiği belirlenmiştir.
- Bitkilerin “havayı temizleme” özelliği ile ilgili bilgi düzeyi bakımından gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmuş olup ($p<0,05$), üniversite öğrencilerinin %80’i ve ilkokul ve lise öğrencilerinin %88-90’ı bu özelliği biliyorken, bu oran ortaokul öğrencileri için %95 ve üniversite mezunları için %97’ye kadar ulaşmıştır.
- Bitkilerin “toprağı zenginleştirme” özelliği ile ilgili bilgi düzeyi bakımından gruplar arasında anlamlı farklılık olmadığı ($p>0,05$) ve bitkilerin bu özelliğinin grupların %80-89’u tarafından bilindiği belirlenmiştir.
- Bitkilerin “küresel ısınmayı önleme” özelliği ile ilgili bilgi düzeyi bakımından gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmuş olup ($p<0,05$), ilkokul, ortaokul ve lise öğrencilerinin %46-51'i bu özelliği biliyorken, bu oran üniversite öğrencileri için %64 ve üniversite mezunları için %73 olarak belirlenmiştir.
- Bitkilerin “şev ve erozyon kontrolü” özelliği ile ilgili bilgi düzeyi bakımından gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmuş olup ($p<0,05$), bu özellik ilkokul, ortaokul ve lise öğrencilerinin %43-53’ü, üniversite öğrencilerinin %61’i ve üniversite mezunlarının da %75’i tarafından bilinmektedir.
- Bitkilerin “mekan tanımlama” özelliği ile ilgili bilgi düzeyi bakımından gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmuş ($p<0,05$) ve bu özelliği ilkokul, ortaokul, lise ve üniversite öğrencilerinin %43-52, üniversite mezunlarının ise %71 oranında bildikleri ortaya çıkmıştır.
- Bitkilerin “yönlendirme, ayırma, odak oluşturma gibi fonksiyonel amaçlar için kullanılma” özelliği ile ilgili bilgi düzeyi bakımından gruplar arasında anlamlı farklılıklar bulunmuş olup ($p<0,05$), bitkilerin bu özelliğinin ilkokul, ortaokul, lise ve üniversite öğrencilerinin yalnızca %24-36’sı, üniversite mezunlarının ise %65’i tarafından bilindiği belirlenmiştir.
- Bitkilerin “güzel koku sağlama” özelliği ile ilgili bilgi düzeyi bakımından gruplar arasında anlamlı farklılık olmadığı ($p>0,05$) ve bitkilerin bu özelliğinin grupların %75-88’i tarafından bilindiği belirlenmiştir.
- Bitkilerin “rüzgar kontrolü sağlama” özelliği ile ilgili bilgi düzeyi bakımından gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmuş ($p<0,05$) ve bitkilerin bu özelliğinin

ilkokul, ortaokul, lise ve üniversite öğrencilerinin %39-50'si, üniversite mezunlarının %69'u tarafından bilindiği ortaya çıkmıştır.

- Bitkilerin "gürültü kontrolü sağlama" özelliği ile ilgili bilgi düzeyi bakımından gruplar arasında anlamlı farklılıklar bulunmuş ($p<0,05$) ve bitkilerin bu özelliğinin ilkokul, ortaokul ve lise öğrencilerinin %13-19'u, üniversite öğrencilerinin %31'i ve üniversite mezunlarının da %50'si tarafından bilindiği belirlenmiştir.
- Bitkilerin "iklimsel kontrol sağlama" özelliği ile ilgili bilgi düzeyi bakımından gruplar arasında anlamlı farklılıklar bulunmuş ($p<0,05$) ve bu özelliğin ilkokul öğrencilerinin %33'ü, ortaokul ve lise öğrencilerinin %48-49'u, üniversite öğrencilerinin %61'i ve üniversite mezunlarının %74'ünce bilindiği belirlenmiştir.

3.4. Bitkilerin Karakteristik Özelliklerinin Algı Sıralamalarına İlişkin Bulgular

Bitkilerin hangi karakteristik özelliklerinin daha çok dikkat çektiği ve akılda kalıcı olduğunu belirleyebilmek amacıyla ankette bitkilerin 8 farklı karakteristik özelliğinin (renk, koku, meyve, çiçek, ölçü, form, yaprak ve tekstür) önem sırasına göre sıralandırılması istenmiştir. Katılımcılar, sözü edilen sıralama için en önemli gördükleri karakteristik özelliğe 1 ve en önemsiz gördükleri özelliğe de 8 sıra numarası vererek sıralama yapmışlar ve anketlerin değerlendirilmesi aşamasında da ilk sırayı alan karakteristik özelliğe 8 puan ve son sıradaki özelliğe de 1 puan verilerek sonuçlar analize hazır hale getirilmiştir. Bitkilerin karakteristik özelliklerine ilişkin puanlandırmaların eğitim seviyesine göre farklılıklarının belirlenmesi amacıyla Kruskal-Wallis Testi yapılmış olup, test sonuçları ve ayrıca her bir karakteristik özelliğe ilişkin ortalama puanlar Tablo 3.5.'te verilmiştir.

Kruskal-Wallis Testi sonuçlarına göre (Tablo 3.5.); eğitim seviyesi bakımından karakteristik özelliklerden koku, çiçek, meyve, ölçü, form ve yaprak için yapılan sıralamalar arasında farklılık bulunmazken ($p>0,05$), renk ve tekstür için yapılan sıralamalar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Bunun yanında, karakteristik özelliklere verilen puanların tüm katılımcılara ilişkin ortalamalarına bakıldığında en yüksek puanları renk (ortalama 7,07 puan) ve koku (ortalama 6,42 puan) özelliklerinin ve en düşük puanları da yaprak (ortalama 1,59 puan) ve tekstür (ortalama 1,50 puan) özelliklerinin aldığı görülmektedir.

Tablo 3.5. *Katılımcıların bitkilerin karakteristik özellikleri ile ilgili algı sıralamalarının karşılaştırılması ve genel ortalama puanlar*

Karakteristik Özellik		Eğitim Seviyesi					*p*
		İlkokul (n=100)	Ortaokul (n=100)	Lise (n=100)	Üniversite (n=100)	Ünv. Mezunu (n=100)	
Renk	Ortalama	6,84[b]	7,15[ab]	6,82[b]	7,25[a]	7,27[a]	**0,029**
	Std. Sapma	1,61	1,37	1,67	1,49	1,04	
Koku	Ortalama	6,46	6,42	6,04	6,60	6,56	0,669
	Std. Sapma	1,32	1,44	1,85	1,16	1,14	
Meyve	Ortalama	5,62	5,74	5,63	5,71	5,71	0,583
	Std. Sapma	1,64	1,51	1,49	1,26	1,23	
Çiçek	Ortalama	4,95	5,08	4,83	5,01	5,34	0,438
	Std. Sapma	1,60	1,54	1,82	1,41	1,60	
Ölçü	Ortalama	4,05	4,22	4,10	4,06	3,66	0,068
	Std. Sapma	1,67	1,65	1,80	1,52	1,53	
Form	Ortalama	3,11	3,32	3,48	3,13	3,29	0,109
	Std. Sapma	1,15	1,04	1,43	1,06	1,00	
Yaprak	Ortalama	2,88	2,48	3,17	2,67	2,82	0,097
	Std. Sapma	1,79	1,27	1,90	1,36	1,47	
Tekstür	Ortalama	2,07[a]	1,59[ab]	1,87[ab]	1,56[ab]	1,35[b]	**0,005**
	Std. Sapma	1,99	1,24	1,59	1,36	1,09	

	Renk (n=500)	Koku (n=500)	Meyve (n=500)	Çiçek (n=500)	Ölçü (n=500)	Form (n=500)	Yaprak (n=500)	Tekstür (n=500)
Ortalama puan	7,07	6,42	5,68	5,04	4,02	3,27	2,80	1,69
Std. Sapma	1,46	1,41	1,43	1,60	1,64	1,15	1,59	1,50

3.5. Bitkilerin Özel Anlamlar Taşımaları İle İlgili Düşüncelere İlişkin Bulgular

Bitkilerin özel anlamlar taşıyıp taşımadığı sorusuna ilişkin cevaplar Tablo 3.6.'da verilmiştir. Ki-kare (X^2) Testi sonuçlarına göre eğitim seviyelerinin verilen cevaplar üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Verilen cevaplar irdelendiğinde en çok üniversite mezunlarının (%53) bitkilerin özel anlamlar taşıdığını belirttiği ve tüm katılımcıların cevapları incelendiğinde de katılımcıların yalnızca %38'inin bitkilerin özel anlamlar taşıdığını düşündüğü anlaşılmaktadır. Katılımcılar tarafından belirtilen özel anlamlar Tablo 3.7.'de eğitim seviyesine bağlı olarak verilmiştir. Katılımcılar en çok kırmızı gülün aşkı ve sevgiyi, beyaz gülün saflığı ve sevgiyi ifade ettiğini, bitkilerin insanlara psikolojik anlamda mutluluk ve huzur verdiğini, fonksiyonel anlamda güzel koku sağladığını ve havayı temizlediğini ifade etmişlerdir.

Tablo 3.6. *Bitkilerin özel anlamlar taşımaları ile ilgili düşüncelerin karşılaştırılması*

Soru	Cevap	Eğitim Seviyesi					*p*
		İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	
Bitkilerin özel anlamlar taşıdığını düşünüyor musunuz?	Evet	20	43	35	38	53	**0,000**
	Hayır	80	57	65	62	47	

Tablo 3.7. *Bitkilerin taşıdığı özel anlamlar*

Bitkilerin Taşıdığı Özel Anlamlar	∑	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu
Erguvan ağacı zerafet ve saltanatı	4		1	1	1	1
Gül güzel koku	7	2	3			2
Gül sevgi ve özlemi	3			1	1	1
Siyah gül matemi	4	1	2		1	
Sarı gül ayrılık ve hastalığı	6		1		3	2
Kırmızı gül aşkı	44	6	8	11	8	11
Beyaz gül saflığı, sevgiyi ve aşkı	20		2	7	2	9
Beyaz karanfil sadeliği ve saflığı	1					1
Orkide aşkı ve mutluluğu	6	1	1	2		2
Nilüfer mutluluğu	4				1	3
Beyaz ortanca zarafet ve bolluğu	1			1		
Mavi menekşe sevgi ve sadakati	3		1		2	
Kırmızı lale seni seviyorumu	2			1	1	
Beyaz lale saflığı ve temiz aşkı	1					1
Lale umut, masumiyet ve inancı	6	1			3	2
Mor salkım dürüstlük ve dostluğu	3				2	1
Papatya baharı, saflığı ve sadeliği	6	1		1	3	1
Beyaz frezya umudu	1					1
Kaktüs evdeki kötü enerjiyi hapseder	1			1		
Çınar ululuğu	1					1
PSİKOLOJİK						
Bitkiler insana mutluluk ve huzur verir	20	2	6	3	7	2
Bitkiler insanlara pozitif enerji verir	2		2			
Bitkiler insana dinginlik verir	5		1	2	2	
Bitkiler yaşam kaynağı olur	1			1		
FONKSİYONEL						
Bitkiler havayı temizler ve güzel koku oluşturur	12	1	6	2	1	2
Bitkilerin renklerine göre anlamları vardır	4		2			2
Bitkiler insanlara isim verir	4	1	2			1
HAFIZA						
Endemik bitkiler bulunduğu şehri hatırlatır	4					4
Mezarlık, yol, göl kenarlarında farklı bitkiler bulunur	2		1	1		
ESTETİK						
Bitkiler güzel görüntü oluşturma	4	1	2			1
Canlı olduklarından dolayı anlamları farklıdır	5	3	2			

3.6. Mekanlara Özel Bitkiler Olması İle İlgili Düşüncelere İlişkin Bulgular

"Mekanlara özel bitkiler olduğunu düşünüyor musunuz?" sorusuna verilen cevaplar Tablo 3.8.'de görülmektedir. Ki-kare (X^2) Testi sonuçlarına sonuçlarına göre eğitim seviyelerinin verilen cevaplar üzerinde etkili olduğu ($p<0,05$) ve eğitim seviyesi arttıkça pozitif düşünenlerin sayısının da arttığı ortaya çıkmıştır. Ancak verilen cevaplar irdelendiğinde, üniversite mezunlarının dahi yalnızca %42'sinin mekanlara özel bitkiler olduğunu düşündüğü ve tüm katılımcıların cevapları incelendiğinde ise katılımcıların yalnızca %28'inin mekanlara özel bitkiler olduğunu belirttiği görülmektedir. Belirtilen mekanlara özel bitkiler Tablo 3.9.'de eğitim seviyesine bağlı olarak verilmiştir. Katılımcılar en çok mekan ismine, ortamına ve konseptine bağlı

olarak bitkilerin değiştiğini belirtmişler ve cami avlusunda gül, düğünde kırmızı ve beyaz gül, su kenarında kamış, mezarlıkta menekşe gibi örnekler vermişlerdir.

Tablo 3.8. *Mekanlara özel bitkiler olması ile ilgili düşüncelerin karşılaştırılması*

Soru	Cevap	Eğitim Seviyesi					*p*
		İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	
Mekanlara özel bitkiler olduğunu düşünüyor musunuz?	Evet	22	24	23	30	42	**0,008**
	Hayır	78	76	77	70	58	

Tablo 3.9. Katılımcılar tarafından verilen mekanlara özel bitki örnekleri

Mekanlar özel bitkiler	∑	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Üni. Mezunu
Kapalı ortamda iç mekan bitkileri	4			1		3
Evde menekşe	2				1	1
Amazonlarda kaktüs olmaz	1		1			
Afrika'da kaktüs yetişir	2	1		1		
Akarsu boylarında kavak	1		1			
Kırsal alanda papatya	1	1				
Kırsal alanlarda gelincik	3	1	1			1
Göl kenarında servi	3		1		2	
Deniz kenarında zeytin ve top akasya	1		1			
Su kenarında kamış	6		2	1	1	2
Villalarda çiçek	2		1		1	
Evin bahçesinde gül	3			1	1	1
Ev giriş kapısı üstünde hanımeli ve sarmaşık	4			1		3
Ev girişlerinde begonvil	3		1		1	1
Yol kenarında mazı ve lale	1				1	
Meydanlarda çınar	3	2		1		
Mezarlıkta çam	4	2				2
Mezarlıkta menekşe	6		1	2	2	1
Mezarlıkta servi	5					5
Ormanlarda çam	1				1	
Parklarda söğüt, lale ve zakkum	2					2
Restoranlarda gül	1				1	
Tarihi bahçelerde lale	1				1	
Toprak özelliğine göre bitki seçimi	1				1	
Işık isteğine göre bitki seçimi	3	1			1	1
İklim koşullarına göre bitki seçimi	5	2		2	1	
Erozyon önlemede kavak	5	1		1	1	2
Koku özelliğine göre bitki seçimi	4	1	1	1		1
Otellerde palmiye	1				1	
Cami avlusunda gül	8	5	2			1
Cami avlusunda asma	5	1	2	1	1	
Çit bitkisi servi	2					2
Duvar kenarında asma	3				3	
Duvar kenarında sarmaşık	5	1				4
Düğünde beyaz ve kırmızı güller	8	1	1	2	1	3
Mekan ismine, ortamına, konseptine göre bitki seçimi	28	3	6	7	6	6
Dikkat çekmek için	3		2		1	

3.7. Bitki-Mekan Özdeşleştirmesine İlişkin Bulgular

Mekanın taşıdığı anlam ile paralellik gösteren ve mekanın kavranmasına katkıda bulunacağı düşünülen bitkilerin ortaya çıkarılabilmesi için mekanlarla özdeşleştirilmiş ve mekanı tanımladığı düşünülen bitkilerin belirlenmesi gerekmektedir. Bu amaçla çalışma kapsamında 18 farklı mekan tipi belirlenmiş ve katılımcılardan bu mekanları

düşündüklerinde kendilerine sunuluan 28 bitki arasından her bir mekan tipi ile özdeşleştirdikleri 3 bitkiyi tercih etmeleri istenmiştir. Sonuçta, anket çalışması 500 kişi ile yürütüldüğü için her mekan için 1500 bitki tercihi (500×3 tercih) söz konusu olmuştur. Elde edilen sonuçlar yardımıyla katılımcıların tercihine sunulan her bir bitkinin çalışmaya konu edilen her bir mekan tipi ile tek tek eşleştirmesi yapılmış ve bunun yanında bitkilerin ölçüsüne ve karakteristik özelliklerine bağlı olarak hangi mekanlarda daha çok tercih edildikleri de ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bitkilerin karakteristik özellikleri dikkate alınarak yapılan gruplandırma (Tablo 2.3.) dikkate alınarak her bir gruba numara verilmiş ve mekanlara ilişkin değerlendirmelerde bu grup numaraları dikkate alınmıştır (Tablo 3.10.). Bitki-mekan özdeşleştirmesine ilişkin bulgular aşağıda her bir mekan tipi için ayrı ayrı verilmiştir.

Tablo 3.10. *Bitki-mekan özdeşleştirmesine ilişkin gruplandırma*

Ölçü	Karakteristik Özellik	Bitkiler	Grup Adı
Ağaçlar	İğne yapraklı ağaçlar	Ladin, Çam, Servi	1. Grup
	Geniş yapraklı ağaçlar	Çınar, Söğüt, Ihlamur, Manolya, Kavak	2. Grup
Ağaççıklar	Çiçekli ağaççıklar	Erguvan, Oya, Akasya, Zakkum	3. Grup
	Meyveli, gri renkli ağaççıklar	Zeytin, İğde	4. Grup
	Tijli yaygın kullanılan ağaççıklar	Top Akasya	5. Grup
Çalılar	Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar	Mazı, Şimşir, Taflan	6. Grup
	Çiçekli çalılar	Gül, Ilgın, Kartopu, Yasemin	7. Grup
Sarılıcı-Tırmanıcılar	Sarılıcı-tırmanıcı bitkiler	Hanımeli, Asma, Begonvil	8. Grup
Yer Örtücüler	Çiçekler	Lale, Gelincik, Menekşe	9. Grup

3.7.1. Cami Avlusu İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından cami avlusu için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup ($p<0,05$), ilkokul öğrencilerinin gül (%62), lale (%38) ve menekşeyi (%32), ortaokul öğrencilerinin gül (%57), menekşe (%24) ve çamı (%23), lise öğrencilerinin gül (%46), söğüt (%25) ve laleyi (%25), üniversite öğrencilerinin gül (%50), çam (%24) ve çınarı (%23) ve üniversite mezunlarının ise gül (%45), çam (%36) ve serviyi (%34) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, cami avlusu için en çok tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla gül (%52), çam (%25), lale (%25), menekşe (%20) ve şimşir (%18) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.11.).

Tablo 3.11. *Cami avlusu için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Gül	**62**	**57**	**46**	**50**	**45**	**0,000**	**260**
2	Çam	21	**23**	21	**24**	**36**		**125**
3	Lale	**38**	22	**25**	21	18		**124**
4	Menekşe	**32**	**24**	14	13	15		**98**
5	Şimşir	16	21	14	15	24		**90**
6	Mazı	16	16	12	20	19		83
7	Çınar	13	17	13	**23**	13		79
8	Asma	11	21	24	15	8		79
9	Söğüt	8	11	**25**	17	12		73
10	Servi	9	4	10	11	**34**		68
11	Hanımeli	7	5	24	11	9		56
12	Gelincik	11	16	9	8	8		52
13	Yasemin	11	15	12	10	1		49
14	Erguvan	10	2	2	8	9		31
15	Kavak	5	4	4	11	4		28
16	Oya	7	4	4	6	7		28
17	Begonvil	4	6	4	7	4		25
18	Ladin	5	1	8	3	8		25
19	Zakkum	1	4	4	9	4		22
20	Ilgın	1	5	6	5	4		21
21	Taflan	5	4	3	2	1		15
22	Manolya	1	1	2	3	7		14
23	Kartopu	2	4	1	3	2		12
24	Ihlamur	1	3	2	3	3		12
25	İğde	2	1	5	1	1		10
26	Akasya	1	3	3	0	1		8
27	Zeytin	0	2	3	0	2		7
28	Top Akasya	0	4	0	1	1		6

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından cami avlusu için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Analiz sonuçlarına göre, cami avlusu için en çok tercih edilen gruplar ilkokul öğrencileri için 9. Grup (çiçekler, 81 tercih), ortaokul (81 tercih), lise (65 tercih) ve üniversite (68 tercih) öğrencileri için 7. Grup (çiçekli çalılar) ve üniversite mezunları için de 1. Grup (iğne yapraklı ağaçlar, 78 tercih) olmuştur. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında, en çok tercih edilen gruplar 342 tercih ile 7. Grup (çiçekli çalılar), 274 tercih ile 9. Grup (çiçekler) ve 218 tercih ile de 1. Grup (iğne yapraklı ağaçlar) olmuştur (Tablo 3.12.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde de yine gruplar arası istatistiksel fark bulunmuş ($p<0,05$), ancak her iki grubun da ilk tercihlerinin 7. Grup (çiçekli çalılar) olduğu belirlenmiştir (Kız: 198 tercih, Erkek: 144 tercih). Alt sıralardaki tercihlerde ise farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir (Tablo 3.13.).

Tablo 3.12. *Cami avlusu için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
7.Grup	**342**	**22,8**	76	25,3	**81**	**27,0**	**65**	**21,7**	**68**	**22,7**	52	17,3	**0,000**
9.Grup	**274**	**18,3**	**81**	**27,0**	62	20,7	48	16,0	42	14,0	41	13,7	
1.Grup	**218**	**14,5**	35	11,7	28	9,3	39	13,0	38	12,7	**78**	**26,0**	
2.Grup	206	13,7	28	9,3	36	12,0	46	15,3	57	19,0	39	13,0	
6.Grup	188	12,5	37	12,3	41	13,7	29	9,7	37	12,3	44	14,7	
8.Grup	160	10,7	22	7,3	32	10,7	52	17,3	33	11,0	21	7,0	
3.Grup	89	5,9	19	6,3	13	4,3	13	4,3	23	7,7	21	7,0	
4.Grup	17	1,1	2	0,7	3	1,0	8	2,7	1	0,3	3	1,0	
5.Grup	6	0,4	0	0,0	4	1,3	0	0,0	1	0,3	1	0,3	

Tablo 3.13. *Cami avlusu için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	143	15,9	75	12,4	**0,004**
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	136	15,2	70	11,6	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	53	5,9	36	6,0	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	13	1,4	4	0,7	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	3	0,3	3	0,5	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	94	10,5	94	15,6	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	**198**	**22,1**	**144**	**23,9**	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	107	11,9	53	8,8	
Çiçekler (9.Grup)	150	16,7	124	20,6	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$), cami avlusu için ilkokul (113 tercih), ortaokul (122 tercih), lise (94 tercih) ve üniversite (105 tercih) öğrencilerinin daha çok çalıları tercih ettikleri, buna karşın üniversite mezunlarının ise ağaçları (117 tercih) tercih ettiği ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında ise daha çok çalıların (530 tercih) ve ağaçların (424 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.14.). Cinsiyete bağlı olarak da ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunmuş olup ($p<0,05$), cami avlusu için hem kızların (292 tercih) hem de erkeklerin (238 tercih) ilk tercihi çalılar grubu olmuştur (Tablo 3.15.).

Tablo 3.14. *Cami avlusu için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	424	28,3	63	21,0	64	21,3	85	28,3	95	31,7	**117**	**39,0**	**0,000**
Ağaççıklar	112	7,5	21	7,0	20	6,7	21	7,0	25	8,3	25	8,3	
Çalılar	**530**	**35,3**	**113**	**37,7**	**122**	**40,7**	**94**	**31,3**	**105**	**35,0**	96	32,0	
Sarılıcılar	160	10,7	22	7,3	32	10,7	52	17,3	33	11,0	21	7,0	
Yer Örtücüler	274	18,3	81	27,0	62	20,7	48	16,0	42	14,0	41	13,7	

Tablo 3.15. *Cami avlusu için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	*%*	n	*%*	
Ağaçlar	279	31,1	145	24,0	**0,001**
Ağaççıklar	69	7,7	43	7,1	
Çalılar	**292**	**32,6**	**238**	**39,5**	
Sarılıcılar	107	11,9	53	8,8	
Yer Örtücüler	150	16,7	124	20,6	

3.7.2. Mezarlık İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından mezarlık için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup ($p<0,05$), ilkokul öğrencilerinin gül (%71), gelincik (%35) ve menekşeyi (%35), ortaokul öğrencilerinin gül (%64), lale (%38) ve gelinciği (%32), lise öğrencilerinin gül (%63), menekşe (%33), gelincik (%33) ve laleyi (%33), üniversite öğrencilerinin gül (%53), çam (%32) ve menekşeyi (%27) ve üniversite mezunlarının ise servi (%44), gül (%43) ve çamı (%37) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, mezarlık için en çok tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla gül (%59), lale (%28), çam (%28), menekşe (%27) ve gelincik (%27) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.16.).

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından mezarlık için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Analiz sonuçlarına göre, mezarlık için en çok tercih edilen gruplar ilkokul (101 tercih), ortaokul (91 tercih), lise (99 tercih) öğrencileri için 9. Grup (çiçekler), üniversite öğrencileri için 7. Grup (çiçekli çalılar, 75 tercih) ve üniversite mezunları için de 1. Grup (iğne yapraklı ağaçlar, 101 tercih) olmuştur. Tercihlerin gruplara ilişkin

toplamsal değerlerine bakıldığında, en çok tercih edilen gruplar 410 tercih ile 9. Grup (çiçekler), 380 tercih ile 7. Grup (çiçekli çalılar) ve 267 tercih ile de 1. Grup (iğne yapraklı ağaçlar) olmuştur (Tablo 3.17.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde ise gruplar arası istatistiksel fark bulunamamış (p>0,05), ancak kızların ilk tercihlerinin 7. Grup (çiçekli çalılar, 223) ve erkeklerin ilk tercihlerinin de 9. Grup (çiçekler, 168 tercih) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.18.).

Tablo 3.16. *Mezarlık için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Gül	**71**	**64**	**63**	**53**	**43**	**0,000**	**294**
2	Lale	31	**38**	**33**	20	17		**139**
3	Çam	22	19	28	**32**	**37**		**138**
4	Menekşe	**35**	21	**33**	**27**	21		**137**
5	Gelincik	**35**	**32**	**33**	18	16		**134**
6	Servi	10	7	9	18	**44**		88
7	Çınar	17	11	13	15	11		67
8	Kavak	5	9	12	10	15		51
9	Yasemin	10	17	11	7	5		50
10	Söğüt	8	9	4	13	9		43
11	Zakkum	6	7	11	9	10		43
12	Ladin	6	4	7	4	20		41
13	Hanımeli	2	1	10	13	5		31
14	Asma	5	11	4	4	4		28
15	Taflan	5	4	3	8	5		25
16	Begonvil	3	3	3	8	4		21
17	Mazı	5	6	3	3	3		20
18	Ilgın	2	5	4	7	2		20
19	Oya	5	4	1	5	5		20
20	Erguvan	4	6	0	4	5		19
21	Kartopu	0	2	2	8	4		16
22	Ihlamur	4	4	2	3	3		16
23	Şimşir	2	0	2	6	3		13
24	Manolya	3	2	5	0	2		12
25	Zeytin	1	7	3	1	0		12
26	Akasya	1	3	0	2	5		11
27	Top Akasya	1	3	0	1	1		6
28	İğde	1	1	1	1	1		5

Tablo 3.17. *Mezarlık için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
9.Grup	**410**	27,3	**101**	**33,7**	**91**	**30,3**	**99**	**33,0**	65	21,7	54	18,0	**0,000**
7.Grup	**380**	25,3	83	27,7	88	29,3	80	26,7	**75**	**25,0**	54	18,0	
1.Grup	**267**	17,8	38	12,7	30	10,0	44	14,7	54	18,0	**101**	**33,7**	
2.Grup	189	12,6	37	12,3	35	11,7	36	12,0	41	13,7	40	13,3	
3.Grup	93	6,2	16	5,3	20	6,7	12	4,0	20	6,7	25	8,3	
8.Grup	80	5,3	10	3,3	15	5,0	17	5,7	25	8,3	13	4,3	
6.Grup	58	3,9	12	4,0	10	3,3	8	2,7	17	5,7	11	3,7	
4.Grup	17	1,1	2	0,7	8	2,7	4	1,3	2	0,7	1	0,3	
5.Grup	6	0,4	1	0,3	3	1,0	0	0,0	1	0,3	1	0,3	

Tablo 3.18. *Mezarlık için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	162	18,1	105	17,4	0,966
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	118	13,2	71	11,8	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	57	6,4	36	6,0	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	12	1,3	5	0,8	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	4	0,4	2	0,3	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	34	3,8	24	4,0	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	**223**	**24,9**	157	26,0	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	45	5,0	35	5,8	
Çiçekler (9.Grup)	242	27,0	**168**	**27,9**	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$), mezarlık için ilkokul (101 tercih) ve lise (99 tercih) öğrencilerinin daha çok yer örtücüleri, ortaokul öğrencilerinin çalıları (98 tercih) ve üniversite öğrencileri (95 tercih) ile üniversite mezunlarının (141 tercih) ise ağaçları tercih ettiği ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında ise daha çok ağaçların (456 tercih) ve çalıların (438 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.19.). Cinsiyete bağlı olarak ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunamamış olup ($p>0,05$), mezarlık için kızların ağaçları (280 tercih) erkeklerin ise çalıları (181 tercih) ilk tercihi çalılar grubu olmuştur (Tablo 3.20.).

Tablo 3.19. *Mezarlık için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	**456**	**30,4**	75	25,0	65	21,7	80	26,7	**95**	**31,7**	**141**	**47,0**	**0,000**
Ağaççıklar	116	7,7	19	6,3	31	10,3	16	5,3	23	7,7	27	9,0	
Çalılar	**438**	**29,2**	95	31,7	**98**	**32,7**	88	29,3	92	30,7	65	21,7	
Sarılıcılar	80	5,3	10	3,3	15	5,0	17	5,7	25	8,3	13	4,3	
Yer Örtücüler	410	27,3	**101**	**33,7**	91	30,3	**99**	**33,0**	65	21,7	54	18,0	

Tablo 3.20. *Mezarlık için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	*%*	n	*%*	
Ağaçlar	**280**	**31,2**	176	29,2	0,788
Ağaççıklar	73	8,1	43	7,1	
Çalılar	257	28,7	**181**	**30,0**	
Sarılıcılar	45	5,0	35	5,8	
Yer Örtücüler	242	27,0	168	27,9	

3.7.3. Villa Bahçesi İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından villa bahçesi için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup ($p<0,05$), ilkokul öğrencilerinin mazı (%32), gül (%28), ve begonvili (%25), ortaokul öğrencilerinin begonvil (%41), erguvan (%29) ve ladini (%28), lise öğrencilerinin begonvil (%47), erguvan (%31) ve ladini (%25), üniversite öğrencilerinin begonvil (%44), gül (%31), erguvan (%22), oya (%22) ve mazıyı (%22) ve üniversite mezunlarının ise begonvil (%44), gül (%31) ve erguvanı (%27) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, villa bahçesi için en çok tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla begonvil (%38), gül (%25), erguvan (%24), ladin (%22) ve mazı (%21) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.21.).

Tablo 3.21. *Villa bahçesi için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Begonvil	**25**	**41**	**47**	**33**	**44**	**0,004**	**190**
2	Gül	**28**	20	21	**26**	**31**		**126**
3	Erguvan	13	**29**	**31**	**22**	**27**		**122**
4	Ladin	19	**28**	**25**	21	15		**108**
5	Mazı	**32**	17	14	**22**	21		**106**
6	Oya	21	19	24	**22**	12		98
7	Şimşir	15	13	18	13	14		73
8	Menekşe	18	18	8	10	16		70
9	Kartopu	15	16	18	5	12		66
10	Lale	14	12	9	20	8		63
11	Servi	20	14	14	6	8		62
12	Yasemin	8	6	9	11	16		50
13	Çam	10	10	9	11	7		47
14	Söğüt	8	5	6	8	16		43
15	Hanımeli	7	7	7	7	11		39
16	Gelincik	6	8	5	11	2		32
17	Asma	7	4	4	7	7		29
18	Kavak	7	8	5	5	3		28
19	Çınar	6	6	7	5	3		27
20	Taflan	9	3	5	3	5		25
21	Ilgın	2	5	3	7	7		24
22	Zakkum	1	3	2	9	3		18
23	Top Akasya	0	5	1	5	4		15
24	Manolya	3	1	2	3	5		14
25	Akasya	2	1	4	5	1		13
26	İğde	2	0	1	3	0		6
27	Ihlamur	2	0	1	0	2		5
28	Zeytin	0	1	0	0	0		1

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından villa bahçesi için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Analiz sonuçlarına göre, villa bahçesi için en çok tercih edilen gruplar ilkokul öğrencileri için 6. Grup (canlı çit amacıyla kullanılan çalılar, 56 tercih), ortaokul öğrencileri için 1., 3. ve 8. Gruplar (iğne yapraklı ağaçlar, çiçekli ağaççıklar ve sarılıcı-tırmanıcı bitkiler, 52'şer tercih), lise (61 tercih) ve üniversite (58 tercih) öğrencileri için 3. Grup (çiçekli ağaççıklar) ve üniversite mezunları için de 7. Grup (çiçekli çalılar, 78 tercih) olmuştur. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında, en çok tercih edilen gruplar 266 tercih ile 7. Grup (çiçekli çalılar), 258 tercih ile 8. Grup (sarılıcı-tırmanıcı bitkiler) ve 251 tercih ile de 3. Grup (çiçekli ağaççıklar) olmuştur (Tablo 3.22.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde de yine gruplar arası istatistiksel fark bulunmuş ($p<0,05$) ve kızların ilk tercihleri çoğunlukla 8. Grup (sarılıcı-tırmanıcı bitkiler, 180 Tercih) olurken, erkeklerin ilk tercihleri 7. Grup (çiçekli çalılar, 107 Tercih) olmuştur (Tablo 3.23.).

Tablo 3.22. *Villa bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
7.Grup	**266**	**17,7**	53	17,7	47	15,7	51	17,0	49	16,3	**66**	**22,0**	**0,005**
8.Grup	**258**	**17,2**	39	13,0	**52**	**17,3**	58	19,3	47	15,7	62	20,7	
3.Grup	**251**	**16,7**	37	12,3	**52**	**17,3**	**61**	**20,3**	**58**	**19,3**	43	14,3	
1.Grup	217	14,5	49	16,3	**52**	**17,3**	48	16,0	38	12,7	30	10,0	
6.Grup	204	13,6	**56**	**18,7**	33	11,0	37	12,3	38	12,7	40	13,3	
9.Grup	165	11,0	38	12,7	38	12,7	22	7,3	41	13,7	26	8,7	
2.Grup	117	7,8	26	8,7	20	6,7	21	7,0	21	7,0	29	9,7	
5.Grup	15	1,0	0	0,0	5	1,7	1	0,3	5	1,7	4	1,3	
4.Grup	7	0,5	2	0,7	1	0,3	1	0,3	3	1,0	0	0,0	

Tablo 3.23. *Villa bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	132	14,7	85	14,1	**0,000**
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	68	7,6	49	8,1	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	161	17,9	90	14,9	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	2	0,2	5	0,8	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	4	0,4	11	1,8	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	108	12,0	96	15,9	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	159	17,7	**107**	**17,7**	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	**180**	**20,1**	78	12,9	
Çiçekler (9.Grup)	83	9,3	82	13,6	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$), ancak villa bahçesi için tüm eğitim seviyelerinde en çok çalıların tercih edildiği (ilkokul: 109 tercih, ortaokul: 80 tercih, lise: 88 tercih, üniversite: 87 tercih ve üniversite mezunları: 106 tercih) ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında ise daha çok çalıların (470 tercih) ve ağaçların (334 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.24.). Cinsiyete bağlı olarak da ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunmuş olup ($p<0,05$), villa bahçesi için hem kızların (267 tercih) hem de erkeklerin (203 tercih) ilk tercihi çalılar grubu olmuştur (Tablo 3.25.).

Tablo 3.24. *Villa bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	**334**	**22,3**	75	25,0	72	24,0	69	23,0	59	19,7	59	19,7	**0,004**
Ağaççıklar	273	18,2	39	13,0	58	19,3	63	21,0	66	22,0	47	15,7	
Çalılar	**470**	**31,3**	**109**	**36,3**	**80**	**26,7**	**88**	**29,3**	**87**	**29,0**	**106**	**35,3**	
Sarılıcılar	258	17,2	39	13,0	52	17,3	58	19,3	47	15,7	62	20,7	
Yer Örtücüler	165	11,0	38	12,7	38	12,7	22	7,3	41	13,7	26	8,7	

Tablo 3.25. *Villa bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	*%*	n	*%*	
Ağaçlar	200	22,3	134	22,2	**0,001**
Ağaççıklar	167	18,6	106	17,6	
Çalılar	**267**	**29,8**	**203**	**33,7**	
Sarılıcılar	180	20,1	78	12,9	
Yer Örtücüler	83	9,3	82	13,6	

3.7.4. Dere Boyu İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından dere boyu için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup ($p<0,05$), ilkokul öğrencilerinin kavak (%28), taflan (%23) ve söğütü (%22), ortaokul öğrencilerinin kavak (%48), söğüt (%38) ve çamı (%26), lise öğrencilerinin kavak (%47), söğüt (%43) ve serviyi (%18), üniversite öğrencilerinin kavak (%39), söğüt (%29) ve gelinciği (%18) ve üniversite mezunlarının ise kavak (%70), söğüt (%59) ve çamı (%32) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, dere boyu için en çok

tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla kavak (%46), söğüt (%38), çam (%21), servi (%17) ve gelincik (%15) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.26.).

Tablo 3.26. *Dere boyu için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Kavak	**28**	**48**	**47**	**39**	**70**	**0,000**	**232**
2	Söğüt	**22**	**38**	**43**	**29**	**59**		**191**
3	Çam	16	**26**	16	13	**32**		**103**
4	Servi	18	25	**18**	17	9		**87**
5	Gelincik	17	14	10	**18**	16		**75**
6	Taflan	**23**	14	15	13	5		70
7	Çınar	15	11	13	12	16		67
8	Ilgın	21	13	13	11	4		62
9	Asma	12	11	11	12	10		56
10	Menekşe	17	8	5	13	3		46
11	Akasya	7	4	16	9	10		46
12	Oya	4	9	9	8	5		35
13	Ladin	6	8	4	10	6		34
14	Gül	8	4	6	9	5		32
15	Erguvan	7	9	4	8	4		32
16	Mazı	8	6	3	10	4		31
17	Ihlamur	7	3	3	9	8		30
18	Lale	12	5	6	6	1		30
19	İğde	5	7	6	8	3		29
20	Hanımeli	6	9	4	6	3		28
21	Yasemin	6	5	7	5	5		28
22	Şimşir	7	2	10	5	3		27
23	Zakkum	7	4	8	6	2		27
24	Top Akasya	6	2	7	7	3		25
25	Kartopu	7	1	5	5	4		22
26	Begonvil	3	3	6	5	5		22
27	Zeytin	1	8	4	2	3		18
28	Manolya	4	3	1	5	2		15

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından dere boyu için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Analiz sonuçlarına göre, dere boyu için en çok tercih edilen grup tüm eğitim seviyeleri için 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar) olmuştur (ilkokul: 76 tercih, ortaokul: 103 tercih, lise: 107 tercih, üniversit: 94 tercih ve üniversite mezunları: 155 tercih). Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında, en çok tercih edilen gruplar 535 tercih ile 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar), 224 tercih ile 1. Grup (iğne yapraklı ağaçlar) ve 151 tercih ile de 9. Grup (çiçekler) olmuştur (Tablo 3.27.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde de yine gruplar arası istatistiksel fark bulunmuş ($p<0,05$), ancak her iki grubun da ilk tercihlerinin 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar) olduğu (Kız: 338 tercih, Erkek: 197 tercih) belirlenmiştir (Tablo 3.28.).

Tablo 3.27. *Dere boyu için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
2.Grup	**535**	**35,7**	**76**	**25,3**	**103**	**34,3**	**107**	**35,7**	**94**	**31,3**	**155**	**51,7**	**0,000**
1.Grup	**224**	**14,9**	40	13,3	59	19,7	38	12,7	40	13,3	47	15,7	
9.Grup	**151**	**10,1**	46	15,3	27	9,0	21	7,0	37	12,3	20	6,7	
7.Grup	144	9,6	42	14,0	23	7,7	31	10,3	30	10,0	18	6,0	
3.Grup	140	9,3	25	8,3	26	8,7	37	12,3	31	10,3	21	7,0	
6.Grup	128	8,5	38	12,7	22	7,3	28	9,3	28	9,3	12	4,0	
8.Grup	106	7,1	21	7,0	23	7,7	21	7,0	23	7,7	18	6,0	
4.Grup	47	3,1	6	2,0	15	5,0	10	3,3	10	3,3	6	2,0	
5.Grup	25	1,7	6	2,0	2	0,7	7	2,3	7	2,3	3	1,0	

Tablo 3.28. *Dere boyu için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	126	14,0	98	16,3	**0,014**
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	**338**	**37,7**	**197**	**32,7**	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	90	10,0	50	8,3	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	29	3,2	18	3,0	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	16	1,8	9	1,5	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	62	6,9	66	10,9	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	88	9,8	56	9,3	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	71	7,9	35	5,8	
Çiçekler (9.Grup)	77	8,6	74	12,3	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$), ancak dere boyu için tüm eğitim seviyelerinde en çok ağaçların tercih edildiği (ilkokul: 116 tercih, ortaokul: 162 tercih, lise: 145 tercih, üniversite: 134 tercih ve üniversite mezunları: 202 tercih) ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında ise daha çok ağaçların (759 tercih) ve çalıların (272 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.29.). Cinsiyete bağlı olarak da ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunmuş olup ($p<0,05$), dere boyu için hem kızların (464 tercih) hem de erkeklerin (295 tercih) ilk tercihi ağaçlar grubu olmuştur (Tablo 3.30.).

Tablo 3.29. *Dere boyu için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	**759**	**50,6**	**116**	**38,7**	**162**	**54,0**	**145**	**48,3**	**134**	**44,7**	**202**	**67,3**	**0,000**
Ağaççıklar	212	14,1	37	12,3	43	14,3	54	18,0	48	16,0	30	10,0	
Çalılar	272	18,1	80	26,7	45	15,0	59	19,7	58	19,3	30	10,0	
Sarılıcılar	106	7,1	21	7,0	23	7,7	21	7,0	23	7,7	18	6,0	
Yer Örtücüler	151	10,1	46	15,3	27	9,0	21	7,0	37	12,3	20	6,7	

Tablo 3.30. *Dere boyu için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	*%*	n	*%*	
Ağaçlar	**464**	**51,7**	**295**	**48,9**	**0,022**
Ağaççıklar	135	15,1	77	12,8	
Çalılar	150	16,7	122	20,2	
Sarılıcılar	71	7,9	35	5,8	
Yer Örtücüler	77	8,6	74	12,3	

3.7.5. Göl Kenarı İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından göl kenarı için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup ($p<0,05$), ilkokul öğrencilerinin gelincik (%32), gül (%24) ve menekşeyi (%23), ortaokul öğrencilerinin kavak (%36), çam (%27) ve söğütü (%26), lise öğrencilerinin söğüt (%28), kavak (%27), gelincik (%25) ve ılgını (%25), üniversite öğrencilerinin gelincik (%21), söğüt (%20) ve kavağı (%17) ve üniversite mezunlarının ise söğüt (%37), kavak (%32) ve çamı (%32) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, göl kenarı için en çok tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla söğüt (%27), kavak (%25), gelincik (%23), çam (%21) ve servi (%17) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.31.).

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından göl kenarı için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Analiz sonuçlarına göre, göl kenarı için en çok tercih edilen gruplar ilkokul öğrencileri için 9. Grup (çiçekler, 72 tercih) ve ortaokul (83 tercih), lise (75 tercih), üniversite (61 tercih) ve üniversite mezunları (96 tercih) için 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar) olmuştur. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında, en çok tercih

edilen gruplar 381 tercih ile 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar), 247 tercih ile 9. Grup (çiçekler) ve 241 tercih ile de 1. Grup (iğne yapraklı ağaçlar) olmuştur (Tablo 3.32.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde gruplar arası istatistiksel fark bulunamamış ($p>0,05$) ve her iki grubun da ilk tercihlerinin 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar) olduğu (Kız: 198 tercih, Erkek: 144 tercih) belirlenmiştir (Tablo 3.33.).

Tablo 3.31. *Göl kenarı için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Söğüt	22	**26**	**28**	**20**	**37**	**0,000**	**133**
2	Kavak	13	**36**	**25**	**17**	**32**		**123**
3	Gelincik	**32**	21	**27**	**21**	15		**116**
4	Çam	16	**27**	18	12	**32**		**105**
5	Servi	6	21	15	15	26		**83**
6	Çınar	16	14	10	9	24		73
7	Gül	**24**	14	9	16	8		71
8	Menekşe	**23**	14	14	11	8		70
9	Ilgın	7	18	**25**	10	7		67
10	Lale	17	12	11	16	5		61
11	Taflan	9	10	12	12	12		55
12	Ladin	15	9	5	14	10		53
13	Oya	10	8	10	12	11		51
14	Erguvan	8	9	9	13	8		47
15	Asma	6	7	13	12	7		45
16	Zakkum	12	7	9	6	6		40
17	Hanımeli	18	5	5	7	4		39
18	Yasemin	4	7	10	7	9		37
19	Kartopu	2	8	3	15	8		36
20	Ihlamur	10	3	7	10	1		31
21	Akasya	4	3	3	7	11		28
22	Begonvil	7	4	4	7	5		27
23	Şimşir	1	4	6	11	2		24
24	Top Akasya	5	3	7	4	3		22
25	Manolya	5	4	5	5	2		21
26	İğde	5	2	6	4	2		19
27	Mazı	0	2	1	6	3		12
28	Zeytin	3	2	3	1	2		11

Tablo 3.32. *Göl kenarı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
2.Grup	**381**	**25,4**	66	22,0	**83**	**27,7**	**75**	**25,0**	**61**	**20,3**	**96**	**32,0**	**0,000**
9.Grup	**247**	**16,5**	**72**	**24,0**	47	15,7	52	17,3	48	16,0	28	9,3	
1.Grup	**241**	**16,1**	37	12,3	57	19,0	38	12,7	41	13,7	68	22,7	
7.Grup	211	14,1	37	12,3	47	15,7	47	15,7	48	16,0	32	10,7	
3.Grup	166	11,1	34	11,3	27	9,0	31	10,3	38	12,7	36	12,0	
8.Grup	111	7,4	31	10,3	16	5,3	22	7,3	26	8,7	16	5,3	
6.Grup	91	6,1	10	3,3	16	5,3	19	6,3	29	9,7	17	5,7	
4.Grup	30	2,0	8	2,7	4	1,3	9	3,0	5	1,7	4	1,3	
5.Grup	22	1,5	5	1,7	3	1,0	7	2,3	4	1,3	3	1,0	

Tablo 3.33. *Göl kenarı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	126	14,0	98	16,3	0,079
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	**338**	**37,7**	**197**	**32,7**	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	90	10,0	50	8,3	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	29	3,2	18	3,0	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	16	1,8	9	1,5	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	62	6,9	66	10,9	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	88	9,8	56	9,3	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	71	7,9	35	5,8	
Çiçekler (9.Grup)	77	8,6	74	12,3	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$), ancak tüm eğitim seviyelerinde göl kenarı için en çok ağaçların tercih edildiği (ilkokul: 103 tercih, ortaokul: 140 tercih, lise: 113 tercih, üniversite: 102 tercih ve üniversite mezunları: 164 tercih) ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında ise daha çok ağaçların (622 tercih) ve çalıların (302 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.34.). Cinsiyete bağlı olarak ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunamamış ($p>0,05$) ve göl kenarı için hem kızların (373 tercih) hem de erkeklerin (249 tercih) ilk tercihi ağaçlar grubu olmuştur (Tablo 3.35.).

Tablo 3.34. *Göl kenarı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	**622**	**41,5**	**103**	**34,3**	**140**	**46,7**	**113**	**37,7**	**102**	**34,0**	**164**	**54,7**	**0,000**
Ağaççıklar	218	14,5	47	15,7	34	11,3	47	15,7	47	15,7	43	14,3	
Çalılar	302	20,1	47	15,7	63	21,0	66	22,0	77	25,7	49	16,3	
Sarılıcılar	111	7,4	31	10,3	16	5,3	22	7,3	26	8,7	16	5,3	
Yer Örtücüler	247	16,5	72	24,0	47	15,7	52	17,3	48	16,0	28	9,3	

Tablo 3.35. *Göl kenarı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
Ağaçlar	**373**	**41,6**	**249**	**41,3**	0,755
Ağaççıklar	135	15,1	83	13,8	
Çalılar	185	20,6	117	19,4	
Sarılıcılar	64	7,1	47	7,8	
Yer Örtücüler	140	15,6	107	17,7	

3.7.6. Yol Kenarı İçin Önerilen Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından yol kenarı için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup ($p<0,05$), ilkokul öğrencilerinin çam (%41), gül (%38) ve menekşeyi (%30), ortaokul öğrencilerinin menekşe (%26), kavak (%25) ve top akasyayı (%20), lise öğrencilerinin çam (%25), gül (%18) ve yasemini (%18), üniversite öğrencilerinin çınar (%21), mazı (%19) ve kavağı (%19) ve üniversite mezunlarının ise mazı (%28), çam (%21) ve şimşiri (%19) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, yol kenarı için en çok tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla çam (%24), menekşe (%21), gül (%20), mazı (%18) ve kavak (%17) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.36.).

Tablo 3.36. *Yol kenarı için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Çam	**41**	17	**25**	17	**21**	**0,000**	**121**
2	Menekşe	**30**	**26**	16	16	15		**103**
3	Gül	**38**	18	**18**	13	11		**98**
4	Mazı	14	13	17	**19**	**28**		**91**
5	Kavak	12	**25**	12	**19**	15		**83**
6	Şimşir	11	13	14	17	**19**		74
7	Çınar	15	11	17	**21**	10		74
8	Gelincik	9	8	14	18	16		65
9	Lale	12	10	12	15	16		65
10	Top Akasya	5	**20**	16	5	18		64
11	Yasemin	16	10	**18**	11	8		63
12	Söğüt	13	13	9	16	11		62
13	Servi	9	19	9	7	12		56
14	Akasya	5	10	17	10	13		55
15	Manolya	10	10	14	10	2		46
16	Erguvan	6	9	8	8	13		44
17	Oya	1	9	6	14	11		41
18	Taflan	7	7	9	6	11		40
19	Ladin	5	4	7	11	11		38
20	Asma	4	12	5	6	4		31
21	Zakkum	8	1	12	5	5		31
22	Hanımeli	7	6	5	8	4		30
23	Kartopu	4	6	3	6	6		25
24	Ilgın	2	6	6	3	5		22
25	Zeytin	6	2	5	3	6		22
26	Ihlamur	4	8	2	4	3		21
27	İğde	4	4	4	5	3		20
28	Begonvil	2	3	0	7	3		15

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından yol kenarı için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Analiz sonuçlarına göre, yol kenarı için en çok tercih edilen gruplar ilkokul öğrencileri

için 7. Grup (çiçekli çalılar, 60 tercih), ortaokul (67 tercih), lise (54 tercih) ve üniversite (70 tercih) öğrencileri için 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar) ve üniversite mezunları için de 6. Grup (canlı çit amacıyla kullanılan çalılar, 58 tercih) olmuştur. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında, en çok tercih edilen gruplar 286 tercih ile 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar), 233 tercih ile 9. Grup (çiçekler) ve 215 tercih ile de 1. Grup (iğne yapraklı ağaçlar) olmuştur (Tablo 3.37.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde gruplar arası istatistiksel fark bulunamamış (p>0,05) ve her iki grubun da ilk tercihlerinin 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar) olduğu (Kız: 177 tercih, Erkek: 109 tercih) belirlenmiştir (Tablo 3.38.).

Tablo 3.37. *Yol kenarı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
2.Grup	**286**	**19,1**	54	18,0	**67**	**22,3**	**54**	**18,0**	**70**	**23,3**	41	13,7	**0,000**
9.Grup	**233**	**15,5**	51	17,0	44	14,7	42	14,0	49	16,3	47	15,7	
1.Grup	**215**	**14,3**	55	18,3	40	13,3	41	13,7	35	11,7	44	14,7	
7.Grup	208	13,9	**60**	**20,0**	40	13,3	45	15,0	33	11,0	30	10,0	
6.Grup	205	13,7	32	10,7	33	11,0	40	13,3	42	14,0	**58**	**19,3**	
3.Grup	171	11,4	20	6,7	29	9,7	43	14,3	37	12,3	42	14,0	
8.Grup	76	5,1	13	4,3	21	7,0	10	3,3	21	7,0	11	3,7	
5.Grup	64	4,3	5	1,7	20	6,7	16	5,3	5	1,7	18	6,0	
4.Grup	42	2,8	10	3,3	6	2,0	9	3,0	8	2,7	9	3,0	

Tablo 3.38. *Yol kenarı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	119	13,3	96	15,9	0,059
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	**177**	**19,7**	**109**	**18,1**	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	104	11,6	69	11,4	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	17	1,9	23	3,8	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	41	4,6	23	3,8	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	122	13,6	83	13,8	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	119	13,3	89	14,8	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	41	4,6	35	5,8	
Çiçekler (9.Grup)	157	17,5	76	12,6	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği (p<0,05), yol kenarı için ilkokul (113 tercih), ortaokul (122 tercih), lise (94 tercih) ve üniversite (105 tercih) öğrencilerinin daha çok ağaçları tercih ettikleri, buna karşın üniversite mezunlarının

ise çalıları (117 tercih) tercih ettiği ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında ise daha çok ağaçların (501 tercih) ve çalıların (413 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.39.). Cinsiyete bağlı olarak ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunamamış olup (p>0,05), yol kenarı için hem kızların (296 tercih) hem de erkeklerin (205 tercih) ilk tercihi ağaçlar grubu olmuştur (Tablo 3.40.).

Tablo 3.39. *Yol kenarı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	**501**	**33,4**	**109**	**36,3**	**107**	**35,7**	**95**	**31,7**	**105**	**35,0**	85	28,3	**0,016**
Ağaççıklar	277	18,5	35	11,7	55	18,3	68	22,7	50	16,7	69	23,0	
Çalılar	**413**	**27,5**	92	30,7	73	24,3	85	28,3	75	25,0	**88**	**29,3**	
Sarılıcılar	76	5,1	13	4,3	21	7,0	10	3,3	21	7,0	11	3,7	
Yer Örtücüler	233	15,5	51	17,0	44	14,7	42	14,0	49	16,3	47	15,7	

Tablo 3.40. *Yol kenarı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	*%*	n	*%*	
Ağaçlar	**296**	**33,0**	**205**	**34,0**	0,120
Ağaççıklar	162	18,1	115	19,1	
Çalılar	241	26,9	172	28,5	
Sarılıcılar	41	4,6	35	5,8	
Yer Örtücüler	157	17,5	76	12,6	

3.7.7. Kent ya da Mahalle Parkı İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından bu mekan tipi için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup (p<0,05), ilkokul öğrencilerinin gül (%31), çınar (%27) ve gelinciği (%24), ortaokul öğrencilerinin söğüt (%20), oya (%20) ve çamı (%18), lise öğrencilerinin çınar (%25), söğüt (%25) ve şimşiri (%20), üniversite öğrencilerinin gül (%22), çınar (%18) ve oyayı (%18) ve üniversite mezunlarının ise erguvan (%28), gül (%27) ve oyayı (%23) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, bu mekan tipi için en çok tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla gül (%23 tercih), çınar (%20 tercih), söğüt (%18 tercih), oya (%18 tercih) ve şimşir (%16 tercih) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.41.).

Tablo 3.41. *Kent ya da mahalle parkı için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Gül	**31**	15	18	**22**	**27**	**0,000**	**113**
2	Çınar	**27**	14	**25**	**18**	16		**100**
3	Söğüt	13	**20**	**25**	17	16		**91**
4	Oya	15	**20**	13	**18**	**23**		**89**
5	Şimşir	20	15	**20**	12	11		**78**
6	Çam	20	**18**	15	10	13		76
7	Lale	12	11	14	13	22		72
8	Gelincik	**24**	17	11	12	7		71
9	Erguvan	10	8	8	15	**28**		69
10	Menekşe	13	8	14	12	14		61
11	Kavak	18	10	12	13	2		55
12	Ladin	9	6	8	13	18		54
13	Mazı	9	11	9	10	10		49
14	Hanımeli	3	14	8	16	4		45
15	Kartopu	10	9	7	9	10		45
16	Asma	7	9	8	11	9		44
17	Taflan	9	14	9	10	1		43
18	Servi	10	14	7	4	7		42
19	Akasya	1	9	17	6	6		39
20	Yasemin	4	11	9	8	6		38
21	Begonvil	6	4	5	12	11		38
22	Manolya	4	10	9	5	7		35
23	Zakkum	5	8	3	9	10		35
24	Ilgın	5	5	7	7	10		34
25	Top Akasya	5	5	8	5	5		28
26	Ihlamur	3	7	5	4	4		23
27	İğde	5	4	2	6	3		20
28	Zeytin	2	4	4	3	0		13

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından kent ya da mahalle parkı için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Analiz sonuçlarına göre, kent ya da mahalle parkı için en çok tercih edilen gruplar ilkokul (65 tercih), ortaokul (61 tercih), lise (76 tercih) ve üniversite (57 tercih) öğrencileri için 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar) ve üniversite mezunları için de 3. Grup (çiçekli ağaççıklar, 67 tercih) olmuştur. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında, en çok tercih edilen gruplar 304 tercih ile 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar), 232 tercih ile 3. Grup (çiçekli ağaççıklar) ve 230 tercih ile de 7. Grup (çiçekli çalılar) olmuştur (Tablo 3.42.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde gruplar arası istatistiksel fark bulunamamış ($p>0,05$) ve her iki grubun da ilk tercihlerinin 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar) olduğu (Kız: 178 tercih, Erkek: 126 tercih) belirlenmiştir (Tablo 3.43.).

Tablo 3.42. *Kent ya da mahalle parkı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
2.Grup	**304**	**20,3**	**65**	**21,7**	**61**	**20,3**	**76**	**25,3**	**57**	**19,0**	45	15,0	**0,007**
3.Grup	**232**	**15,5**	31	10,3	45	15,0	41	13,7	48	16,0	**67**	**22,3**	
7.Grup	**230**	**15,3**	50	16,7	40	13,3	41	13,7	46	15,3	53	17,7	
9.Grup	204	13,6	49	16,3	36	12,0	39	13,0	37	12,3	43	14,3	
1.Grup	172	11,5	39	13,0	38	12,7	30	10,0	27	9,0	38	12,7	
6.Grup	170	11,3	38	12,7	40	13,3	38	12,7	32	10,7	22	7,3	
8.Grup	127	8,5	16	5,3	27	9,0	21	7,0	39	13,0	24	8,0	
4.Grup	33	2,2	7	2,3	8	2,7	6	2,0	9	3,0	3	1,0	
5.Grup	28	1,9	5	1,7	5	1,7	8	2,7	5	1,7	5	1,7	

Tablo 3.43. *Kent ya da mahalle parkı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	100	11,1	72	11,9	0,834
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	**178**	**19,8**	**126**	**20,9**	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	137	15,3	95	15,8	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	18	2,0	15	2,5	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	21	2,3	7	1,2	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	100	11,1	70	11,6	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	139	15,5	91	15,1	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	80	8,9	47	7,8	
Çiçekler (9.Grup)	124	13,8	80	13,3	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$), kent ya da mahalle parkı için ilkokul (109 tercih), ortaokul (107 tercih), lise (95 tercih) ve üniversite (105 tercih) öğrencilerinin daha çok ağaçları tercih ettikleri, buna karşın üniversite mezunlarının ise çalıları (88 tercih) tercih ettiği ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında ise daha çok ağaçların (476 tercih) ve çalıların (400 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.44.). Cinsiyete bağlı olarak ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunamamış olup ($p<0,05$), kent ya da mahalle parkı için hem kızların (278 tercih) hem de erkeklerin (198 tercih) ilk tercihi ağaçlar grubu olmuştur (Tablo 3.45.).

Tablo 3.44. *Kent ya da mahalle parkı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	**476**	**31,7**	**109**	**36,3**	**107**	**35,7**	**95**	**31,7**	**105**	**35,0**	85	28,3	**0,019**
Ağaççıklar	293	19,5	35	11,7	55	18,3	68	22,7	50	16,7	69	23,0	
Çalılar	**400**	**26,7**	92	30,7	73	24,3	85	28,3	75	25,0	**88**	**29,3**	
Sarılıcılar	127	8,5	13	4,3	21	7,0	10	3,3	21	7,0	11	3,7	
Yer Örtücüler	204	13,6	51	17,0	44	14,7	42	14,0	49	16,3	47	15,7	

Tablo 3.45. *Kent ya da mahalle parkı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	*%*	n	*%*	
Ağaçlar	**278**	**31,0**	**198**	**32,8**	0,907
Ağaççıklar	176	19,6	117	19,4	
Çalılar	239	26,6	161	26,7	
Sarılıcılar	80	8,9	47	7,8	
Yer Örtücüler	124	13,8	80	13,3	

3.7.8. Meydan İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından meydan için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup ($p<0,05$), ilkokul öğrencilerinin çınar (%35), lale (%26) ve çamı (%21), ortaokul öğrencilerinin lale (%25), çınar (%23) ve gülü (%23), lise öğrencilerinin lale (%35), gül (%33) ve menekşeyi (%26), üniversite öğrencilerinin çınar (%34), lale (%24), gül (%21) ve menekşeyi (%21) ve üniversite mezunlarının ise çınar (%38), lale (%34) ve çamı (%24) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, meydan için en çok tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla çınar (%31), lale (%20), gül (%22), menekşe (%22) ve çam (%19) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.46.).

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından meydan için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Analiz sonuçlarına göre, meydan için en çok tercih edilen gruplar ilkokul (60 tercih) ve lise (77 tercih) öğrencileri için 9. Grup (çiçekler), ortaokul (61 tercih) ve üniversite (84 tercih) öğrencileri ile üniversite mezunları (67 tercih) için ise 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar) olmuştur. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine

bakıldığında, en çok tercih edilen gruplar 326 tercih ile 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar), 315 tercih ile 9. Grup (çiçekler) ve 197 tercih ile de 7. Grup (çiçekli çalılar) olmuştur (Tablo 3.47.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde gruplar arası istatistiksel fark bulunamamış olup (p>0,05), kızların ilk tercihlerinin 9. Grup (çiçekler) ve erkeklerin ilk tercihlerinin ise 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.48.).

Tablo 3.46. *Meydan için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Çınar	**35**	**23**	24	**34**	**38**	**0,000**	**154**
2	Lale	**26**	**25**	**35**	**24**	**34**		**144**
3	Gül	21	**23**	**33**	**21**	12		**110**
4	Menekşe	19	21	**26**	**21**	22		**109**
5	Çam	**21**	19	19	11	**24**		**94**
6	Şimşir	20	17	11	15	15		78
7	Kavak	16	15	11	17	10		69
8	Gelincik	15	14	16	10	7		62
9	Oya	9	5	14	14	17		59
10	Söğüt	7	9	9	20	13		58
11	Erguvan	7	7	9	15	19		57
12	Servi	8	12	7	14	6		47
13	Ladin	7	8	11	8	13		47
14	Taflan	16	8	9	5	4		42
15	Zakkum	10	8	9	2	8		37
16	Mazı	12	4	5	5	10		36
17	Yasemin	6	9	3	12	5		35
18	Hanımeli	9	5	7	4	6		31
19	Begonvil	11	6	7	3	4		31
20	Asma	11	4	6	4	3		28
21	Manolya	1	6	4	9	7		27
22	Ilgın	4	9	7	2	4		26
23	Kartopu	4	4	4	8	6		26
24	Akasya	2	7	2	8	6		25
25	Top Akasya	0	12	4	4	2		22
26	İğde	2	7	2	5	2		18
27	Ihlamur	0	8	4	4	2		18
28	Zeytin	1	5	2	1	1		10

Tablo 3.47. *Meydan için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
2.Grup	**326**	**21,7**	59	19,7	**61**	**20,3**	52	17,3	**84**	**28,0**	**70**	**23,3**	**0,000**
9.Grup	**315**	**21,0**	**60**	**20,0**	60	20,0	**77**	**25,7**	55	18,3	63	21,0	
7.Grup	**197**	**13,1**	35	11,7	45	15,0	47	15,7	43	14,3	27	9,0	
1.Grup	188	12,5	36	12,0	39	13,0	37	12,3	33	11,0	43	14,3	
3.Grup	178	11,9	28	9,3	27	9,0	34	11,3	39	13,0	50	16,7	
6.Grup	156	10,4	48	16,0	29	9,7	25	8,3	25	8,3	29	9,7	
8.Grup	90	6,0	31	10,3	15	5,0	20	6,7	11	3,7	13	4,3	
4.Grup	28	1,9	3	1,0	12	4,0	4	1,3	6	2,0	3	1,0	
5.Grup	22	1,5	0	0,0	12	4,0	4	1,3	4	1,3	2	0,7	

Tablo 3.48. *Meydan için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	109	12,2	79	13,1	0,087
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	188	21,0	**138**	**22,9**	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	96	10,7	82	13,6	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	13	1,4	15	2,5	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	10	1,1	12	2,0	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	97	10,8	59	9,8	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	124	13,8	73	12,1	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	52	5,8	38	6,3	
Çiçekler (9.Grup)	**208**	**23,2**	107	17,7	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$) ve tüm eğitim seviyelerinde meydan için en çok ağaçların tercih edildiği (ilkokul: 95 tercih, ortaokul: 100 tercih, lise: 89 tercih, üniversite: 117 tercih ve üniversite mezunları: 113 tercih) ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında ise daha çok ağaçların (514 tercih) ve çalıların (353 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.49.). Cinsiyete bağlı olarak da ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunmuş olup ($p<0,05$), meydan için hem kızların (297 tercih) hem de erkeklerin (297 tercih) ilk tercihi ağaçlar grubu olmuştur (Tablo 3.50.).

Tablo 3.49. *Meydan için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	**514**	**34,3**	**95**	**31,7**	**100**	**33,3**	**89**	**29,7**	**117**	**39,0**	**113**	**37,7**	**0,002**
Ağaççıklar	228	15,2	31	10,3	51	17,0	42	14,0	49	16,3	55	18,3	
Çalılar	**353**	**23,5**	83	27,7	74	24,7	72	24,0	68	22,7	56	18,7	
Sarılıcılar	90	6,0	31	10,3	15	5,0	20	6,7	11	3,7	13	4,3	
Yer Örtücüler	315	21,0	60	20,0	60	20,0	77	25,7	55	18,3	63	21,0	

Tablo 3.50. *Meydan için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
Ağaçlar	**297**	**33,1**	**217**	**36,0**	**0,013**
Ağaççıklar	119	13,3	109	18,1	
Çalılar	221	24,6	132	21,9	
Sarılıcılar	52	5,8	38	6,3	
Yer Örtücüler	208	23,2	107	17,7	

3.7.9. Hastane Bahçesi İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından hastane bahçesi için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup ($p<0,05$), ilkokul öğrencilerinin gül (%33), çınar (%22) ve çamı (%22), ortaokul öğrencilerinin çam (%26), gül (%19) ve menekşeyi (%19), lise öğrencilerinin erguvan (%25), oya (%24) ve gülü (%23), üniversite öğrencilerinin gül (%26), çam (%21) ve menekşeyi (%21) ve üniversite mezunlarının ise çam (%38), gül (%30) ve söğütü (%27) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, hastane bahçesi için en çok tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla gül (%26), çam (%25), çınar (%19), menekşe (%17) ve erguvan (%17) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.51.).

Tablo 3.51. *Hastane bahçesi için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Gül	**33**	**19**	**23**	**26**	**30**	**0,000**	**131**
2	Çam	**22**	**26**	16	**21**	**38**		**123**
3	Çınar	**22**	13	18	17	26		**96**
4	Menekşe	14	**19**	16	**21**	16		**86**
5	Erguvan	14	15	**25**	13	19		**86**
6	Söğüt	6	17	12	17	**27**		79
7	Oya	15	15	**24**	8	15		77
8	Ladin	20	12	15	10	19		76
9	Şimşir	20	15	11	9	19		74
10	Lale	16	14	17	11	10		68
11	Gelincik	12	17	14	7	2		52
12	Hanımeli	9	7	19	6	8		49
13	Kavak	11	12	7	11	6		47
14	Begonvil	11	9	9	9	6		44
15	Servi	9	5	5	18	6		43
16	Zakkum	10	13	7	10	3		43
17	Yasemin	8	9	7	7	11		42
18	Kartopu	10	5	5	11	6		37
19	Mazı	3	5	8	10	10		36
20	Akasya	3	7	4	13	3		30
21	Manolya	5	12	4	5	3		29
22	Taflan	9	5	8	3	2		27
23	Ilgın	4	4	6	6	3		23
24	Top Akasya	2	5	3	11	2		23
25	Asma	4	4	8	3	3		22
26	Ihlamur	4	2	5	7	3		21
27	İğde	2	7	3	5	2		19
28	Zeytin	2	7	1	5	2		17

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından hastane bahçesi için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Analiz sonuçlarına göre, hastane bahçesi için en çok tercih edilen gruplar

ilkokul öğrencileri için 1. Grup (iğne yapraklı ağaçlar, 51 tercih), ortaokul (56 tercih) ve üniversite (57 tercih) öğrencileri ile üniversite mezunları (65 tercih) için 3. Grup (çiçekli ağaççıklar) ve lise öğrencileri için de 3. Grup (çiçekli ağaççıklar, 68 tercih) olmuştur. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında, en çok tercih edilen gruplar 272 tercih ile 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar), 242 tercih ile 1. Grup (iğne yapraklı ağaçlar) ve 236 tercih ile de 3. Grup (çiçekli ağaççıklar) olmuştur (Tablo 3.52.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde de yine gruplar arası istatistiksel fark bulunmuş ($p<0,05$), kızların ilk tercihlerinin 1. Grup (iğne yapraklı ağaçlar, 159 tercih) ve erkeklerin ilk tercihleriin ise 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar, 126 tercih) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.53.).

Tablo 3.52. *Hastane bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
2.Grup	**272**	**18,1**	48	16,0	**56**	**18,7**	46	15,3	**57**	**19,0**	**65**	**21,7**	**0,000**
1.Grup	**242**	**16,1**	**51**	**17,0**	43	14,3	36	12,0	49	16,3	63	21,0	
3.Grup	**236**	**15,7**	42	14,0	50	16,7	**60**	**20,0**	44	14,7	40	13,3	
7.Grup	233	15,5	55	18,3	37	12,3	41	13,7	50	16,7	50	16,7	
9.Grup	206	13,7	42	14,0	50	16,7	47	15,7	39	13,0	28	9,3	
6.Grup	137	9,1	32	10,7	25	8,3	27	9,0	22	7,3	31	10,3	
8.Grup	115	7,7	24	8,0	20	6,7	36	12,0	18	6,0	17	5,7	
4.Grup	36	2,4	4	1,3	14	4,7	4	1,3	10	3,3	4	1,3	
5.Grup	23	1,5	2	0,7	5	1,7	3	1,0	11	3,7	2	0,7	

Tablo 3.53. *Hastane bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	**159**	**17,7**	83	13,8	**0,007**
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	146	16,3	**126**	**20,9**	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	146	16,3	90	14,9	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	13	1,4	23	3,8	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	13	1,4	10	1,7	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	73	8,1	64	10,6	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	146	16,3	87	14,4	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	70	7,8	45	7,5	
Çiçekler (9.Grup)	131	14,6	75	12,4	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$) ve tüm eğitim seviyelerinde en çok ağaçların tercih edildiği (ilkokul: 99 tercih, ortaokul: 99 tercih,

lise: 82 tercih, üniversite: 106 tercih ve üniversite mezunları: 128 tercih) ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında ise daha çok ağaçların (514 tercih) ve çalıların (370 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.54.). Cinsiyete bağlı olarak ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunamamış olup (p>0,05), hastane bahçesi için hem kızların (305 tercih) hem de erkeklerin (209 tercih) ilk tercihi ağaçlar grubu olmuştur (Tablo 3.55.).

Tablo 3.54. *Hastane bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	**514**	**34,3**	**99**	**33,0**	**99**	**33,0**	**82**	**27,3**	**106**	**35,3**	**128**	**42,7**	**0,000**
Ağaççıklar	295	19,7	48	16,0	69	23,0	67	22,3	65	21,7	46	15,3	
Çalılar	370	24,7	87	29,0	62	20,7	68	22,7	72	24,0	81	27,0	
Sarılıcılar	115	7,7	24	8,0	20	6,7	36	12,0	18	6,0	17	5,7	
Yer Örtücüler	206	13,7	42	14,0	50	16,7	47	15,7	39	13,0	28	9,3	

Tablo 3.55. *Hastane bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
Ağaçlar	**305**	**34,0**	**209**	**34,7**	0,797
Ağaççıklar	172	19,2	123	20,4	
Çalılar	219	24,4	151	25,0	
Sarılıcılar	70	7,8	45	7,5	
Yer Örtücüler	131	14,6	75	12,4	

3.7.10. Site Bahçesi İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından site bahçesi için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup (p<0,05), ilkokul öğrencilerinin gül (%33), oya (%30) ve erguvanı (%30), ortaokul öğrencilerinin şimşir (%28), mazı (%27) ve oyayı (%24), lise öğrencilerinin oya (%36), ladin (%24) ve gülü (%20), üniversite öğrencilerinin gül (%24), erguvan (%21) ve oyayı (%19) ve üniversite mezunlarının ise gül (%30), şimşir (%22) ve mazıyı (%21) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, site bahçesi için en çok tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla gül (%25 tercih), oya (%25 tercih), ladin (%22 tercih), erguvan (%20 tercih) ve mazı (%18 tercih) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.56.).

Tablo 3.56. *Site bahçesi için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Gül	**33**	18	**20**	**24**	**30**	**0,000**	**125**
2	Oya	**30**	**24**	**36**	**19**	14		**123**
3	Ladin	28	23	**24**	16	19		**110**
4	Erguvan	**30**	18	16	**21**	13		**98**
5	Mazı	10	**27**	17	17	**21**		**92**
6	Şimşir	9	**28**	13	13	**22**		85
7	Begonvil	7	19	17	16	16		75
8	Menekşe	16	9	12	10	15		62
9	Hanımeli	7	7	17	12	18		61
10	Lale	22	5	9	16	6		58
11	Çam	16	11	8	7	15		57
12	Yasemin	5	18	10	11	8		52
13	Söğüt	8	7	7	14	11		47
14	Akasya	9	7	11	11	7		45
15	Kartopu	6	10	10	10	7		43
16	Gelincik	13	9	9	8	4		43
17	Servi	9	8	7	10	8		42
18	Asma	4	4	3	10	13		34
19	Ilgın	1	7	12	6	8		34
20	Kavak	6	8	3	10	6		33
21	Çınar	8	4	7	9	4		32
22	Taflan	2	7	8	5	8		30
23	Zakkum	9	4	5	5	5		28
24	Zeytin	5	3	4	4	9		25
25	Ihlamur	5	4	3	4	7		23
26	Manolya	2	4	5	6	4		21
27	İğde	0	5	5	2	1		13
28	Top Akasya	0	2	2	4	1		9

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından site bahçesi için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Analiz sonuçlarına göre, site bahçesi için en çok tercih edilen gruplar ilkokul (78 tercih), lise (68 tercih) ve üniversite (56 tercih) öğrencileri için 3. Grup (çiçekli ağaççıklar), ortaokul öğrencileri için 6. Grup (canlı çit amacıyla kullanılan çalılar, 62 tercih) ve üniversite mezunları için de 7. Grup (çiçekli çalılar, 53 tercih) olmuştur. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında, en çok tercih edilen gruplar 294 tercih ile 3. Grup (çiçekli ağaççıklar), 254 tercih ile 7. Grup (çiçekli çalılar) ve 209 tercih ile de 1. Grup (iğne yapraklı ağaçlar) olmuştur (Tablo 3.57.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde de yine gruplar arası istatistiksel fark bulunmuş ($p<0,05$), ancak her iki grubun da ilk tercihlerinin 3. Grup (çiçekli ağaççıklar) olduğu (Kız: 169 tercih, Erkek: 125 tercih) belirlenmiştir (Tablo 3.58.).

Tablo 3.57. *Site bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
3.Grup	**294**	**19,6**	**78**	**26,0**	53	17,7	**68**	**22,7**	**56**	**18,7**	39	13,0	**0,000**
7.Grup	**254**	**16,9**	45	15,0	53	17,7	52	17,3	51	17,0	**53**	**17,7**	
1.Grup	**209**	**13,9**	53	17,7	42	14,0	39	13,0	33	11,0	42	14,0	
6.Grup	207	13,8	21	7,0	**62**	**20,7**	38	12,7	35	11,7	51	17,0	
8.Grup	170	11,3	18	6,0	30	10,0	37	12,3	38	12,7	47	15,7	
9.Grup	163	10,9	51	17,0	23	7,7	30	10,0	34	11,3	25	8,3	
2.Grup	156	10,4	29	9,7	27	9,0	25	8,3	43	14,3	32	10,7	
4.Grup	38	2,5	5	1,7	8	2,7	9	3,0	6	2,0	10	3,3	
5.Grup	9	0,6	0	0,0	2	0,7	2	0,7	4	1,3	1	0,3	

Tablo 3.58. *Site bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	116	12,9	93	15,4	**0,001**
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	86	9,6	70	11,6	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	**169**	**18,8**	**125**	**20,7**	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	15	1,7	23	3,8	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	6	0,7	3	0,5	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	145	16,2	62	10,3	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	156	17,4	98	16,3	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	116	12,9	54	9,0	
Çiçekler (9.Grup)	88	9,8	75	12,4	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$), site bahçesi için ilkokul öğrencilerinin daha çok ağaççıkları (83 tercih), buna karşın ortaokul (115 tercih), lise (90 tercih) ve üniversite (86 tercih) öğrencileri ile üniversite mezunlarının ise çalıları (104 tercih) tercih ettiği ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında ise daha çok çalıların (461 tercih) ve ağaçların (365 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.59.). Cinsiyete bağlı olarak da ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunmuş olup ($p<0,05$), site bahçesi için kızların ilk tercihleri çalılar (292 tercih), erkeklerin ise ağaçlar (238 tercih) olmuştur (Tablo 3.60.).

Tablo 3.59. *Site bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	365	24,3	82	27,3	69	23,0	64	21,3	76	25,3	74	24,7	**0,000**
Ağaççıklar	341	22,7	**83**	**27,7**	63	21,0	79	26,3	66	22,0	50	16,7	
Çalılar	**461**	**30,7**	66	22,0	**115**	**38,3**	**90**	**30,0**	**86**	**28,7**	**104**	**34,7**	
Sarılıcılar	170	11,3	18	6,0	30	10,0	37	12,3	38	12,7	47	15,7	
Yer Örtücüler	163	10,9	51	17,0	23	7,7	30	10,0	34	11,3	25	8,3	

Tablo 3.60. *Site bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	*%*	n	*%*	
Ağaçlar	202	*22,5*	**163**	***27,0***	**0,001**
Ağaççıklar	190	*21,2*	151	*25,0*	
Çalılar	**301**	***33,6***	160	*26,5*	
Sarılıcılar	116	*12,9*	54	*9,0*	
Yer Örtücüler	88	*9,8*	75	*12,4*	

3.7.11. Tarihi Bahçe İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından tarihi bahçe için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup ($p<0,05$), ilkokul öğrencilerinin gül (%39), lale (%32) ve gelinciği (%24), ortaokul öğrencilerinin çınar (%35), çam (%35) ve söğütü (%33), lise öğrencilerinin çınar (%36), gül (%24), söğüt (%23) ve gülü (%23), üniversite öğrencilerinin erguvan (%24), çam (%22) ve laleyi (%21) ve üniversite mezunlarının ise çınar (%37), erguvan (%36) ve çamı (%28) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, tarihi bahçe için en çok tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla çınar (%26), çam (%24), gül (%22), söğüt (%20) ve erguvan (%20) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.61.).

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından tarihi bahçe için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Analiz sonuçlarına göre, tarihi bahçe için en çok tercih edilen gruplar ilkokul öğrencileri için 9. Grup (çiçekler, 76 tercih), ortaokul (89 tercih) ve lise (67 tercih) öğrencileri ile üniversite mezunları (75 tercih) için 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar) ve üniversite öğrencileri için de 3. Grup (çiçekli ağaççıklar, 57 tercih) olmuştur.

Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında, en çok tercih edilen gruplar 331 tercih ile 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar), 233 tercih ile 1. Grup (iğne yapraklı ağaçlar) ve 208 tercih ile de 7. Grup (çiçekli çalılar) olmuştur (Tablo 3.62.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde gruplar arası istatistiksel fark bulunamamış ($p<0,05$) ve her iki grubun da ilk tercihlerinin 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar) olduğu (Kız: 204 tercih, Erkek: 127 tercih) belirlenmiştir (Tablo 3.63.).

Tablo 3.61. *Tarihi bahçe için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Çınar	16	**35**	**25**	15	**37**	**0,000**	**128**
2	Çam	17	**35**	17	**22**	**28**		**119**
3	Gül	**39**	14	**24**	17	16		**110**
4	Söğüt	9	**33**	**23**	16	20		**101**
5	Erguvan	14	14	11	**24**	**36**		**99**
6	Lale	**32**	9	22	**21**	13		97
7	Ladin	16	16	6	15	19		72
8	Kavak	16	12	7	19	6		60
9	Asma	5	9	**23**	15	7		59
10	Oya	16	11	7	17	8		59
11	Gelincik	**24**	8	10	8	6		56
12	Mazı	12	16	6	11	10		55
13	Yasemin	10	7	20	5	9		51
14	Begonvil	6	10	7	10	13		46
15	Hanımeli	6	8	14	5	9		42
16	Servi	7	10	7	12	6		42
17	Şimşir	4	8	11	9	7		39
18	Menekşe	20	3	8	5	2		38
19	Taflan	2	9	5	9	6		31
20	Kartopu	5	6	4	5	5		25
21	Zeytin	5	3	7	4	6		25
22	Ihlamur	2	6	6	4	6		24
23	İğde	1	1	6	9	6		23
24	Ilgın	6	4	5	1	6		22
25	Zakkum	3	3	4	9	2		21
26	Akasya	3	3	3	7	4		20
27	Manolya	1	3	6	2	6		18
28	Top Akasya	3	4	6	4	1		18

Tablo 3.62. *Tarihi bahçe için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
2.Grup	**331**	**22,1**	44	14,7	**89**	**29,7**	**67**	**22,3**	56	18,7	**75**	**25,0**	**0,000**
1.Grup	**233**	**15,5**	40	13,3	61	20,3	30	10,0	49	16,3	53	17,7	
7.Grup	**208**	**13,9**	60	20,0	31	10,3	53	17,7	28	9,3	36	12,0	
3.Grup	199	13,3	36	12,0	31	10,3	25	8,3	**57**	**19,0**	50	16,7	
9.Grup	191	12,7	**76**	**25,3**	20	6,7	40	13,3	34	11,3	21	7,0	
8.Grup	147	9,8	17	5,7	27	9,0	44	14,7	30	10,0	29	9,7	
6.Grup	125	8,3	18	6,0	33	11,0	22	7,3	29	9,7	23	7,7	
4.Grup	48	3,2	6	2,0	4	1,3	13	4,3	13	4,3	12	4,0	
5.Grup	18	1,2	3	1,0	4	1,3	6	2,0	4	1,3	1	0,3	

Tablo 3.63. *Tarihi bahçe için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	140	15,6	93	15,4	0,092
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	**204**	**22,7**	**127**	**21,1**	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	121	13,5	78	12,9	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	27	3,0	21	3,5	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	13	1,4	5	0,8	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	72	8,0	53	8,8	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	122	13,6	86	14,3	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	101	11,3	46	7,6	
Çiçekler (9.Grup)	97	10,8	94	15,6	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$) ve tüm eğitim seviyelerinde en çok ağaçların tercih edildiği (ilkokul: 84 tercih, ortaokul: 150 tercih, lise: 97 tercih, üniversite: 105 tercih ve üniversite mezunları: 128 tercih) ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında ise daha çok ağaçların (564 tercih) ve çalıların (333 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.64.). Cinsiyete bağlı olarak da ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunmuş olup ($p<0,05$), tarihi bahçe için hem kızların (344 tercih) hem de erkeklerin (220 tercih) ilk tercihi ağaçlar grubu olmuştur (Tablo 3.65.).

Tablo 3.64. *Tarihi bahçe için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	**564**	**37,6**	**84**	**28,0**	**150**	**50,0**	**97**	**32,3**	**105**	**35,0**	**128**	**42,7**	**0,000**
Ağaççıklar	265	17,7	45	15,0	39	13,0	44	14,7	74	24,7	63	21,0	
Çalılar	333	22,2	78	26,0	64	21,3	75	25,0	57	19,0	59	19,7	
Sarılıcılar	147	9,8	17	5,7	27	9,0	44	14,7	30	10,0	29	9,7	
Yer Örtücüler	191	12,7	76	25,3	20	6,7	40	13,3	34	11,3	21	7,0	

Tablo 3.65. *Tarihi bahçe için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
Ağaçlar	**344**	**38,4**	**220**	**36,5**	**0,017**
Ağaççıklar	161	17,9	104	17,2	
Çalılar	194	21,6	139	23,1	
Sarılıcılar	101	11,3	46	7,6	
Yer Örtücüler	97	10,8	94	15,6	

3.7.12. Otel Bahçesi İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından otel bahçesi için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup (p<0,05), ilkokul öğrencilerinin menekşe (%28), gül (%23) ve oyayı (%20), ortaokul öğrencilerinin ladin (%28), gül (%23), erguvan (%22) ve oyayı (%22), lise öğrencilerinin oya (%37), erguvan (%35) ve gülü (%30), üniversite öğrencilerinin şimşir (%23), oya (%22), ladin (%20) ve mazıyı (%20) ve üniversite mezunlarının ise şimşir (%29), gül (%29) ve mazıyı (%28) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, otel bahçesi için en çok tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla gül (%25), oya (%23), şimşir (%23), ladin (%23) ve erguvan (%22) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.66.).

Tablo 3.66. *Otel bahçesi için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Gül	**23**	**23**	**30**	19	**29**	**0,000**	**124**
2	Oya	**20**	**22**	**37**	**22**	16		**117**
3	Şimşir	18	19	26	**23**	**29**		**115**
4	Ladin	19	**28**	26	**20**	22		**115**
5	Erguvan	17	**22**	**35**	18	17		**109**
6	Mazı	17	17	16	**20**	**28**		98
7	Begonvil	7	17	17	15	25		81
8	Menekşe	**28**	12	8	15	10		73
9	Servi	18	12	13	8	11		62
10	Lale	11	17	9	13	7		57
11	Kartopu	9	9	4	14	18		54
12	Hanımeli	19	11	9	5	8		52
13	Çam	13	12	5	11	6		47
14	Gelincik	11	8	11	6	5		41
15	Yasemin	2	10	9	3	15		39
16	Zakkum	11	7	5	8	8		39
17	Söğüt	5	11	7	8	5		36
18	Kavak	12	8	5	4	5		34
19	Çınar	9	6	5	9	4		33
20	Ilgın	4	7	4	10	8		33
21	Manolya	1	2	8	13	4		28
22	Taflan	7	6	2	4	5		24
23	Akasya	6	3	4	5	2		20
24	Asma	1	4	3	6	5		19
25	Top Akasya	5	2	2	7	0		16
26	İğde	1	3	0	5	4		13
27	Ihlamur	4	2	0	5	2		13
28	Zeytin	2	0	0	4	2		8

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından otel bahçesi için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir (p<0,05). Analiz sonuçlarına göre, otel bahçesi için en çok tercih edilen gruplar ilkokul

(54 tercih), ortaokul (54 tercih), lise (81 tercih) ve üniversite (53 tercih) öğrencileri için 3. Grup (çiçekli ağaççıklar) ve üniversite mezunları için de 6. Grup (canlı çit amacıyla kullanılan çalılar, 62 tercih) olmuştur. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında, en çok tercih edilen gruplar 285 tercih ile 3. Grup (çiçekli ağaççıklar), 250 tercih ile 7. Grup (çiçekli çalılar) ve 237 tercih ile de 6. Grup (canlı çit amacıyla kullanılan çalılar) olmuştur (Tablo 3.67.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde de yine gruplar arası istatistiksel fark bulunmuş ($p<0,05$), ancak her iki grubun da ilk tercihlerinin 3. Grup (çiçekli ağaççıklar) olduğu (Kız: 163 tercih, Erkek: 114 tercih) belirlenmiştir (Tablo 3.68.).

Tablo 3.67. *Otel bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
3.Grup	**285**	**19,0**	**54**	**18,0**	**54**	**18,0**	**81**	**27,0**	**53**	**17,7**	43	14,3	**0,000**
7.Grup	**250**	**16,7**	38	12,7	49	16,3	47	15,7	46	15,3	70	23,3	
6.Grup	**237**	**15,8**	42	14,0	42	14,0	44	14,7	47	15,7	**62**	**20,7**	
1.Grup	224	14,9	50	16,7	52	17,3	44	14,7	39	13,0	39	13,0	
9.Grup	171	11,4	50	16,7	37	12,3	28	9,3	34	11,3	22	7,3	
8.Grup	152	10,1	27	9,0	32	10,7	29	9,7	26	8,7	38	12,7	
2.Grup	144	9,6	31	10,3	29	9,7	25	8,3	39	13,0	20	6,7	
4.Grup	21	1,4	3	1,0	3	1,0	0	0,0	9	3,0	6	2,0	
5.Grup	16	1,1	5	1,7	2	0,7	2	0,7	7	2,3	0	0,0	

Tablo 3.68. *Otel bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	123	13,7	101	16,7	**0,018**
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	70	7,8	74	12,3	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	**163**	**18,2**	**114**	**18,9**	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	16	1,8	9	1,5	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	7	0,8	9	1,5	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	157	17,5	80	13,3	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	161	17,9	89	14,8	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	97	10,8	59	9,8	
Çiçekler (9.Grup)	97	10,8	94	15,6	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$), otel bahçesi için ilkokul öğrencilerinin daha çok ağaçları (81 tercih), ortaokul (91 tercih), lise (91 tercih) ve üniversite (93 tercih) öğrencileri ile üniversite mezunlarının (132 tercih) ise

çalıları tercih ettiği ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında ise daha çok çalıların (487 tercih) ve ağaçların (368 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.69.). Cinsiyete bağlı olarak da ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunmuş olup (p<0,05), otel bahçesi için kızlar daha çok çalıları (292 tercih) erkekler ise ağaçları (238 tercih) tercih etmiştir (Tablo 3.70.).

Tablo 3.69. *Otel bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	368	24,5	**81**	**27,0**	81	27,0	69	23,0	78	26,0	59	19,7	**0,000**
Ağaççıklar	322	21,5	62	20,7	59	19,7	83	27,7	69	23,0	49	16,3	
Çalılar	**487**	**32,5**	80	26,7	**91**	**30,3**	**91**	**30,3**	**93**	**31,0**	**132**	**44,0**	
Sarılıcılar	152	10,1	27	9,0	32	10,7	29	9,7	26	8,7	38	12,7	
Yer Örtücüler	171	11,4	50	16,7	37	12,3	28	9,3	34	11,3	22	7,3	

Tablo 3.70. *Otel bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	*%*	n	*%*	
Ağaçlar	193	21,5	**175**	**29,0**	**0,005**
Ağaççıklar	186	20,7	132	21,9	
Çalılar	**318**	**35,5**	169	28,0	
Sarılıcılar	97	10,8	59	9,8	
Yer Örtücüler	103	11,5	68	11,3	

3.7.13. Canlı Çit İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından canlı çit için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup (p<0,05), ilkokul öğrencilerinin mazı (%43), gül (%33) ve asmayı (%30), ortaokul öğrencilerinin mazı (%46), asma (%43) ve yasemini (%26), lise öğrencilerinin mazı (%51), şimşir (%31) ve asmayı (%25), üniversite öğrencilerinin mazı (%36), gül (%23) ve şimşiri (%22) ve üniversite mezunlarının ise mazı (%49), gül (%36) ve şimşir (%31) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, canlı çit için en çok tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla mazı (%45), gül (%27), asma (%27), şimşir (%26) ve yasemin (%21) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.71.).

Tablo 3.71. *Canlı çit için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Mazı	**43**	**46**	**51**	**36**	**49**	**0,000**	**225**
2	Gül	**33**	19	24	**23**	**36**		**135**
3	Asma	**30**	**43**	**25**	12	23		**133**
4	Şimşir	19	25	**31**	**22**	**31**		**128**
5	Yasemin	26	**26**	14	13	26		**105**
6	Begonvil	10	12	18	14	15		69
7	Gelincik	10	13	16	12	14		65
8	Ladin	11	13	12	6	13		55
9	Servi	6	7	6	12	21		52
10	Menekşe	12	14	12	5	5		48
11	Oya	9	16	7	11	4		47
12	Çam	21	4	6	10	4		45
13	Hanımeli	5	6	11	10	9		41
14	Kartopu	3	9	11	9	7		39
15	Kavak	4	7	6	12	6		35
16	Söğüt	7	4	8	13	3		35
17	Erguvan	7	11	4	6	6		34
18	Çınar	8	2	6	12	5		33
19	Lale	6	4	4	12	6		32
20	Zakkum	2	4	4	11	5		26
21	Ilgın	6	3	2	8	3		22
22	Taflan	5	3	5	8	1		22
23	Manolya	2	5	5	4	0		16
24	Top Akasya	5	1	0	6	1		13
25	Ihlamur	2	0	5	3	2		12
26	Zeytin	3	1	4	2	2		12
27	Akasya	4	1	1	3	2		11
28	İğde	1	1	2	5	1		10

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından canlı çit için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Analiz sonuçlarına göre, canlı çit için en çok tercih edilen gruplar ilkokul öğrencileri için 7. Grup (çiçekli çalılar, 68 tercih), ortaokul (74 tercih), lise (87 tercih) ve üniversite (66 tercih) öğrencileri ile üniversite mezunları (81 tercih) için de 6. Grup (canlı çit amacıyla kullanılan çalıları) olmuştur. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında, en çok tercih edilen gruplar 375 tercih ile 6. Grup (canlı çit amacıyla kullanılan çalılar), 301 tercih ile 7. Grup (çiçekli çalılar) ve 243 tercih ile de 8. Grup (sarılıcı-tırmanıcı bitkiler) olmuştur (Tablo 3.72.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde gruplar arası istatistiksel fark bulunamamış ($p<0,05$), her iki grubun da ilk tercihlerinin 6. Grup (canlı çit amacıyla kullanılan çalılar) olduğu (Kız: 244 tercih, Erkek: 131 tercih) belirlenmiştir. Erkekler ayrıca 7. Grubu (çiçekli çalılar, 131 tercih) da tercih etmiştir (Tablo 3.73.).

Tablo 3.72. *Canlı çit için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
6.Grup	**375**	**25,0**	67	22,3	**74**	**24,7**	**87**	**29,0**	**66**	**22,0**	**81**	**27,0**	**0,000**
7.Grup	**301**	**20,1**	**68**	**22,7**	57	19,0	51	17,0	53	17,7	72	24,0	
8.Grup	**243**	**16,2**	45	15,0	61	20,3	54	18,0	36	12,0	47	15,7	
1.Grup	152	10,1	38	12,7	24	8,0	24	8,0	28	9,3	38	12,7	
9.Grup	145	9,7	28	9,3	31	10,3	32	10,7	29	9,7	25	8,3	
2.Grup	131	8,7	23	7,7	18	6,0	30	10,0	44	14,7	16	5,3	
3.Grup	118	7,9	22	7,3	32	10,7	16	5,3	31	10,3	17	5,7	
4.Grup	22	1,5	4	1,3	2	0,7	6	2,0	7	2,3	3	1,0	
5.Grup	13	0,9	5	1,7	1	0,3	0	0,0	6	2,0	1	0,3	

Tablo 3.73. *Canlı çit için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	83	9,3	69	11,4	0,220
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	83	9,3	48	8,0	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	63	7,0	55	9,1	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	12	1,3	10	1,7	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	7	0,8	6	1,0	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	**244**	**27,2**	**131**	**21,7**	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	170	19,0	**131**	**21,7**	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	148	16,5	95	15,8	
Çiçekler (9.Grup)	87	9,7	58	9,6	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$) ve tüm eğitim seviyelerinde en çok çalıların tercih edildiği (ilkokul: 135 tercih, ortaokul: 131 tercih, lise: 138 tercih, üniversite: 119 tercih ve üniversite mezunları: 153 tercih) ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında ise daha çok çalıların (676 tercih) ve ağaçların (283 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.74.). Cinsiyete bağlı olarak ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunamamış olup ($p>0,05$), canlı çit için hem kızların (414 tercih) hem de erkeklerin (262 tercih) ilk tercihi çalılar grubu olmuştur (Tablo 3.75.).

Tablo 3.74. *Canlı çit için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	283	18,9	61	20,3	42	14,0	54	18,0	72	24,0	54	18,0	**0,007**
Ağaççıklar	153	10,2	31	10,3	35	11,7	22	7,3	44	14,7	21	7,0	
Çalılar	**676**	**45,1**	**135**	**45,0**	**131**	**43,7**	**138**	**46,0**	**119**	**39,7**	**153**	**51,0**	
Sarılıcılar	243	16,2	45	15,0	61	20,3	54	18,0	36	12,0	47	15,7	
Yer Örtücüler	145	9,7	28	9,3	31	10,3	32	10,7	29	9,7	25	8,3	

Tablo 3.75. *Canlı çit için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	*%*	n	*%*	
Ağaçlar	166	18,5	117	19,4	0,506
Ağaççıklar	82	9,1	71	11,8	
Çalılar	**414**	**46,2**	**262**	**43,4**	
Sarılıcılar	148	16,5	95	15,8	
Yer Örtücüler	87	9,7	58	9,6	

3.7.14. Resmi Kurum Bahçesi İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından resmi kurum bahçesi için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup ($p<0,05$), ilkokul öğrencilerinin çınar (%34), mazı (%25), gül (%24) ve laleyi (%24), ortaokul öğrencilerinin gül (%27), lale (%26) ve mazıyı (%25), lise öğrencilerinin lale (%35), gül (%30) ve mazıyı (%22), üniversite öğrencilerinin gül (%28), şimşir (%24) ve laleyi (%23) ve üniversite mezunlarının ise şimşir (%44), mazı (%39) ve gülü (%32) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, resmi kurum bahçesi için en çok tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla gül (%28), lale (%26), mazı (%26), şimşir (%25) ve çınar (%19) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.76.).

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından resmi kurum bahçesi için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Analiz sonuçlarına göre, resmi kurum bahçesi için en çok tercih edilen gruplar ilkokul (55 tercih) ve ortaokul (58 tercih) öğrencileri için 7. Grup (çiçekli çalılar), lise öğrencileri için 9. Grup (çiçekler, 63 tercih), üniversite öğrencileri için 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar, 60 tercih) ve üniversite mezunları için de 6. Grup (canlı çit amacıyla kullanılan çalılar, 87 tercih) olmuştur. Tercihlerin gruplara ilişkin

toplamsal değerlerine bakıldığında, en çok tercih edilen gruplar 281 tercih ile 6. Grup (canlı çit amacıyla kullanılan çalılar), 264 tercih ile 7. Grup (çiçekli çalılar) ve 251 tercih ile de 9. Grup (çiçekler) olmuştur (Tablo 3.77.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde gruplar arası istatistiksel fark bulunamamış ($p<0,05$), kızların ilk tercihlerinin 9. Grup (çiçekler, 164 tercih) ve erkeklerin ise 6. Grup (canlı çit amacıyla kullanılan çalılar, 119 tercih) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.78.).

Tablo 3.76. *Resmi kurum bahçesi için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Gül	**24**	**27**	**30**	**28**	**32**	**0,001**	**141**
2	Lale	**24**	**26**	**35**	**23**	23		**131**
3	Mazı	**25**	**25**	**22**	18	**39**		**129**
4	Şimşir	15	23	21	**24**	**44**		**127**
5	Çınar	**34**	16	12	18	13		**93**
6	Çam	21	14	11	19	21		86
7	Menekşe	13	17	20	16	13		79
8	Servi	12	16	16	12	7		63
9	Asma	15	16	11	9	9		60
10	Yasemin	16	13	10	10	8		57
11	Söğüt	7	7	14	16	7		51
12	Ladin	11	4	7	12	14		48
13	Kavak	4	11	6	17	5		43
14	Hanımeli	6	12	8	7	8		41
15	Gelincik	9	8	8	9	7		41
16	Oya	6	8	6	12	6		38
17	Ilgın	8	8	6	7	7		36
18	Akasya	8	5	6	7	5		31
19	Kartopu	7	10	6	4	3		30
20	Erguvan	7	8	4	2	5		26
21	Taflan	3	4	9	5	4		25
22	İğde	7	4	4	4	2		21
23	Zakkum	1	6	8	2	3		20
24	Begonvil	2	3	8	4	2		19
25	Manolya	7	1	2	5	2		17
26	Zeytin	5	1	6	2	3		17
27	Ihlamur	2	2	2	4	6		16
28	Top Akasya	1	5	2	4	2		14

Tablo 3.77. *Resmi kurum bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
6.Grup	**281**	**18,7**	43	14,3	52	17,3	52	17,3	47	15,7	**87**	**29,0**	**0,003**
7.Grup	**264**	**17,6**	**55**	**18,3**	**58**	**19,3**	52	17,3	49	16,3	50	16,7	
9.Grup	**251**	**16,7**	46	15,3	51	17,0	**63**	**21,0**	48	16,0	43	14,3	
2.Grup	220	14,7	54	18,0	37	12,3	36	12,0	**60**	**20,0**	33	11,0	
1.Grup	197	13,1	44	14,7	34	11,3	34	11,3	43	14,3	42	14,0	
8.Grup	120	8,0	23	7,7	31	10,3	27	9,0	20	6,7	19	6,3	
3.Grup	115	7,7	22	7,3	27	9,0	24	8,0	23	7,7	19	6,3	
4.Grup	38	2,5	12	4,0	5	1,7	10	3,3	6	2,0	5	1,7	
5.Grup	14	0,9	1	0,3	5	1,7	2	0,7	4	1,3	2	0,7	

Tablo 3.78. *Resmi kurum bahçesi için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	122	13,6	75	12,4	0,393
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	127	14,2	93	15,4	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	73	8,1	42	7,0	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	19	2,1	19	3,2	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	8	0,9	6	1,0	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	162	18,1	**119**	**19,7**	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	148	16,5	116	19,2	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	74	8,2	46	7,6	
Çiçekler (9.Grup)	**164**	**18,3**	87	14,4	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$), resmi kurum bahçesi için ilkokul (98 tercih), ortaokul (110 tercih), lise (104 tercih) öğrencilerinin ve üniversite mezunlarının (137 tercih) daha çok çalıları tercih ettikleri, buna karşın üniversite öğrencilerinin ise ağaçları (103 tercih) tercih ettiği ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında ise daha çok çalıların (545 tercih) ve ağaçların (417 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.79.). Cinsiyete bağlı olarak ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunamamış olup ($p<0,05$), resmi kurum bahçesi için hem kızların (310 tercih) hem de erkeklerin (235 tercih) ilk tercihi çalılar grubu olmuştur (Tablo 3.80.).

Tablo 3.79. *Resmi kurum bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	417	27,8	**98**	**32,7**	71	23,7	70	23,3	**103**	**34,3**	75	25,0	**0,007**
Ağaççıklar	167	11,1	35	11,7	37	12,3	36	12,0	33	11,0	26	8,7	
Çalılar	**545**	**36,3**	**98**	**32,7**	**110**	**36,7**	**104**	**34,7**	96	32,0	**137**	**45,7**	
Sarılıcılar	120	8,0	23	7,7	31	10,3	27	9,0	20	6,7	19	6,3	
Yer Örtücüler	251	16,7	46	15,3	51	17,0	63	21,0	48	16,0	43	14,3	

Tablo 3.80. *Resmi kurum bahçesi için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
Ağaçlar	249	27,8	168	27,9	0,257
Ağaççıklar	100	11,1	67	11,1	
Çalılar	**310**	**34,6**	**235**	**39,0**	
Sarılıcılar	74	8,2	46	7,6	
Yer Örtücüler	164	18,3	87	14,4	

3.7.15. Deniz Kenarı İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından deniz kenarı için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup ($p<0,05$), ilkokul öğrencilerinin çam (%38), ılgın (%23) ve çınarı (%22), ortaokul öğrencilerinin çam (%31), kavak (%23), söğüt (%22) ve gelinciği (%22), lise öğrencilerinin çam (%26), söğüt (%23) ve kavağı (%19), üniversite öğrencilerinin çam (%29), kavak (%21) ve gülü (%19)ve üniversite mezunlarının ise çam (%44), söğüt (%34) ve kavağı (%28) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, deniz kenarı için en çok tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla çam (%34), söğüt (%23), kavak (%21), çınar (%19) ve ılgın (%15) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.81.).

Tablo 3.81. *Deniz kenarı için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Çam	**38**	**31**	**26**	**29**	**44**	**0,001**	**168**
2	Söğüt	21	**22**	**23**	17	**34**		**117**
3	Kavak	15	**23**	**19**	**21**	**28**		**106**
4	Çınar	**22**	14	18	18	21		**93**
5	Ilgın	**23**	16	17	8	12		**76**
6	Servi	14	14	16	14	15		73
7	Gelincik	15	**22**	8	12	12		69
8	Menekşe	10	17	17	13	5		62
9	Hanımeli	20	7	6	16	5		54
10	Erguvan	6	9	15	14	6		50
11	Gül	7	12	8	**19**	3		49
12	Lale	12	9	12	13	3		49
13	Taflan	19	7	10	5	7		48
14	Ladin	7	9	9	11	12		48
15	Oya	7	12	6	10	7		42
16	Zakkum	8	11	10	4	7		40
17	Zeytin	6	5	10	9	10		40
18	Begonvil	9	6	6	5	11		37
19	Akasya	2	4	5	11	12		34
20	Kartopu	6	5	6	5	10		32
21	Ihlamur	7	7	6	6	4		30
22	Manolya	3	5	11	6	5		30
23	Mazı	6	4	5	8	6		29
24	Yasemin	3	8	6	8	4		29
25	Asma	4	3	7	7	5		26
26	Şimşir	6	6	4	5	4		25
27	İğde	2	4	9	2	6		23
28	Topakasya	2	8	5	4	2		21

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından deniz kenarı için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Analiz sonuçlarına göre, deniz kenarı için en çok tercih edilen gruplar

ilkokul (68 tercih), ortaokul (71 tercih), lise (77 tercih) ve üniversite (68 tercih) öğrencileri ile üniversite mezunları (92 tercih) için 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar) olmuştur. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında, en çok tercih edilen gruplar 376 tercih ile 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar), 289 tercih ile 1. Grup (iğne yapraklı ağaçlar) ve 189 tercih ile de 7. Grup (çiçekli çalılar) olmuştur (Tablo 3.82.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde de yine gruplar arası istatistiksel fark bulunmuş ($p<0,05$), ancak her iki grubun da ilk tercihlerinin 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar) olduğu (Kız: 227 tercih, Erkek: 149 tercih) belirlenmiştir (Tablo 3.83.).

Tablo 3.82. *Deniz kenarı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
2.Grup	**376**	**25,1**	**68**	**22,7**	**71**	**23,7**	**77**	**25,7**	**68**	**22,7**	**92**	**30,7**	**0,005**
1.Grup	**289**	**19,3**	59	19,7	54	18,0	51	17,0	54	18,0	71	23,7	
7.Grup	**186**	**12,4**	39	13,0	41	13,7	37	12,3	40	13,3	29	9,7	
9.Grup	180	12,0	37	12,3	48	16,0	37	12,3	38	12,7	20	6,7	
3.Grup	166	11,1	23	7,7	36	12,0	36	12,0	39	13,0	32	10,7	
8.Grup	117	7,8	33	11,0	16	5,3	19	6,3	28	9,3	21	7,0	
6.Grup	102	6,8	31	10,3	17	5,7	19	6,3	18	6,0	17	5,7	
4.Grup	63	4,2	8	2,7	9	3,0	19	6,3	11	3,7	16	5,3	
5.Grup	21	1,4	2	0,7	8	2,7	5	1,7	4	1,3	2	0,7	

Tablo 3.83. *Deniz kenarı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	193	21,5	96	15,9	**0,049**
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	**227**	**25,3**	**149**	**24,7**	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	103	11,5	61	10,1	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	41	4,6	24	4,0	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	15	1,7	6	1,0	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	56	6,2	46	7,6	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	98	10,9	88	14,6	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	65	7,2	52	8,6	
Çiçekler (9.Grup)	99	11,0	81	13,4	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$), deniz kenarı için ilkokul (127 tercih), ortaokul (125 tercih), lise (128 tercih) ve üniversite (122 tercih) öğrencileri ile üniversite mezunlarının (163 tercih) daha çok çalıları tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine

bakıldığında ise daha çok ağaçların (665 tercih) ve çalıların (288 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.84.). Cinsiyete bağlı olarak da ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunmuş olup (p<0,05), deniz kenarı için hem kızların (420 tercih) hem de erkeklerin (245 tercih) ilk tercihi ağaçlar grubu olmuştur (Tablo 3.85.).

Tablo 3.84. *Deniz kenarı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	**665**	**44,3**	**127**	***42,3***	**125**	***41,7***	**128**	***42,7***	**122**	***40,7***	**163**	***54,3***	**0,000**
Ağaççıklar	250	16,7	33	*11,0*	53	*17,7*	60	*20,0*	54	*18,0*	50	*16,7*	
Çalılar	**288**	**19,2**	70	*23,3*	58	*19,3*	56	*18,7*	58	*19,3*	46	*15,3*	
Sarılıcılar	117	7,8	33	*11,0*	16	*5,3*	19	*6,3*	28	*9,3*	21	*7,0*	
Yer Örtücüler	180	12,0	37	*12,3*	48	*16,0*	37	*12,3*	38	*12,7*	20	*6,7*	

Tablo 3.85. *Deniz kenarı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	*%*	n	*%*	
Ağaçlar	**420**	**46,8**	**245**	**40,6**	**0,017**
Ağaççıklar	159	17,7	91	15,1	
Çalılar	154	17,2	134	22,2	
Sarılıcılar	65	7,2	52	8,6	
Yer Örtücüler	99	11,0	81	13,4	

3.7.16. Kırsal Alan İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından kırsal alan için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup (p<0,05), ilkokul öğrencilerinin gelincik (%29), akasya (%24) ve gülü (%22), ortaokul öğrencilerinin zeytin (%33), gelincik (%19) ve asmayı (%19), lise öğrencilerinin gelincik (%34), zeytin (%25) ve iğdeyi (%25), üniversite öğrencilerinin söğüt (%23), gül (%18) ve çınarı (%17) ve üniversite mezunlarının ise zeytin (%38), gelincik (%26) ve iğdeyi (%18) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, kırsal alan için en çok tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla zeytin (%26), gelincik (%24), söğüt (%18), çam (%14) ve kavak (%14) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.86.).

Tablo 3.86. *Kırsal alan için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Zeytin	18	**33**	**25**	15	**38**	**0,001**	**129**
2	Gelincik	**29**	**19**	**34**	11	**26**		**119**
3	Söğüt	13	16	21	**23**	16		**89**
4	Çam	14	18	10	14	16		**72**
5	Kavak	14	17	14	13	13		**71**
6	Gül	**22**	9	10	**18**	11		70
7	İğde	5	5	**25**	13	**18**		66
8	Ihlamur	19	9	11	9	17		65
9	Çınar	7	17	11	**17**	11		63
10	Asma	10	**19**	10	12	11		62
11	Ilgın	8	9	19	10	15		61
12	Akasya	**24**	7	11	6	8		56
13	Taflan	12	9	11	10	9		51
14	Menekşe	10	10	15	5	8		48
15	Servi	6	13	9	11	4		43
16	Ladin	5	10	8	10	8		41
17	Oya	7	8	6	13	6		40
18	Erguvan	4	14	3	12	6		39
19	Begonvil	5	9	5	11	7		37
20	Lale	11	5	7	11	3		37
21	Hanımeli	6	9	10	8	2		35
22	Kartopu	3	11	2	5	10		31
23	Top Akasya	17	2	2	4	6		31
24	Mazı	5	4	3	12	6		30
25	Manolya	7	6	3	3	11		30
26	Zakkum	6	2	4	11	7		30
27	Yasemin	6	7	6	6	4		29
28	Şimşir	7	3	5	7	3		25

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından kırsal alan için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Analiz sonuçlarına göre, kırsal alan için en çok tercih edilen gruplar ilkokul (60 tercih), ortaokul (65 tercih), lise (60 tercih) ve üniversite (65 tercih) öğrencileri ile üniversite mezunları (68 tercih) için 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar) olmuştur. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında, en çok tercih edilen gruplar 318 tercih ile 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar), 204 tercih ile 9. Grup (çiçekler) ve 195 tercih ile de 4. Grup (meyveli, gri renkli ağaççıklar) olmuştur (Tablo 3.87.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde de yine gruplar arası istatistiksel fark bulunmuş ($p<0,05$), ancak her iki grubun da ilk tercihlerinin 2. Grup (geniş yapraklı ağaçlar) olduğu (Kız: 177 tercih, Erkek: 141 tercih) belirlenmiştir (Tablo 3.88.).

Tablo 3.87. *Kırsal alan için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
2.Grup	**318**	**21,2**	**60**	**20,0**	**65**	**21,7**	**60**	**20,0**	**65**	**21,7**	**68**	**22,7**	**0,000**
9.Grup	**204**	**13,6**	50	16,7	34	11,3	56	18,7	27	9,0	37	12,3	
4.Grup	**195**	**13,0**	23	7,7	38	12,7	50	16,7	28	9,3	56	18,7	
7.Grup	191	12,7	39	13,0	36	12,0	37	12,3	39	13,0	40	13,3	
3.Grup	165	11,0	41	13,7	31	10,3	24	8,0	42	14,0	27	9,0	
1.Grup	156	10,4	25	8,3	41	13,7	27	9,0	35	11,7	28	9,3	
8.Grup	134	8,9	21	7,0	37	12,3	25	8,3	31	10,3	20	6,7	
6.Grup	106	7,1	24	8,0	16	5,3	19	6,3	29	9,7	18	6,0	
5.Grup	31	2,1	17	5,7	2	0,7	2	0,7	4	1,3	6	2,0	

Tablo 3.88. *Kırsal alan için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	80	8,9	76	12,6	**0,000**
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	**177**	**19,7**	**141**	**23,4**	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	80	8,9	85	14,1	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	133	14,8	62	10,3	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	14	1,6	17	2,8	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	68	7,6	38	6,3	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	126	14,0	65	10,8	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	83	9,3	51	8,5	
Çiçekler (9.Grup)	136	15,2	68	11,3	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$), kırsal alan için ilkokul (85 tercih), ortaokul (106 tercih), lise (87 tercih) ve üniversite (100 tercih) öğrencileri ile üniversite mezunlarının (96 tercih) ağaçları tercih ettiği ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında ise daha çok ağaçların (474 tercih) ve ağaççıkların (391 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.89.). Cinsiyete bağlı olarak da ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunmuş olup ($p<0,05$), kırsal alan için hem kızların (257 tercih) hem de erkeklerin (217 tercih) ilk tercihi ağaçlar grubu olmuştur (Tablo 3.90.).

Tablo 3.89. *Kırsal alan için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	**474**	**31,6**	**85**	**28,3**	**106**	**35,3**	**87**	**29,0**	**100**	**33,3**	**96**	**32,0**	**0,018**
Ağaççıklar	**391**	**26,1**	81	27,0	71	23,7	76	25,3	74	24,7	89	29,7	
Çalılar	297	19,8	63	21,0	52	17,3	56	18,7	68	22,7	58	19,3	
Sarılıcılar	134	8,9	21	7,0	37	12,3	25	8,3	31	10,3	20	6,7	
Yer Örtücüler	204	13,6	50	16,7	34	11,3	56	18,7	27	9,0	37	12,3	

Tablo 3.90. *Kırsal alan için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	*%*	n	*%*	
Ağaçlar	**257**	**28,7**	**217**	**36,0**	**0,005**
Ağaççıklar	227	25,3	164	27,2	
Çalılar	194	21,6	103	17,1	
Sarılıcılar	83	9,3	51	8,5	
Yer Örtücüler	136	15,2	68	11,3	

3.7.17. Duvar Kenarı İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından duvar kenarı için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup ($p<0,05$), ilkokul öğrencilerinin gül (%35), gelincik (%31) ve begonvili (%23), ortaokul öğrencilerinin begonvil (%33), mazı (%25) ve asmayı (%25), lise öğrencilerinin begonvil (%35), kartopu (%27) ve yasemini (%26), üniversite öğrencilerinin begonvil (%32), asma (%28) ve yasemini (%27) ve üniversite mezunlarının ise begonvil (%34), yasemin (%34) ve gülü (%30) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, duvar kenarı için en çok tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla begonvil (%31), gül (%27), yasemin (%25), asma (%23) ve mazı (%20) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.91.).

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından duvar kenarı için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Analiz sonuçlarına göre, duvar kenarı için en çok tercih edilen gruplar ilkokul (64 tercih) ve lise (87 tercih) öğrencileri ile üniversite mezunları (84 tercih) için 7. Grup (çiçekli çalılar), ortaokul (72 tercih) ve üniversite (78 tercih) öğrencileri için ise 8. Grup (sarılıcı-tırmanıcı bitkiler) olmuştur. Tercihlerin gruplara ilişkin

toplamsal değerlerine bakıldığında, en çok tercih edilen gruplar 374 tercih ile 7. Grup (çiçekli çalılar), 274 tercih ile 8. Grup (sarılıcı-tırmanıcı bitkiler) ve 179 tercih ile de 6. Grup (canlı çit amacıyla kullanılan çalılar) olmuştur (Tablo 3.92.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde gruplar arası istatistiksel fark bulunamamış (p>0,05) ve her iki grubun da ilk tercihlerinin 7. Grup (çiçekli çalılar) olduğu (Kız: 234 tercih, Erkek: 140 tercih) belirlenmiştir (Tablo 3.93.).

Tablo 3.91. *Duvar kenarı için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Begonvil	**23**	**33**	**35**	**32**	**34**	**0,000**	**157**
2	Gül	**35**	21	25	25	**30**		**136**
3	Yasemin	17	21	**26**	**27**	**34**		**125**
4	Asma	22	**25**	19	**28**	22		**116**
5	Mazı	19	**25**	19	18	21		**102**
6	Kartopu	7	18	**27**	19	13		84
7	Hanımeli	14	14	8	18	27		81
8	Gelincik	**31**	12	16	6	10		75
9	Menekşe	15	7	10	16	8		56
10	Oya	16	8	8	15	4		51
11	Söğüt	6	10	13	10	6		45
12	Ladin	6	5	10	16	6		43
13	Servi	6	9	8	2	17		42
14	Lale	12	13	7	4	5		41
15	Taflan	10	15	3	4	8		40
16	Şimşir	7	14	6	6	4		37
17	Erguvan	4	6	9	9	9		37
18	Kavak	8	6	7	8	6		35
19	Çam	8	8	7	6	4		33
20	Zakkum	6	7	7	7	6		33
21	Ilgın	5	2	9	6	7		29
22	Çınar	7	3	4	3	3		20
23	Zeytin	7	4	3	2	4		20
24	Manolya	5	3	3	2	2		15
25	İğde	0	4	3	2	4		13
26	Akasya	3	2	3	3	2		13
27	Top Akasya	1	2	4	3	1		11
28	Ihlamur	0	3	1	3	3		10

Tablo 3.92. *Duvar kenarı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
7.Grup	**374**	**24,9**	**64**	**21,3**	62	20,7	**87**	**29,0**	77	25,7	**84**	**28,0**	**0,002**
8.Grup	**354**	**23,6**	59	19,7	**72**	**24,0**	62	20,7	**78**	**26,0**	83	27,7	
6.Grup	**179**	**11,9**	36	12,0	54	18,0	28	9,3	28	9,3	33	11,0	
9.Grup	172	11,5	58	19,3	32	10,7	33	11,0	26	8,7	23	7,7	
1.Grup	118	7,9	20	6,7	22	7,3	25	8,3	24	8,0	27	9,0	
3.Grup	134	8,9	29	9,7	23	7,7	27	9,0	34	11,3	21	7,0	
2.Grup	125	8,3	26	8,7	25	8,3	28	9,3	26	8,7	20	6,7	
4.Grup	33	2,2	7	2,3	8	2,7	6	2,0	4	1,3	8	2,7	
5.Grup	11	0,7	1	0,3	2	0,7	4	1,3	3	1,0	1	0,3	

Tablo 3.93. *Duvar kenarı için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	66	7,4	52	8,6	0,105
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	72	8,0	52	8,6	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	84	9,4	50	8,3	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	20	2,2	14	2,3	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	6	0,7	5	0,8	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	88	9,8	91	15,1	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	**234**	**26,1**	**140**	**23,2**	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	225	25,1	129	21,4	
Çiçekler (9.Grup)	102	11,4	70	11,6	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$), duvar kenarı için ilkokul (100 tercih), ortaokul (116 tercih), lise (115 tercih) ve üniversite (105 tercih) öğrencileri ile üniversite mezunlarının (117 tercih) ağaçları tercih ettiği ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında ise daha çok çalıların (553 tercih) ve sarılıcıların (354 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.94.). Cinsiyete bağlı olarak ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunamamış olup ($p>0,05$), duvar kenarı için hem kızların (322 tercih) hem de erkeklerin (231 tercih) ilk tercihi çalılar grubu olmuştur (Tablo 3.95.).

Tablo 3.94. *Duvar kenarı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	243	16,2	46	15,3	47	15,7	53	17,7	50	16,7	47	15,7	**0,008**
Ağaççıklar	178	11,9	37	12,3	33	11,0	37	12,3	41	13,7	30	10,0	
Çalılar	**553**	**36,9**	**100**	**33,3**	**116**	**38,7**	**115**	**38,3**	**105**	**35,0**	**117**	**39,0**	
Sarılıcılar	354	23,6	59	19,7	72	24,0	62	20,7	78	26,0	83	27,7	
Yer Örtücüler	172	11,5	58	19,3	32	10,7	33	11,0	26	8,7	23	7,7	

Tablo 3.95. *Duvar kenarı için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	*%*	n	*%*	
Ağaçlar	138	15,4	104	17,2	0,456
Ağaççıklar	110	12,3	69	11,4	
Çalılar	**322**	**35,9**	**231**	**38,3**	
Sarılıcılar	225	25,1	129	21,4	
Yer Örtücüler	102	11,4	70	11,6	

3.7.18. Girişler İçin Bitki-Mekan Özdeşleştirmesi

Katılımcılar tarafından girişler için yapılan bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği belirlenmiş olup ($p<0,05$), ilkokul öğrencilerinin gül (%31), şimşir (%31) ve begonvili (%23), ortaokul öğrencilerinin begonvil (%30), gül (%22) ve erguvanı (%22), lise öğrencilerinin gül (%39), begonvil (%21), şimşir (%18), lale (%18), hanımeli (%18) ve asmayı (%18), üniversite öğrencilerinin gül (%37), begonvil (%24) ve mazıyı (%21) ve üniversite mezunlarının ise begonvil (%44), şimşir (%29) ve hanımelini (%23) tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Tercihlerin toplamsal değerlerine bakıldığında ise, girişler için en çok tercih edilen ilk 5 bitkinin sırasıyla gül (%30), begonvil (%28), şimşir (%23), mazı (%17) ve lale (%17) olduğu belirlenmiştir (Tablo 3.96.).

Tablo 3.96. *Girişler için bitki tercihlerinin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Sıra	Bitki	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Ünv. Mezunu	*p*	Toplam
1	Gül	**31**	**22**	**39**	**37**	21	**0,000**	**150**
2	Begonvil	**23**	**30**	**21**	**24**	**44**		**142**
3	Şimşir	**31**	19	**18**	20	**29**		**117**
4	Mazı	21	13	10	**21**	22		**87**
5	Lale	22	16	**18**	13	17		**86**
6	Erguvan	11	**22**	17	13	18		81
7	Ladin	16	17	11	15	18		77
8	Oya	9	12	16	18	13		68
9	Menekşe	12	15	14	15	7		63
10	Kartopu	5	16	14	12	16		63
11	Hanımeli	8	6	**18**	5	**23**		60
12	Asma	6	11	**18**	11	7		53
13	Çam	21	10	5	7	9		52
14	Gelincik	7	18	11	9	4		49
15	Yasemin	5	8	10	10	12		45
16	Söğüt	15	5	9	9	7		45
17	Servi	7	10	6	13	6		42
18	Ilgın	5	13	5	4	7		34
19	Çınar	11	8	7	4	2		32
20	Zakkum	4	5	8	6	2		25
21	Kavak	3	4	6	9	1		23
22	Taflan	5	4	4	6	4		23
23	Manolya	3	5	7	5	2		22
24	Zeytin	7	3	3	2	3		18
25	İğde	3	3	3	4	3		16
26	Ihlamur	3	2	2	4	0		11
27	Akasya	3	2	0	1	2		8
28	Top Akasya	3	1	0	3	1		8

Bitkilerin karakteristik özelliklerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, katılımcılar tarafından girişler için tercih edilen bitki gruplarının eğitim seviyesi bakımından istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$).

Analiz sonuçlarına göre, girişler için en çok tercih edilen gruplar ilkokul öğrencileri için 6. Grup (canlı çit amacıyla kullanılan çalılar, 57 tercih), ortaokul (59 tercih), lise (68 tercih) ve üniversite (63 tercih) öğrencileri için 7. Grup (çiçekli çalılar) ve üniversite mezunları için de 8. Grup (sarılıcı-tırmanıcı bitkiler, 74 tercih) olmuştur. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında, en çok tercih edilen gruplar 292 tercih ile 7. Grup (çiçekli çalılar), 255 tercih ile 8. Grup (sarılıcı-tırmanıcı bitkiler) ve 227 tercih ile de 6. Grup (canlı çit amacıyla kullanılan çalılar) olmuştur (Tablo 3.97.). Cinsiyet bakımından yapılan analizde gruplar arası istatistiksel fark bulunamamış ($p<0,05$), her iki grubun da ilk tercihlerinin 7. Grup (çiçekli çalılar) olduğu (Kız: 190 tercih, Erkek: 102 tercih) belirlenmiştir (Tablo 3.98.).

Tablo 3.97. *Girişler için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Grup	Toplam		Eğitim Seviyesi										*p*
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
7.Grup	**292**	**19,5**	46	15,3	**59**	**19,7**	**68**	**22,7**	**63**	**21,0**	56	18,7	**0,000**
8.Grup	**255**	**17,0**	37	12,3	47	15,7	57	19,0	40	13,3	**74**	**24,7**	
6.Grup	**227**	**15,1**	**57**	**19,0**	36	12,0	32	10,7	47	15,7	55	18,3	
9.Grup	198	13,2	41	13,7	49	16,3	43	14,3	37	12,3	28	9,3	
3.Grup	182	12,1	27	9,0	41	13,7	41	13,7	38	12,7	35	11,7	
1.Grup	171	11,4	44	14,7	37	12,3	22	7,3	35	11,7	33	11,0	
2.Grup	133	8,9	35	11,7	24	8,0	31	10,3	31	10,3	12	4,0	
4.Grup	34	2,3	10	3,3	6	2,0	6	2,0	6	2,0	6	2,0	
5.Grup	8	0,5	3	1,0	1	0,3	0	0,0	3	1,0	1	0,3	

Tablo 3.98. *Girişler için bitkilerin karakteristik özelliklerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Karakteristik Özelliğe Bağlı Bitki Grupları	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	%	n	%	
İğne Yapraklı Ağaçlar (1.Grup)	98	10,9	73	12,1	0,055
Geniş Yapraklı Ağaçlar (2.Grup)	67	7,5	66	10,9	
Çiçekli Ağaççıklar (3.Grup)	106	11,8	77	12,8	
Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar (4.Grup)	17	1,9	16	2,7	
Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar (5.Grup)	4	0,4	4	0,7	
Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar (6.Grup)	127	14,2	100	16,6	
Çiçekli Çalılar (7. Grup)	**190**	**21,2**	**102**	**16,9**	
Sarılıcı-Tırmanıcı Bitkiler (8.Grup)	167	18,6	88	14,6	
Çiçekler (9.Grup)	121	13,5	77	12,8	

Bitkilerin ölçülerine göre oluşturulan gruplar bazında yapılan analizlerde, eğitim seviyesine bağlı olarak tercih dağılımlarının farklılık gösterdiği ($p<0,05$), girişler için ilkokul (103 tercih), ortaokul (95 tercih), lise (100 tercih) ve üniversite (110 tercih)

öğrencileri ile üniversite mezunlarının (111 tercih) ağaçları tercih ettiği ortaya çıkmıştır. Tercihlerin gruplara ilişkin toplamsal değerlerine bakıldığında ise daha çok çalıların (519 tercih) ve ağaçların (304 tercih) tercih edildiği belirlenmiştir (Tablo 3.99.). Cinsiyete bağlı olarak ölçü grubu tercihleri arasında anlamlı fark bulunamamış olup ($p<0,05$), girişler için hem kızların (317 tercih) hem de erkeklerin (202 tercih) ilk tercihi çalılar grubu olmuştur (Tablo 3.100.).

Tablo 3.99. *Girişler için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin eğitim seviyesine göre dağılımı*

Ölçü	Toplam		Eğitim Seviyesi										p
			İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu		
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
Ağaçlar	**304**	**20,3**	79	26,3	61	20,3	53	17,7	66	22,0	45	15,0	**0,002**
Ağaççıklar	224	14,9	40	13,3	48	16,0	47	15,7	47	15,7	42	14,0	
Çalılar	**519**	**34,6**	**103**	**34,3**	**95**	**31,7**	**100**	**33,3**	**110**	**36,7**	**111**	**37,0**	
Sarılıcılar	255	17,0	37	12,3	47	15,7	57	19,0	40	13,3	74	24,7	
Yer Örtücüler	198	13,2	41	13,7	49	16,3	43	14,3	37	12,3	28	9,3	

Tablo 3.100. *Girişler için bitkilerin ölçülerine bağlı tercihlerin cinsiyete göre dağılımı*

Ölçü	Cinsiyet				*p*
	Kız		Erkek		
	n	*%*	n	*%*	
Ağaçlar	165	18,4	139	23,1	0,069
Ağaççıklar	127	14,2	97	16,1	
Çalılar	**317**	**35,3**	**202**	**33,5**	
Sarılıcılar	167	18,6	88	14,6	
Yer Örtücüler	121	13,5	77	12,8	

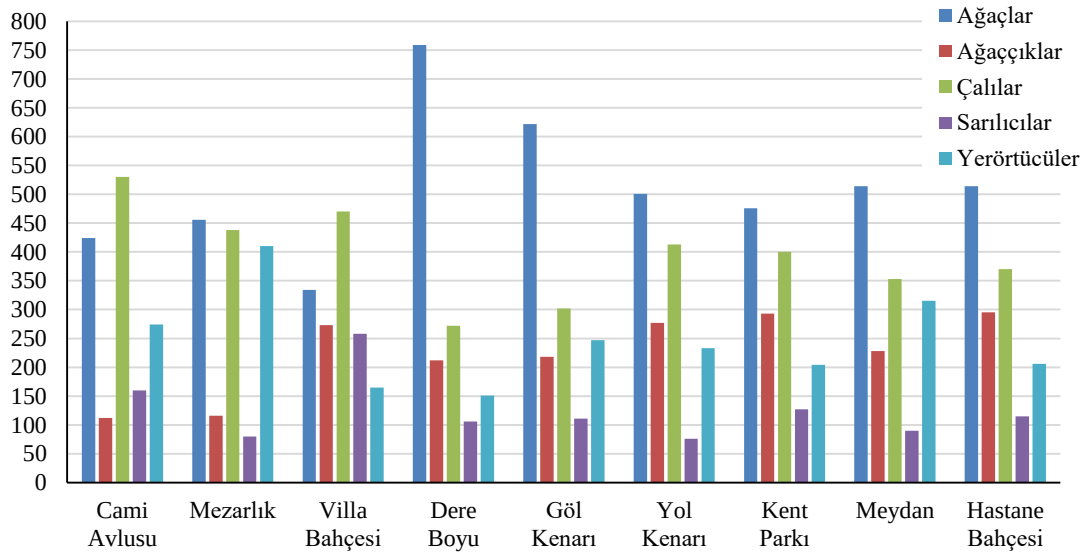
4. SONUÇLAR VE TARTIŞMA

Geçmişten günümüze değin bitkilerin insan hafızasında bazı mekanları çağrıştırdığı bilinmektedir. Mekanların gerek tarihi gerekse mimari özellikleri ile özdeşleşen bitkiler farkında olmadan insan hafızasında yer eder ve artık o bitki görüldüğünde o mekanlar hatırlanır.

Bitkiler açısından İstanbul'un sahip olduğu çeşitlilik, aslında sadece doğal türlerin çeşitliliği ile ilgi çekmez. İstanbul egzotik bitkiler bakımından da büyük bir çeşitliliğe sahiptir. Bu devasa kent aynı zamanda tarihsel geçmişiyle de ayrı bir yere sahiptir. Kentte, doğal yaşam alanı İstanbul olmayan ve dünyanın çeşitli bölgelerine ait çok sayıda bitki yayılış göstermektedir. Egzotik bitkilerin çeşitliliği ve bunlardan bazılarının kültürel yaşama yansımaları İstanbul'a özel bir anlam katmıştır. Bunlardan bir kısmı doğal yetişme alanlarından çeşitli nedenlerle İstanbul'a getirilmiş, bazıları da İstanbul'da adeta doğallaşmış ve bu bitkilerden bazılarının kültürel yaşama yansımaları İstanbul'a özel bir anlam katmış ve bu bitkiler kent kimliğinde yerlerini almıştır (Avcı, 2008). Bitkiler açısından İstanbul'un sahip olduğu çeşitlilik, aslında sadece doğal türler ile sınırlı değildir. 1990'lı yıllarda gerçekleştirilen "İstanbul'a 100 bin Ağaç Kampanyası" gibi kampanyalarla yakın yıllarda İstanbul çeşitli kampanyalarla ağaçlandırılmış ve bu faaliyetler esnasında çok sayıda doğal olmayan türler kentin çeşitli yerlerine dikilmiştir (Yaltırık vd., 1997).

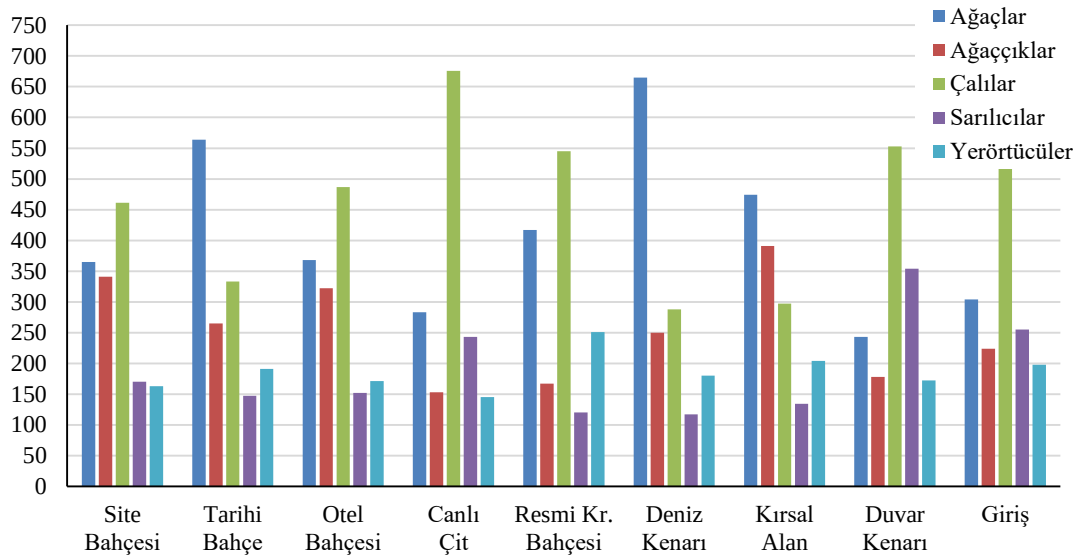
Çalışma kapsamında tercih edilen 28 bitkinin tek tek hangi mekanlarda daha çok tercih edildiği ve bu bitkilerle hangi mekanların özdeşleştirilebileceği ortaya konulmuş ve böylece peyzajda mekan düzenlemeleri yaparken elde edilen bu sonuçları dikkate alarak bitki tercihlerinin yapılması hem alanların uzaktan bakıldığında dahi algılanabilirliği açısından, geçmişi canlandırıp hafızaları yenilemesi açısından, insanların mekandan beklentilerinin sağlanması, alanlara karşı aidiyet duygusunun gelişmesi ve alanlara karşı tanıdık ve aşına olma duygularının geliştirilmesi açısından son derece önemlidir. Ayrıca mekan kimliği ya da alan kimliklerinin korunması açısından da öneme sahiptir.

Çalışma kapsamında bitkiler ağaçlar, ağaççıklar, çalılar, sarılıcı-tırmanıcılar ve yer örtücüler olmak üzere ölçüsüne göre 5 gruba, iğne yapraklı ağaçlar (1. Grup), geniş yapraklı ağaçlar (2. Grup), çiçekli ağaççıklar (3. Grup), meyveli ve gri renkli ağaççıklar (4. Grup) ve tijli yaygın kullanılan ağaççıklar (5. Grup), canlı çit amacıyla kullanılan çalılar (6. Grup), çiçekli çalılar (7. Grup), sarılıcı-tırmanıcı bitkiler (8. Grup) ve çiçekler (9. Grup) olmak üzere karakteristik özelliklerine bağlı olarak da 9 gruba ayrılmıştır. Bu tez kapsamında 18 farklı mekan irdelenmiş ve bu mekanlarla bitkilerin ilişkileri, bir başka ifade ile mekan-bitki özdeşleştirmeleri ortaya konulmuştur. Bu farklı mekanlarda ölçü açısından hangi bitkilerin tercih edildiği Şekil 4.1. ve Şekil 4.2.'de toplu olarak görülmektedir.

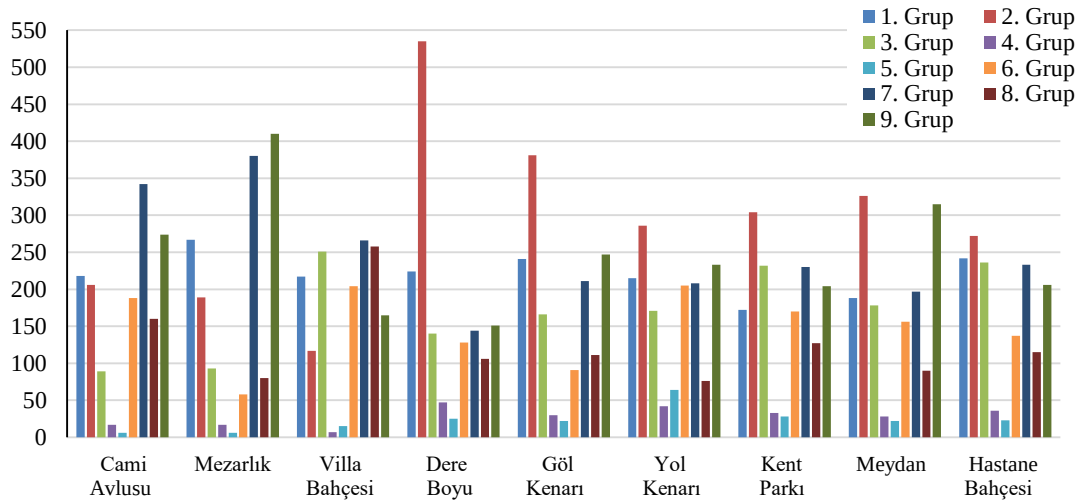
Şekil 4.1. Cami avlusu, mezarlık, villa bahçesi, dere boyu, göl kenarı, yol kenarı, kent parkı, meydan ve hastane bahçesi için ölçüsüne göre bitki gruplarının tercih dağılımları

Sonuçlar irdelendiğinde ölçüsüne göre beş gruba ayrılan bitkilerden Ağaçlar en çok sırasıyla Dere Boyu, Deniz Kenarı ve Göl Kenarında, Ağaççıklar en çok sırasıyla Kırsal Alan, Site Bahçesi ve Otel Bahçesinde, Çalılar en çok sırasıyla Canlı Çit, Duvar Kenarı ve Resmi Kurum Bahçesinde, Sarılıcılar sırasıyla en çok Duvar Kenarı, Girişler ve Villa bahçesinde ve son olarak Yer Örtücüler Mezarlık, Meydan ve Cami Avlusunda tercih edilmiştir (Şekil 4.1. ve 4.2.).

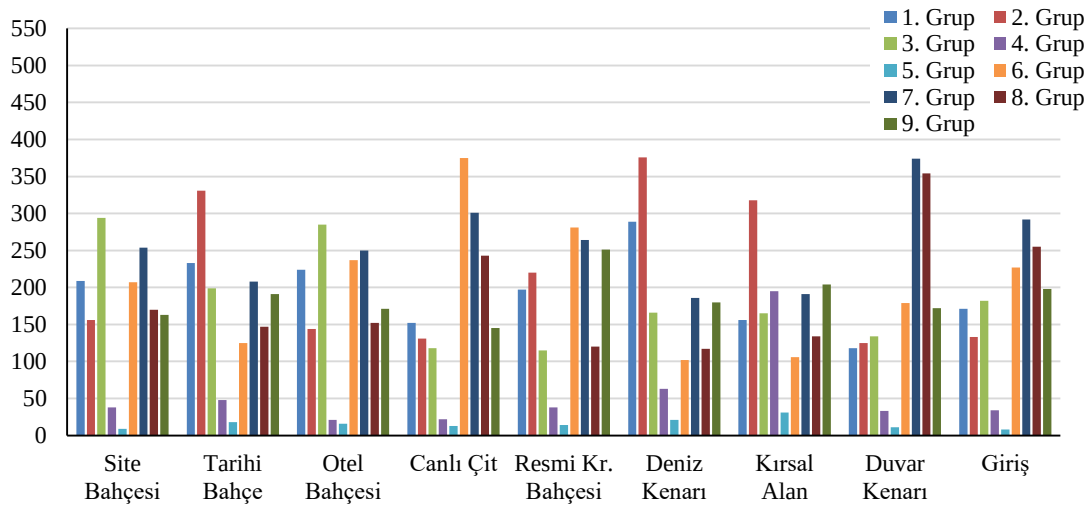

Şekil 4.2. Site bahçesi, tarihi bahçe, otel bahçesi, canlı çit, resmi kurum bahçesi, deniz kenarı, kırsal alan, duvar kenarı ve giriş için ölçüsüne göre bitki gruplarının tercih dağılımları

Bu 18 farklı mekanda karakteristik özellik açısından tercih edilen bitkiler ise Şekil 4.3. ve 4.4.'te toplu olarak görülmektedir. Sonuçlara göre 1. Grubu oluşturan İğne Yapraklı Ağaçlar en çok sırasıyla Deniz Kenarı, Mezarlık ve Hastane Bahçesinde, 2. Grubu oluşturan Geniş Yapraklı Ağaçlar Dere Boyu, Göl Kenarı ve Deniz Kenarında, 3. Grubu oluşturan Çiçekli Ağaççıklar en çok sırasıyla Site Bahçesi, Otel Bahçesi ve Villa Bahçesinde, 4. Grubu oluşturan Meyveli Gri Renkli Ağaççıklar gruptaki diğer kategorilere göre ikinci en az tercih edilen kategori olmuş ve bu kategoridekiler en çok sırasıyla Kırsal Alan ve Deniz Kenarında, 5. Grubu oluşturan Tijli Yaygın Kullanılan Ağaççıklar bu gruptaki diğer kategorilere göre en az tercih edilen kategori olmuş ama yine de bu gruptaki bitkiler daha çok Yol Kenarında, 6. Grubu oluşturan Canlı Çit Amacıyla Kullanılan Çalılar en çok sırasıyla Canlı Çit, Resmi Kurum Bahçesi ve Otel Bahçesinde, 7. Grubu Oluşturan Çiçekli Çalılar Mezarlık, Duvar Kenarı ve Cami Avlusunda, 8. Grubu oluşturan Sarılıcı-tırmanıcı Bitkiler Duvar Kenarı, Villa Bahçesi ve Girişlerde ve 9. Grubu oluşturan Çiçekler ise daha çok sırasıyla Mezarlık, Meydan ve Cami Avlusunda tercih edilmiştir.

Şekil 4.3. Cami avlusu, mezarlık, villa bahçesi, dere boyu, göl kenarı, yol kenarı, kent parkı, meydan ve hastane bahçesi için karakteristik özelliklerine göre bitki gruplarının tercih dağılımları

Şekil 4.4. Site bahçesi, tarihi bahçe, otel bahçesi, canlı çit, resmi kurum bahçesi, deniz kenarı, kırsal alan, duvar kenarı ve girişler için karakteristik özelliklerine göre bitki gruplarının tercih dağılımları

Ölçüsüne göre yapılan gruplandırmada ağaçlar geniş ve iğne yapraklı olmak üzere ikiye ayrılmış ve iğne yapraklı ağaçları temsilen ladin, çam ve servi, geniş yapraklıları temsilen de çınar, söğüt, ıhlamur, manolya ve kavak bitkileri tercih edilmiş ve bu bitkilerin daha çok hangi mekanlarla özdeşleştiği ortaya konulmuştur. Yapılan Ki-kare Testi sonuçlarına göre eğitim seviyesinin tercihler üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir.

İğne yapraklı ağaçlar grubundan Ladin, en çok sırasıyla otel bahçesi, site bahçesi ve villa bahçesi için önerilmiş ve eğitim düzeyi farklılıkları dikkate alınarak tüm grupların mekan bazında ilk üç tercihi Tablo 4.1.'de verilmiştir. Sonuçlara göre ilkokul öğrencileri ladin bitkisini en çok site bahçesi, ortaokul öğrencileri villa ve otel bahçeleri, lise öğrencileri otel bahçesi, üniversite öğrencileri villa bahçesi ve üniversite mezunları ise otel bahçesi ile özdeşleştirmiş ve bu mekanlar için uygun olduğunu belirtmişlerdir. İğne yapraklı ağaçlar grubundan Çam bitkisi, en çok sırasıyla deniz kenarı, mezarlık ve cami avlusu için önerilmiştir (Tablo 4.1.). Avcı (2008) da İstanbul'da cami avluları ve mezarlıklarda çam türlerinin yoğun olarak kullanıldığını ortaya koymuştur. Sonuçlara göre ilkokul öğrencileri çam bitkisini en çok yol kenarı, ortaokul öğrencileri deniz kenarı, lise ve üniversite öğrencileri mezarlık ve üniversite mezunları ise deniz kenarı ile özdeşleştirmiş ve bu mekanlar için uygun olduğunu belirtmişlerdir. İğne yapraklı ağaçlar grubundan Servi bitkisi çam ve ladin kadar mekanlarla eşleştirilememiş ve üniversite mezunları hariç tercih yüzdeleri daha düşük çıkmıştır. Servi, en çok sırasıyla mezarlık, dere boyu ve göl kenarı için önerilmiş ve servi ile mezarlık eşleşmesinin yarısını üniversite mezunları ortaya koymuştur (Tablo 4.1.). Avcı (2008) İstanbul'da mezarlıklarda en yaygın olarak servi ağaçlarının bulunduğunu çalışmasında ortaya koymuştur. Kalın (1997) servi ile cami-türbe, mezarlıklar ve toplu konut bahçelerini yaptığı tez çalışmasında özdeşleştirmiştir.

Geniş yapraklı ağaçlar grubundan Çınar bitkisi, en çok sırasıyla meydan, tarihi bahçe ve kent ve mahalle parkı için önerilmiş ve eğitim düzeyi farklılıkları dikkate alınarak tüm grupların mekan bazında ilk üç tercihi Tablo 4.1.'de verilmiştir. Sonuçlara göre ilkokul öğrencileri, üniversite öğrencileri ve üniversite mezunları çınar bitkisini en çok meydanla, ortaokul öğrencileri tarihi bahçe ile, lise öğrencileri kent ve mahalle parkı ve tarihi bahçe ile özdeşleştirmiş ve bu mekanlar için uygun olduğunu belirtmişlerdir. Kalın (1997) da meydanlar için Çınar bitkisini özdeşleştirmiş ayrıca cami-türbe bahçelerinde, saray köşk bahçelerinde ve resmi kurum bahçelerinde çınar bitkisinin ön plana çıktığını tez çalışmasında ortaya koymuştur. Geniş yapraklı ağaçlar grubundan Söğüt ve Kavak bu gruptaki diğer bitkilere göre mekanlarla eşleştirilme açısından daha çok tercih edilmiştir. Hem Söğüt hem de Kavak bitkileri sırasıyla, dere boyu, göl kenarı ve deniz kenarı için önerilmiştir (Tablo 4.1.). Sonuçlara göre tüm eğitim seviyesindeki katılımcılar ilk tercih olarak hem Kavak hem de Söğüt bitkisini dere

boyuyla özdeşleştirmiş ve bu mekanlar için uygun olduğunu belirtmişlerdir. Kalın (1997) yaptığı çalışmada söğüt bitkisi ile kent ve mahalle parkları ve toplu konut bahçelerini özdeşleştirmiştir. Geniş yapraklı ağaçlar grubundan Ihlamur ve Manolya bu gruptaki diğer bitkilere göre mekanlarla eşleştirilme açısından çok düşük tercih edilmiş, katılımcılar Ihlamur ve Manolya bitkisiyle bir mekanı eşleştirememiştir. Ihlamur, en çok kırsal alan için, Manolya da yol kenarı için önerilmiş ancak tercih oranı oldukça düşük kalmıştır. Ihlamur ve Manolya bitkileriyle mekan eşleştirmesinden bahsetmek mümkün değildir.

Tablo 4.1. *Çalışma kapsamında ağaçların en çok tercih edildiği mekanlar ve eğitim düzeyine göre tercih durumları*

Bitkiler	Eğitim Seviyesi										Toplam	
	İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu			
	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	n
Ladin	10	28	3,12	28	12	26	3	21	12	22	12	115
	9	20	10	23	3	25	12	20	2	20	10	110
	3,12	19	18	17	10	24	10	16	9,10,11	19	3	108
Çam	6	41	15	31	2	28	2	32	15	44	15	168
	15	38	5	27	15	26	15	29	9	38	2	138
	2,9	22	9	27	6	25	1	24	2	37	1	125
Servi	3	20	4	25	4	18	2,9	18	2	44	2	88
	4,12	18	5	21	14,15	16	4	17	1	34	4	87
	15	14	6	19	5	15	5	15	5	26	5	83
Çınar	8	35	11	35	7,11	25	8	34	8	38	8	154
	14	34	8	23	8	24	1	23	11	37	11	128
	7	27	1,16	17	9,15	18	6	21	9	26	7	100
Söğüt	4,5	22	4	38	4	43	4	29	4	59	4	191
	15	21	11	33	5	28	16	23	5	37	5	133
	18	15	5	26	1,7	25	5	20	15	34	15	117
Ihlamur	16	19	16	9	16	11	5	10	16	17	16	65
Manolya	6	10	6	12	6	14	12	13	16	11	6	46
Kavak	4	28	4	48	4	47	4	39	4	70	4	232
	7	18	5	36	5	25	15	21	5	32	5	123
	11	16	6	25	15	19	6,11	19	15	28	15	106

** 1: Cami avlusu, 2: Mezarlık, 3: Villa bahçesi, 4: Dere boyu, 5: Göl kenarı, 6: Yol kenarı, 7: Kent ya da mahalle parkı, 8: Meydan, 9: Hastane bahçesi, 10: Site bahçesi, 11: Tarihi bahçe, 12: Otel bahçesi, 13: Canlı çit, 14: Resmi kurum bahçesi, 15: Deniz kenarı, 16: Kırsal alan, 17: Duvar kenarı, 18: Giriş*

Çalışma kapsamında ölçü açısından 5 gruba ayrılan bitkilerden Ağaççıklar grubu çiçekli ağaççıklar, meyveli, gri renkli ağaççıklar ve tijli yaygın kullanılan ağaççıklar olmak üzere üç gruba ayrılmış ve çiçekli ağaççıkları temsilen erguvan, oya, akasya ve zakkum, meyveli, gri renkli ağaççıkları temsilen zeytin ve iğde, tijli yaygın kullanılan ağaççıkları temsilen de top akasya bitkileri tercih edilmiş ve bu bitkilerin daha çok hangi mekanlarla özdeşleştiği ortaya konulmuştur. Yapılan Ki-kare Testi sonuçlarına göre eğitim seviyesinin tercihler üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir.

Çiçekli ağaççıklar grubundan Erguvan, en çok sırasıyla villa bahçesi, otel bahçesi ve tarihi bahçe için önerilmiş ve eğitim düzeyi farklılıkları dikkate alınarak tüm grupların mekan bazında ilk üç tercihi Tablo 4.2.'de verilmiştir. Sonuçlara göre üniversite öğrencileri ve üniversite mezunları ilk sırada tarihi bahçe, ilkokul öğrencileri site bahçesi, ortaokul öğrencileri villa bahçesi ve lise öğrencileri otel bahçesi ile erguvan bitkisini özdeşleştirmiş ve bu mekanlar için uygun olduğunu belirtmişlerdir. Çiçekli ağaççıklar grubundan Oya, en çok sırasıyla site bahçesi, otel bahçesi ve villa bahçesi için önerilmiştir (Tablo 4.2.). Sonuçlara göre ilkokul ve ortaokul öğrencileri ilk sırada site bahçesi, lise öğrencileri otel bahçesi, üniversite öğrencileri otel ve villa bahçeleri ve üniversite mezunları ise kent ve mahalle parkı ile oya bitkisini özdeşleştirmiş ve bu mekanlar için uygun olduğunu belirtmişlerdir. Çiçekli ağaççıklar grubundan Akasya ve Zakkum bu gruptaki diğer bitkilere göre mekanlarla eşleştirilme açısından çok düşük tercih edilmiş, katılımcılar Akasya ve Zakkum bitkisiyle bir mekanı eşleştirememiştir. Akasya, en çok kırsal alanlar için, Zakkum da hastane bahçeleri ve mezarlıklar için önerilmiş olmakla birlikte tercih oranları oldukça düşüktür. Akasya ve Zakkum bitkileriyle mekan eşleştirmesinden bahsetmek mümkün değildir. Kalın (1997) akasya bitkisiyle saray köşk bahçelerini özdeşleştirmiştir.

Meyveli gri renkli ağaççıklar grubundan Zeytin bitkisi ile yalnızca kırsal alan özdeşleşmiş geri kalan alanlarda zeytin bitkisi oldukça düşük tercih edilmiştir. Bütün eğitim düzeyindeki gruplar zeytin bitkisi ile kırsal alanı eşleştirmiş ve tercih yüzdeleri Tablo 4.2.'de görülmektedir. Bu grup içerisinde olan bir diğer bitki de İğde olup, iğde de en çok kırsal alanda tercih edilmiş ancak tercih oranı oldukça düşük olduğu için İğde bitkisi ile mekan özdeşleştirmesi yapılabilmesi mümkün değildir.

Tijli yaygın kullanılan ağaççık grubunu temsil eden tek bitki olan Top Akasya bugün peyzajda sıklıkla kullanılıyor olmasına rağmen katılımcılar tarafından çok düşük oranda tercih edilmiştir. Aslanboğa (1986), bugün yaygın olarak kullanımını gördüğümüz Top Akasyanın yol kenarlarında diğer mekanlara göre daha çok tercih edildiğini belirtmiş, ancak bu çalışma kapsamında bu bitkinin tercih yüzdesi oldukça düşük kalmıştır. Bu açıdan Top Akasya ile herhangi bir mekanın eşleştirilmesi mümkün değildir (Tablo 4.2.).

Tablo 4.2. *Çalışma kapsamında ağaççıkların en çok tercih edildiği mekanlar ve eğitim düzeyine göre tercih durumları*

Bitkiler	Eğitim Seviyesi										Toplam	
	İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu			
	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	n
Erguvan	10	30	3	29	12	35	11	24	11	36	3	122
	12	17	12	22	3	31	10	22	7	28	12	109
	9,11	14	10	18	9	25	3	21	3	27	11	99
Oya	10	30	10	24	12	37	3,12	22	7	23	10	123
	3	21	12	22	10	36	10	19	8	17	12	117
	12	20	7	20	3,9	24	7,18	18	12	16	3	98
Akasya	16	24	6	10	6,7	17	10	11	6	13	16	56
Zakkum	5	12	9	13	6	12	13	11	7	10	2,9	43
Zeytin	16	18	16	33	16	25	16	15	16	38	16	129
İğde	16	5	4,8,9	7	16	25	16	13	16	18	16	66
TopAkasya	16	17	6	20	6	16	12	7	6	18	6	64

** 1: Cami avlusu, 2: Mezarlık, 3: Villa bahçesi, 4: Dere boyu, 5: Göl kenarı, 6: Yol kenarı, 7: Kent ya da mahalle parkı, 8: Meydan, 9: Hastane bahçesi, 10: Site bahçesi, 11: Tarihi bahçe, 12: Otel bahçesi, 13: Canlı çit, 14: Resmi kurum bahçesi, 15: Deniz kenarı, 16: Kırsal alan, 17: Duvar kenarı, 18: Giriş*

Çalışma kapsamında ölçü açısından 5 gruba ayrılan bitkilerden Çalılar grubu canlı çit amacıyla kullanılan çalılar ve çiçekli çalılar olmak üzere iki gruba ayrılmış ve canlı çit amacıyla kullanılan çalıları temsilen mazı, şimşir ve taflan, çiçekli çalıları temsilen gül, ılgın, kartopu ve yasemin bitkileri tercih edilmiş ve bu bitkilerin daha çok hangi mekanlarla özdeşleştiği ortaya konulmuştur. Yapılan Ki-kare Testi sonuçlarına göre eğitim seviyesinin tercihler üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir.

Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar grubundan Mazı, mekanlarla özdeşleşme açısından Şimşir ve Taflana göre daha çok tercih edilmiş ve mazı bitkisi en çok sırasıyla canlı çit, resmi kurum bahçesi ve villa bahçesi için önerilmiş ve eğitim düzeyi farklılıkları dikkate alınarak tüm grupların mekan bazında ilk üç tercihi Tablo 4.3.'te verilmiştir. Sonuçlara göre bütün eğitim seviyesindeki gruplar canlı çit için mazı bitkisini ilk sırada özdeşleştirmiş ve bu mekan için uygun olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca tüm eğitim düzeylerindeki gruplar ilk üç tercihinin içinde resmi kurum bahçesine yer vermiştir. Canlı çit amacıyla kullanılan çalılar grubundan Şimşir bitkisi en çok sırasıyla canlı çit, resmi kurum bahçesi, otel bahçesi ve girişler için önerilmiştir (Tablo 4.3.). Sonuçlara göre şimşir bitkisini ilkokul öğrencileri ilk sırada girişler ile ortaokul öğrencileri site bahçesi ile, lise öğrencileri canlı çit ile, üniversite öğrencileri ve mezunları ise resmi kurum bahçesi ile özdeşleştirmiş ve ilkokul öğrencileri hariç bütün eğitim seviyesindeki gruplar ilk üç tercihlerinin içinde şimşir bitkisi ile resmi kurum bahçesini ve canlı çiti özdeşleştirmişlerdir. Bu grup içerisinde olan bir diğer bitki de Taflan olup, bu bitki en çok dere boyu için tercih edilmiş ancak tercih oranı

oldukça düşük olduğu için taflan bitkisi ile herhangi bir mekanın özdeşleştirilmesi yapılamamıştır.

Çiçekli çalılar grubundan Gül, çalışma kapsamında kullanılan bitkiler arasında bir çok mekan için en çok tercih edilen bitkiyi oluşturmaktadır. Tercihlere bakıldığında sırasıyla mezarlık, cami avlusu ve girişler için en çok önerilmiş ve eğitim düzeyi farklılıkları dikkate alınarak tüm grupların mekan bazında ilk üç tercihi Tablo 4.3.'te verilmiştir. Sonuçlara göre cami avlusu ve mezarlık tüm eğitim seviyesindeki gruplarda ilk iki tercihi oluşturmuştur. Sonuç olarak mezarlık ve cami avlusu ile gül bitkisi özdeşleştirilmiş ve bu mekanlar için ilk akla gelen bitki olmuştur. Kalın (1997) gül bitkisi ile toplu konut alanlarını özdeşleştirmiştir. Çiçekli çalılar grubundan Yasemin bitkisi ise en çok sırasıyla duvar kenarı ve canlı çit için önerilmiştir (Tablo 4.3.). Sonuçlara göre yasemin bitkisini ilkokul ve ortaokul öğrencileri canlı çit ile lise, üniversite öğrencileri ve üniversite mezunları ise duvar kenarı ile özdeşleştirmiştir. Çiçekli çalılar grubundan Ilgın en çok deniz kenarı için, Kartopu bitkisi de duvar kenarı için tercih edilmiş ancak tercih oranı oldukça düşük olduğu için Ilgın ve Kartopu bitkileri ile herhangi bir mekanın özdeşleştirilmesi yapılamamıştır.

Tablo 4.3. *Çalışma kapsamında çalıların en çok tercih edildiği mekanlar ve eğitim düzeyine göre tercih durumları*

Bitkiler	Eğitim Seviyesi										Toplam	
	İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu			
	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	n
Mazı	13	43	13	46	13	51	13	36	13	49	13	225
	3	32	10	27	14	22	3,14	22	14	39	14	129
	14	25	14,17	25	17	19	12	20	12,6	28	3	106
Şimşir	18	31	10	28	13	31	14	24	14	44	13	128
	7,8,9	20	13	25	12	26	13	23	13	31	14	127
	13	19	14	23	14	21	12	22	12,18	29	12,18	117
Taflan	4	23	17	15	4	15	5	12	5	12	4	70
Gül	2	71	2	64	2	63	2	53	1	45	2	294
	1	62	1	57	1	46	1	50	2	43	1	260
	11	39	14	27	18	39	18	37	13	36	18	150
Ilgın	15	23	5	18	5	25	4	11	16	15	15	76
Kartopu	3	15	17	18	17	27	17	19	18	16	17	84
Yasemin	13	26	13	26	17	26	17	27	17	34	17	125
	17	17	10	18	11	20	13	13	13	26	13	105

** 1: Cami avlusu, 2: Mezarlık, 3: Villa bahçesi, 4: Dere boyu, 5: Göl kenarı, 6: Yol kenarı, 7: Kent ya da mahalle parkı, 8: Meydan, 9: Hastane bahçesi, 10: Site bahçesi, 11: Tarihi bahçe, 12: Otel bahçesi, 13: Canlı çit, 14: Resmi kurum bahçesi, 15: Deniz kenarı, 16: Kırsal alan, 17: Duvar kenarı, 18: Giriş*

Çalışma kapsamında ölçü açısından 5 gruba ayrılan bitkilerden Sarılıcılar grubu Sarılıcı-tırmanıcı bitkiler olmak üzere tek grup altında incelenmiş ve Hanımeli, Asma ve Begonvil bitkileri bu grubu temsilen tercih edilmiş ve bu bitkilerin daha çok hangi mekanlarla özdeşleştiği ortaya konulmuştur. Yapılan Ki-kare Testi sonuçlarına göre eğitim seviyesinin tercihler üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir.

Sarılıcı-tırmanıcı bitkiler grubundan Hanımeli en çok duvar kenarı için tercih edilmiş ancak tercih oranı oldukça düşük olduğu için Hanımeli bitkisi ile herhangi bir mekanın özdeşleştirilmesi yapılamamıştır. Bu grubu temsil eden diğer bitki Asma olup, bu bitki en çok sırasıyla canlı çit ve duvar kenarı için önerilmiş ve eğitim düzeyi farklılıkları dikkate alınarak tüm grupların mekan bazında ilk iki tercihi Tablo 4.4.'te verilmiştir. Sonuçlara göre ilkokul ve ortaokul öğrencileri ile üniversite mezunları genel sonuçta olduğu gibi Asma bitkisini canlı çit ve duvar kenarı için önermiş, lise ve üniversite öğrencileri ise bu mekanlar dışında cami avlusu için de bu bitkiyi tercih etmiş ve bu mekan ile asma bitkisini özdeşleştirmişlerdir. Bu grubun son temsilcisi olan Begonvil bitkisi ise bu gruptaki diğer bitkilere göre daha çok tercih edilmiştir. Tercihlere bakıldığında sırasıyla villa bahçesi, duvar kenarı ve girişler için en çok önerilmiştir (Tablo 4.4.). Sonuçlara göre tüm eğitim seviyesindeki grupların ilk üç tercihinde villa bahçesi, duvar kenarı ve girişler yer almış ayrıca üniversite öğrencileri otel bahçesi için de Begonvil bitkisini tercih etmiştir. Sonuç olarak villa bahçesi, duvar kenarı ve girişler ile gül bitkisi özdeşleştirilmiş ve bu mekanlar için ilk akla gelen bitki olmuştur.

Tablo 4.4. *Çalışma kapsamında sarılıcıların en çok tercih edildiği mekanlar ve eğitim düzeyine göre tercih durumları*

Bitkiler	Eğitim seviyesi										Toplam	
	İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv. Mezunu			
	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	n
Hanımeli	15	20	7,17	14	1	24	17	18	17	27	17	81
Asma	13	30	13	43	13	25	17	28	13	23	13	133
	17	22	17	25	1	24	1,11	15	17	22	17	116
Begonvil	3	25	3	41	3	47	3	33	3,18	44	3	190
	17,18	23	17	33	17	35	17	32	17	34	17	157
	8,9	11	18	30	18	21	18	24	12	25	18	142

** 1: Cami avlusu, 2: Mezarlık, 3: Villa bahçesi, 4: Dere boyu, 5: Göl kenarı, 6: Yol kenarı, 7: Kent ya da mahalle parkı, 8: Meydan, 9: Hastane bahçesi, 10: Site bahçesi, 11: Tarihi bahçe, 12: Otel bahçesi, 13: Canlı çit, 14: Resmi kurum bahçesi, 15: Deniz kenarı, 16: Kırsal alan, 17: Duvar kenarı, 18: Giriş*

Çalışma kapsamında ölçü açısından 5 gruba ayrılan bitkilerden Yer Örtücüler grubu çiçekler olmak üzere tek grup altında incelenmiş ve Lale, Gelincik ve Menekşe

bitkileri bu grubu temsilen tercih edilmiş ve bu bitkilerin daha çok hangi mekanlarla özdeşleştiği ortaya konulmuştur. Yapılan Ki-kare Testi sonuçlarına göre eğitim seviyesinin tercihler üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir.

Çiçekler grubundan Lale en çok Meydan, Mezarlık ve Resmi Kurum Bahçesi için tercih edilmiş ve eğitim düzeyi farklılıkları dikkate alınarak tüm grupların mekan bazında ilk üç tercihi Tablo 4.5.'te verilmiştir. Sonuçlara göre ilkokul öğrencileri dışındaki bütün eğitim seviyelerinin ilk üç tercihinde lale bitkisi Meydan ve Resmi Kurum Bahçesiyle özdeşleştirilmiş, ayrıca ilkokul, lise ve üniversite öğrencilerinin ilk üç tercihinin içinde cami avlusu ile lale bitkisi eşleştirilmiştir. Bu grubu temsil eden diğer bitki Gelincik olup, bu bitki en çok sırasıyla Mezarlık, Kırsal Alan ve Göl Kenarı için önerilmiştir (Tablo 4.5.). Sonuçlara göre tüm eğitim seviyesi gruplarının ilk üç tercihinin içinde mezarlık ve göl kenarı gelincik bitkisiyle özdeşleştirilmiştir. Gelincik bitkisini ilkokul ve ortaokul öğrencileri ilk sırada mezarlıkla, lise öğrencileri ve üniversite mezunları kırsal alanla ve üniversite öğrencileri ise göl kenarı ile özdeşleştirmiştir. Bu grubun son temsilcisi olan Menekşe bitkisi ise en çok mezarlık, meydan ve yol kenarı için en çok önerilmiştir (Tablo 4.5.). Sonuçlara göre ilkokul, lise ve üniversite öğrencileri ilk sırada menekşe bitkisi ile mezarlıkları, ortaokul öğrencileri yol kenarını ve üniversite mezunları meydanı özdeşleştirmiştir.

Tablo 4.5. *Çalışma kapsamında yer örtücülerin en çok tercih edildiği mekanlar ve eğitim düzeyine göre tercih durumları*

Bitkiler	Eğitim Seviyesi										Toplam	
	İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Ünv Mezun			
	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	%	Mekan*	n
Lale	1	38	2	38	8,14	35	8	24	8	34	8	144
	11	32	14	26	2	33	14	23	14	23	2	139
	2	31	8	25	1	25	1,11	21	7	22	14	131
Gelincik	2	35	2	32	16	34	5	21	16	26	2	134
	5	32	15	22	2	33	2,4,6	18	2,4,6	16	16	119
	17	31	5	21	5	27	7,13,15	12	5	15	5	116
Menekşe	2	35	6	26	2	33	2	27	8	22	2	137
	1	32	1	24	8	26	8,9	21	2	21	8	109
	6	30	2,8	21	14	20	6,17	16	3,9	16	6	103

** 1: Cami avlusu, 2: Mezarlık, 3: Villa bahçesi, 4: Dere boyu, 5: Göl kenarı, 6: Yol kenarı, 7: Kent ya da mahalle parkı, 8: Meydan, 9: Hastane bahçesi, 10: Site bahçesi, 11: Tarihi bahçe, 12: Otel bahçesi, 13: Canlı çit, 14: Resmi kurum bahçesi, 15: Deniz kenarı, 16: Kırsal alan, 17: Duvar kenarı, 18: Giriş*

Sonuç olarak; çalışma kapsamında değerlendirilen 28 bitkiden 18'i belirli mekanlarda öne çıkmış ve mekanlarla eşleştirilebilmiştir. Ancak iğne yapraklı ağaçlardan Servi, geniş yapraklı ağaçlardan Ihlamur ve Manolya, çiçekli ağaççıklardan Akasya ve

Zakkum, meyveli, gri renkli ağaççıklardan İğde, tijli yaygın kullanılan ağaççıklardan Top Akasya, canlı çit amacıyla kullanılan çalılardan Taflan ve çiçekli çalılardan Ilgın ve Kartopu bitkileri herhangi bir mekanla özdeşleştirilememiştir.

Kalın (1997) Trabzon'da gerçekleştirdiği çalışmasında cami ve türbe çevrelerinde servi ve çınar bitkilerinin, mezarlıklarda servi ve sedir bitkilerinin, saray-köşk bahçelerinde çınar, sedir ve akasya bitkilerinin, toplu konut bahçelerinde gül, servi ve söğüt bitkilerinin, resmi kurum bahçelerinde çınar ve gülibrişim bitkilerinin, kent ve mahalle parklarında akçaağaç, sedir ve söğüt bitkilerinin ve meydanlarda çınar, ortanca ve zambak bitkilerinin ön plana çıktığını ve bu bitkilerle mekanın özdeşleşebildiğini belirtmiştir. İstanbul'da gerçekleştirilen bu çalışmada da mekanlarla özdeşleşen benzer bitkiler olmasıyla birlikte farklı bitkilerin de mekanlarla özdeşleştikleri ortaya konulmuştur. Çalışmaların farklı şehirlerde yapılmış olmasının bu farklılıkların oluşmasında önemli bir etken olduğu düşünülmektedir. Çalışma alanlarına bağlı olarak bitki tercihlerinde farklılıkların oluşması sonuçların farklılaşmasına sebebiyet vermektedir. Bu açıdan insanların bulundukları çevrede gördükleri bitkilerle mekanları özdeşleştirdikleri varsayımı doğrulanmaktadır.

KAYNAKLAR

Akbari, H., Pomerantz, M., & Taha, H. (2001). Cool Surfaces and Shape Trees to Reduce Energy Use and İmprove Air Quality in Urban Areas, *Solar Energy* Vol. 70, Great Britain: Elsevier Science Ltd.

Akdoğan, G. (1974). Bahçe ve Peyzaj Sanatı Tarihi. Yayın No:528, Ankara: *Ziraat Fakültesi yayınları*.

Akkemik, Ü. (2017). İstanbul'un Doğal Bitkileri. 1. Baskı, İstanbul: *Çekül Vakfı Yayınları.*

Alsac, Ü. (2010). Mimarlıkta Anlam ve Anlatım Bitkiler. http://www.ustunalsac.com/wp-content/uploads/MiMARLIKTA-ANLAM-VE-ANLATIM-X-son1.pdf

Aslanboğa, İ. (1986). Kentlerde Yol Ağaçlaması. Yayın No: 113, Ankara: *Tübitak Yapı Araştırma Enstitüsü Yayını.*

Aslanı, A. (1984). İran Bahçeleri ve Bu Bahçelerin İslam Bahçeleri İçindeki Yeri. Yüksek Lisans Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Bölümü. Ankara Üniversitesi. Ankara.

Atasoy, N. (1971). Türklerde Çiçek Sevgisi ve Sanatı. Yüksek Lisans Tezi, İ.Ü. Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü Peyzaj Planlama ve Tasarımı Anabilim Dalı Istanbul University. İstanbul.

Avcı, M. (2008). Kentsel Biyoçeşitlilik Açısından Bir Değerlendirme: İstanbul Örneği. Urban Ecology and Livable Cities Syposium, 81-105. 98.s. İstanbul.

Beckett, K.P., Freer-Smith P.H., & Taylor, G. (2000). Particulate Pollution Capture by Urban Trees, Effects of Species and Windspeed, Global Change Biology, https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1046/j.1365-486.2000.00376.x Erişim Tarihi: 23.11.2019.

Bumin, K. (1990). Demokrasi Arayışında Kent, Ayrıntı İnceleme Dizisi, Büyük Larousse. 13. Cilt, İstanbul: *Ayrıntı Yayınları*.

Çepel, N. (1988). Peyzaj Ekolojisi. Yayın No: 3510,İstanbul: İstanbul Üniversitesi *Orman Fakültesi Yayınları*,

Çöl, Ş.D. (1998). Kentlerimizde Kimlik Sorunu ve Günümüz Kentlerinin Kimlik Derecesini Ölçmek İçin Bir Yöntem Denemesi. Doktora Tezi, Mimar Sinan Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.

Dirik, H. (1996). Kent Ağaçlarının Yönetimi, Kent Ağaçlandırmaları ve İstanbul'96 Sempozyumu. 3. Baskı, İstanbul: *İsfalt Yayını*.

Garipağaoğlu, N. (1998). Tarihi Kent İçi Parklarına Bir Örnek: İstanbul Gülhane Parkı, *Marmara Coğrafya Dergisi*, 151-187.

Gül, A., & Küçük, V. (2001). Kentsel Açık Yeşil Alanlar ve Isparta Kenti örneğinde irdelenmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi,* 2, 27-48.

Gültekin, E. (1991). Bahçe ve Sanat Tarihi. Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ders Kitabı No:94: Adana.

Heisler, G.M. (1986). Effects of İndividual Trees on The Solar Radiation Climate of Small Buildings, *Urban Ecology*, (9,3). 337-359. .

Heisler, G.M., & Grant, R.H. (2000). Ultraviolet Radiation in Urban Ecosystems With Consideration of Effects on Human Healthy, *Urban Ecosystems*, (4,3). 193-229 .

Hesselgren, S. (1969) The Language of Architecture. Band 1, Barking Essex: *Applied Science Publishers*.

Hewson, M.L. (1994). Horticulture as Therapy, A Practical Guide to Using Horticulture as A Therapeutic Tool. Canadian First edition, Canada: *Idyll Arbor.*

Heisler, G.M. (1986). Effects Of İndividual Trees on The Solar Radiation Climate of Small Buildings, *Urban Ecology*, 9, 3–4, (337-359) .

Heisler, G.M., & Grant, R.H. (2000). Ultraviolet Radiation in Urban Ecosystems With Consideration of Effects on Human Healthy, Urban Ecosystems. 4, (193-229). *Atmospheric and Climate Sciences*, 4, 193-229.

Hillman, J. (1994). The Role of Urban Parks, The Future of Our Urban Parks. Finding of The Symposium Church House Conference Centre, 6-7, London.

Jernberg, A. (2001). Nature and Garden within Care and Caring, The Swedish University of Agricultural Science, Swedish.

Kalın, A. (1997). Bitkilerin Anlamsal Boyutu: Fonksiyonlardaki Bina ve Mekanlarla Anılabilen Bitkiler Üzerine Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi, KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Trabzon.

Kaplan, S. (1992). The Restorative Environment: Nature and Human Experience, The Role of Horticulture in Human Well-being and Social Development, Ed.: Relf, D. A National Symposiom, Timber Press, 134-142, Portland.

Karagüler, S., & Korgavuş, B. (2014). Kent Kimliğinin Kent Peyzajı Üzerinde Oluşturduğu Etkiler, Silüetler, Görünümler ve Dengeleri, *Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, Part: C, Tasarım ve Teknoloji, 2 (2); 203-212.

Karagüzel, O., Ortaçeşme, V., & Atik, M. (2000).Planlama ve UygulamaYönünden Antalya Kenti Yeşil Alanları Üzerinde Bir Araştırma. Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Antalya.

Kaypak, Ş. (2010). Antakya'nın Kent KimliğiAçısından İrdelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(14), 373-393.

Lewis, C.A. (1994). The Evolutionary Importance of People-Plant Relationships, People-Plant Relationships: Setting Research Priorities. Eds.: Flagler, J., Poincelot, R.P., CRC Press, New York, 239-254.

Lynch, K. (1960). The Image of the City, MIT Press, United States of America, 194 p.

Mattson, R. (1992). Prescribing Health Benefits Through Horticultural Activities, The Role of Horticulture in Human Well-being and Social Development. Ed.: Relf, D., 161-168.

Mamut, M., & Barış, M.E. (2012). Çin Bahçesi ve Çin Bahçe Sanatı. Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Ankara. *Bartın Orman Fakültesi Dergisi*, 14 (22), 47-52.

Novak, D.J., Civerolo, K.L., Rao, S.T., Sistla, G., Luley, C.J., & Crane, D.E. (2000). A Modelingstudy Of The İmpact Of Urban Trees On Ozone. *Atmospheric Environment*, 34, 1601-1613.

Novak, D.J., & Crane, D.E. (2002). Carbonstorage and sequestration by urban tresin the USA. *Environmental Pollution*, 116, 381-389.

Okay, A. (2002). Kurum Kimliği. 2. Baskı, İstanbul: Mediacat Yayınları.

Önder, S. (1997). Konya Kenti Açık ve Yeşil Alan Sisteminin Saptanması Üzerinde Bir Araştırma. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı. Ankara.

Özgeriş, M. (2018). Kentsel Donatı Elemanlarının Kent Dokusu Yönünden Değerlendirilmesi: Erzurum İli Örneği. Afyon Kocatepe Üniversitesi, *Fen ve Mühendislik Bilimleri Dergisi*, 18, 561-574.

Relf, D. (1992). Human Issues in Horticulture, Horticulture Technology. Virginia Polytechnic Institute and State University. Virginia.

Rice, J.S., & Remy, L.L., (1994). Evaluating Horticultural Therapy: The Ecological Context of Urban Jail Inmates, People-Plant Relationships: Setting Research Priorities, Eds.: Flagler, J., Poincelot, R.P., 203-224.

Sakıcı, Ç. (2009). Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanelerinde Açık Alan Terapi Ünitelerinin Peyzaj Tasarımı: Ataköy (Trabzon) Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi Örneği. Doktora Tezi, K.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

Sakıcı, Ç., & Ayan, E. (2012). The Steps of Logo Design at Kastamonu University, Forestry Faculty, *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 51, 641-644.

Sakıcı, Ç., Karakaş, H., & Kesimoğlu, M.D. (2013). Kastamonu Kent Merkezindeki Kamusal Açık Yeşil Alanlarda Kullanılan Bitki Materyali Üzerine Bir Araştırma. *Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 13 (1), 153-163.

Sakıcı, Ç. (2014). The Psychological Contributions of Natural Site Experiences in Kastamonu, Turkey, *Anthropologist*. 18(3): 991,1004.

Sakıcı, Ç. (2017). Kentsel Silüet Tasarımı: Kastamonu Örneği Kastamonu Univ., *Orman Fakültesi Dergisi*, 17 (4), 652-659.

Sakıcı, Ç. (2018). Use of Green Area of Kastamonu: Case Study of Clock Tower, *Environment and Social Psychology*. 3(1), 1-6.

Smardon, R.C. (1990). Perception and Aesthetics of The Urban Environment: Review of The Role of Vegetation. *Landscape and Urban Planning*, 15 (1-2), 85-106.

Tatlıdil, E. (2009). Kent ve Kentli Kimliği; İzmir Örneği. *Ege Akademik Bakış*, 9 (1), 319-336.

Tarakçı, E., Alpak E.M., & Düzenli T. (2018). Mevsimsel Bitki Görünümlerinin Tercih ve Algısal Farklılıklarının Belirlenmesi, 3(1), 145-154

Tekeli, İ. (1991). Bir Kentin Kimliği Üzerine Düşünceler, Kent Planlaması Konuşmaları, Ankara: TMMOB Mimarlar Odası Yayını, s. 79-89.

Tyson, M.M. (1998). The Healing Landscape: Therapeutic Outdoor Environments, McGraw-Hill, New York, 224 s.

Ulu, A., & Karakoç, İ. (2004). Kentsel Değişimin Kent Kimliğine Etkisi, Planlama. TMMOB Şehir Plancıları Odası Yayını 3(29); 59-66.

Walker, T.D. (1991). Planting Design. Van Nostrand Reinhold, Newyork.

Williamson, J. (2001). Reklamların Dili. Baskı 2, Ütopya Yayınevi: Ankara.

Yaltırık, F., Efe, A., & Uzun, A. (1997). Tarih Boyunca Đstanbul'un Park Bahçe ve Koruları Egzotik Ağaç ve Çalıları. İstanbul Büyükşehir Belediyesi İstanbul Asfalt Fabrikası A.Ş.: İstanbul.

URL-1. 12/07/2019 tarihinde https://www.uplifers.com/zen-ruh-beden-sagligi-icin-japon-bahcesi-tasarimi/ adresinden alınmıştır.

URL-2. 09/07/2019 tarihinde https://panaromapeyzaj.wordpress.com/2014/09/28/japon-bahce-sanati/ adresinden alınmıştır.

URL-3. 07/03/2019 tarihinde https://www.canlimobese.com/istanbul-uydu-goruntusu/ adresinden alınmıştır.

URL-4. 18/09/2019 tarihinde https://istanbul.tarimorman.gov.tr/Link/4/Istanbul-Il-Tanitimi adresinden alınmıştır.

URL-5. 04/12/2019 tarihinde https://www.iha.com.tr/haber-istanbuldaki-mimar-sinan-camileri-258107/ adresinden alınmıştır.

URL-6. 15/03/2019 tarihinde https://www.uludagsozluk.com/k/zincirlikuyu-mezarl%C4%B1%C4%9F%C4%B1/ adresinden alınmıştır.

URL-7. 20/03/2019 tarihinde http://www.tvitamini.com/tavsiye/saraylar-kasirlar-muzeler/sakip-sabanci-muzesi-atli-kosk/ adresinden alınmıştır.

URL-8. 06/07/2019 tarihinde https://www.haritatr.com/harita/menekse-deresi/125411 adresinden alınmıştır.

URL-9. 01/02/2019 tarihinde https://www.goller.gen.tr/kucukcekmece-golu.html adresinden alınmıştır.

URL-10. 05/02/2019 tarihinde https://www.istanbul.net.tr/istanbul-rehberi/tarihi-eserler/sultanahmetmeydani-hipodrom/136/6 adresinden alınmıştır.

URL-11. 02/09/2019 tarihinde http://www.kalinti-istanbul.com/item/orme-sutun/ adresinden alınmıştır.

URL-12. 03/09/2019 tarihinde http://www.kalinti-istanbul.com/item/alman-cesmesi/ dresinden alınmıştır.

URL-13. 02/09/2019 tarihinde https://ayasofyamuzesi.gov.tr/tr/content/tarih%C3%A7e adresinden alınmıştır.

URL-14. 05/10/2019 tarihinde https://www.millisaraylar.gov.tr/saraylar/dolmabahce-sarayi adresinden alınmıştır.

URL-15. 09/10/2019tarihinde https://www.millisaraylar.gov.tr/saraylar/dolmabahce-sarayi?detay=mimari adresinden alınmıştır.

URL-16. 06/11/2019 tarihinde https://listelist.com/balyan-ailesi/ adresinden alınmıştır.

URL-17. 01/06/2019 tarihinde http://www.anadoluparkbahceler.com/duvarbahce.php?bahce=Karacaahmet%20Mezarl%C4%B1k%20Kenar%C4%B1%20Dikey%20Bah%C3%A7e%20Uygulamas%C4%B1&no=26) adresinden alınmıştır.

URL-18. 01/06/2019 tarihinde http://www.anadoluparkbahceler.com/duvarbahce.php?bahce=G%C3%B6ztepe%2060.%20Y%C4%B1l%20Park%C4%B1%20%C4%B0%C3%A7i%20Dikey%20Bah%C3%A7e%20Uygulamas%C4%B1&no=359 adresinden alınmıştır.

EKLER

EK 1 Anket formu

EK 1 Anket formu

Cinsiyetiniz:

Yaşınız:

Eğitim Durumunuz: **O** İlkokul **O** Ortaokul **O** Lise **O** Üniversite **O** Ünv. mezunu

Mesleğiniz:

Gelir (TL): **O** Çalışmıyor **O** 500-1500 **O** 1500-2500 **O** 2500-3500 **O** >3500

Bildiğiniz 10 farklı bitki türünü yazınız?

Bitkilerin kullanım amacı nedir? Bildiklerinizi işaretleyiniz

O Bitkinin karakteristik özellikleriyle estetik güzellik, görsel zenginlik sağlama
O Meyvesi ve yaprakları ile fayda sağlamak
O Havayı temizlemek
O Toprağı zenginleştirilmek
O Küresel ısınmayı önlemek
O Şev ve erozyon kontrolü
O Mekan tanımlama
O Yönlendirme, ayırma, odak oluşturma gibi fonksiyonel amaçlarla
O Güzel koku oluşturmak
O Rüzgar kontrolü
O Gürültü kontrolü
O İklimsel kontrol

Bitkilerin hangi karakteristik özellikleri insan üzerindeki etkisini artırır? Aşağıdaki karakteristik özellikleri önem sırasına göre numaralandırınız.

O Rengi **O** Kokusu **O** Meyvesi **O** Çiçeği

O Ölçüsü **O** Formu **O** Yaprağı **O** Tekstürü

Bitkilerin özel anlamlar taşıdığını düşünüyor musunuz? Cevabınız "Evet" ise bir örnek veriniz.

O Evet **O** Hayır

Mekanlara özel bitkiler olduğunu düşünüyor musunuz? Cevabınız "Evet" ise bir örnek veriniz.

O Evet **O** Hayır

Aşağıdaki her bir mekanı tanımlayan, akla gelecek ilk üç bitkiyi resimlere bakarak yazınız.

Cami Avlusu

1-	2-	3-

Mezarlık

1-	2-	3-

Villa Bahçesi

1-	2-	3-

Dere Boyu

1-	2-	3-

Göl Kenarı

1-	2-	3-

Yol Kenarı

1-	2-	3-

Kent ya da Mahalle Parkı

1-	2-	3-

Meydan

1-	2-	3-

Hastane Bahçesi

1-	2-	3-

Site Bahçesi

1-	2-	3-

Tarihi Bahçe

1-	2-	3-

Otel Bahçesi

1-	2-	3-

Canlı Çit

1-	2-	3-

Resmi Kurum Bahçeleri

1-	2-	3-

Deniz Kenarı

1-	2-	3-

Kırsal Alan

1-	2-	3-

Duvar Kenarı

1-	2-	3-

Giriş

1-	2-	3-

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Yasemin PİŞKİN

Doğum Yeri ve Yılı : Samsun, 01.10.1984

Medeni Hali : Bekar

Yabancı Dili : İngilizce

E-posta : yasemin.piskin84@gmail.com

Eğitim Durumu

Lise : Mesleki Açıköğretim Lisesi (2005)

Lisans : Yakındoğu Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü (2014)

Yayınları

Öztürk, S., Çınar Umdu D., Pişkin, Y., & Hüsam, A. (2017). Visitor satisfaction at Ulugöl Natural Park, 4. Ecotourism Conference, Karabük/Turkey.

Sakıcı, Ç., & Pişkin, Y. (2019). Awareness of the intended uses of plants in İstanbul. International Congress on Engineering and Life Science (ICELIS), 11-14 April, Kastamonu, Turkey.

Sakıcı, Ç., & Pişkin, Y. (2019). Plant-space relationship: An example of mosque courtyard, *Alınteri Journal of Agriculture Sciences*, 34(2): 164-168.